

IZMJENE I DOPUNE 2011.

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE STARIGRAD

OBVEZNI PRILOZI PLANA

listopad, 2011.

Nositelj izrade

Općina Starigrad

Izrađivač

Kralja Tvrtka 3
23 000 ZADAR tel. 023 492 080

Direktor :

Željko Predovan dipl.inž.arh.

Odgovorni planer :

Željko Predovan dipl.inž.arh.

Stručni tim :

Stephen Tony Brčić dipl.inž.pr.pl..i urb.
Ivan Sutlović dipl.inž.elekt.
Jure Grbić, dipl.inž.građ.
Zlatko Adorić, građ.teh
Denis Batur dipl.inž.građ.
Goran Utković. građ. teh.

OBRAZLOŽENJE IZMJENE I DOPUNE PLANA

Prostorni plana uređenja Općine Starigrad ("Službeni glasnik Zadarske županije" broj br.16/06) mijenja se kako slijedi:

- A) *izmjena PPUO Starigrad u vidu redefiniranja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja,*
- B) *izmjena statusa naselja Starigrad, Seline i Tribanj u odnosu na članak 51 stavak 3 Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne Novine br. 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), a na temelju činjeničnog stanja,*
- C) *izmjena planiranih infrastrukturnih sustava,*
- D) *utvrđivanje uvjeta za zaštitu ambijentalnih vrijednosti naselja i tradicijske izgradnje*
- E) *usklađenje PPUO-a s novonastalim zakonskim i drugim propisima.*

- (A) Izmjena PPUO Starigrad u vidu redefiniranja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja, te utvrđivanje površina obuhvata obvezne izrade provedbenih planova pokazale su se potrebitim iz slijedećih razloga:
- a) uočena je potreba izvršiti manjih izmjena u kartografskim prikazima Plana koje se odnose na razgraničenje između izgrađenih i neizgrađenih dijelova građevinskih područja, a na temelju izgrađenosti i komunalne opremljenosti građevnih čestica.
  - b) izmjenama i dopunama Plana izvršit će se detaljnija "inventorizacija" namjena unutar obuhvata Plana.
- (B) Izmjena statusa naselja Starigrad, Seline i Tribanj u odnosu na članak 51. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne Novine br. 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), proizlazi iz činjeničnog stanja, a to jest, da naselja Starigrad, Seline i Tribanj imaju više od 50 % građevina koje se koriste za stalno stanovanje.

Status pojedinog naselja **nije moguće** utvrditi na temelju statističkih podataka ("*popis stanovništva, kućanstva i stanova*") iz razloga što popis evidentira **stanove**, a ne **građevine**, a kako nalaže Zakon. Kako bi utvrdili ukupan broj građevina, a ne stanova, koristili su se podaci koji slijede:

- a) evidentirani kućni brojevi prema evidenciji *Državne geodetske uprave, područni ured za katastar Zadar* (preslika slijedi iza obrazloženja izmjene i dopune Plana):

Naselje	Broj evidentiranih kućnih brojeva
Starigrad	1.206
Seline	1.025
Tribanj	416
UKUPNO	2.647

- b) u svrhu utvrđivanja odnosa između građevina za stalno stanovanje i građevina za povremeno stanovanje, koristi se evidencija broja kuća za odmor evidentiranih kod *porezne uprave, područni ured Zadar – ispostava Zadar* (preslika slijedi iza obrazloženja izmjene i dopune Plana):

Naselje	Broj evidentiranih kuća za odmor
Starigrad	553
Seline	190
Tribanj	62
UKUPNO	805

Iz gore navedenih tablica možemo utvrditi odnos između broja stalnih stanovnika, građevina za stalno stanovanje i građevina za povremeno stanovanje kako slijedi:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Naselje	Broj stalnih stanovnika*	Ukupan broj građevina (na temelju broja evidentiranih kućnih brojeva)	Broj evidentiranih kuća za odmor	Broj. građevina za stalno stanovanje (stupac III - IV)	% građevina za povremeno stanovanje u odnosu na građ. u stupcu III.
Starigrad	1.154	1.206	553	653	45,9
Seline	454	1.025	190	835	18,5
Tribanj	265	416	62	354	14,9
UKUPNO	1.875	2.647	805	1.842	30,4

*na temelju "popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011 - prvi rezultati po naseljima"

Iz prethodne tablice proizlazi da postoji veliki nerazmjer popisanih stanovnika i broj građevina. Podaci iz Ministarstva unutrašnjih poslova a koji se odnose na broj osoba s prijavljenim prebivalištem na području Općine ukazuju da je odnos stalnih/povremenih stanovnika povoljniji, i to kako slijedi:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Naselje	Broj stalnih stanovnika*	Ukupan broj građevina (na temelju broja evidentiranih kućnih brojeva)	Broj evidentiranih kuća za odmor	Broj. građevina za stalno stanovanje (stupac III - IV)	% građevina za povremeno stanovanje u odnosu na građ. u stupcu III.
Starigrad	1.479	1.206	553	653	45,9
Seline	608	1.025	190	835	18,5
Tribanj	454	416	62	354	14,9
UKUPNO	2.541	2.647	805	1.842	30,4

*izvor: podaci o broju osoba s prijavljenim prebivalištem od 10. listopada 2011., RH MUP; Policijska uprava Zadarska (u privitku).

Prethodna tablica i dalje ukazuje na nelogično veliki broj građevina u odnosu na broj stanovnika u naseljima Seline i Tribanj. Ovdje treba napomenuti da su naselja u ovoj Općini karakteristična po tome što su ovdlašnji stanovnici tradicionalno bili stočari. U ljetnom razdoblju stanovnici ovih naselja selili su u brdska područja sa stokom radi ispaše, gdje su gradili ljetne nastambe zvane "stanovi". Mnogi "stanovi", iako evidentirani u katastru, danas su nenastanjeni. Tablica koja slijedi prikazuje odnos građevina za stalno stanovanje a na temelju zbroja građevina koje su danas u funkciji:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Naselje	Broj stalnih stanovnika*	Ukupan broj građevina (na temelju broja evidentiranih kućnih brojeva)	Broj nenastanjenih / napuštenih kuća	Broj evidentiranih kuća za odmor	Broj. građevina za stalno stanovanje (stupac III - IV - V)	% građevina za povremeno stanovanje u odnosu na građevine u stupcu VI.
Seline	608	1.025	274	190	561	25,3
Tribanj	454	416	216	62	138	31,0
UKUPNO	1062	1.441	490	252	699	26,5

*izvor: podaci o broju osoba s prijavljenim prebivalištem od 10. listopada 2011., RH MUP; Policijska uprava Zadarska (u privitku).

Iz prethodnih tablica proizlazi da je broj kuća za povremeno stanovanje manji od kuća za stalno stanovanje. Prema tome, ne primjenjuje se zabrana gradnje unutar obalnog pojasa mora od 70m prema čl. 51 (3) Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11).

- (C) Od donošenja Plana 2006. godine došlo je do izmjena u planiranoj infrastruktornoj mreži na temelju projektnih rješenja (prvenstveno u odnosu na odvodnju).
- (D) Izmjenama i dopunama Plana detaljnije su definirani uvjeti za zaštitu ambijentalnih vrijednosti naselja i poticanje tradicijskih vrijednost kod gradnje.
- (E) Ostale izmjene odnose se na usklađivanje Plana sa Zakonskim i drugim propisima. Ovo se prvenstveno odnosi na slijedeće:
  - (a) na temelju nalogu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (dne.19. prosinca 2008, Klasa: 350-01/08-01/193 Ur.br: 531-01-08-1) revidirana je obveza izrade urbanističkih planova uređenja. Ukinuta je obveza izrade UPU-ova koji:
    - i. obuhvaćaju površine koje su djelomično opremljene komunalnom infrastrukturom, i
    - ii. obuhvaćaju manje površine u okviru izdvojenih zaselaka a koje su takovog oblika koji omogućava jednostavno urbanističko rješenje prostora.
  - (b) dopuna uvjeta za korištenje i zaštite voda prema uvjetima iz Hrvatskih Voda,
  - (c) dopuna uvjeta koji se odnose na zaštitu prirode i dr.

Željko Predovan dipl.inž.arh.
Odgovorni planer

IZMJENE I DOPUNE 2011.

PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE STARIGRAD

PRIKAZ IZMJENA I DOPUNA – OBRAZLOŽENJE PLANA

Kazalo:

Izmjene Obrazloženja PPUO Starigrad iz 2006. godine: ~~brise se~~ dodaje se (2011. godine)

SADRŽAJ :**I. OBRAZLOŽENJE****1. POLAZIŠTA**

- 1.1 Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države
  - 1.1.1 Osnovni podaci o stanju u prostoru
  - 1.1.2 Prostorno razvojne i resursne značajke
    - 1.1.2.1 Cestovni promet
    - 1.1.2.2 Pomorski promet
    - 1.1.2.3. Vodoopskrba
    - 1.1.2.4 Odvodnja
    - 1.1.2.5 Elektroenergetski sustav
    - 1.1.2.6 Telekomunikacije
  - 1.1.3 Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova
  - 1.1.4 Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

- 2.1 Ciljevi prostornog razvoja Županijskog značaja
  - 2.1.1 Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava
  - 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora
  - 2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša
- 2.2 Ciljevi prostornog razvoja općinskog značenja
  - 2.2.1 Demografski razvoj
  - 2.2.2 Odabir prostorno razvojne strukture
  - 2.2.3 Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
  - 2.2.4 Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno- povijesnih cjelina
- 2.3 Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine
  - 2.3.1 Racionalno korištenje i zaštita prostora
  - 2.3.2 Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina
  - 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

- 3.1 Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije
- 3.2 Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina
  - 3.2.1 Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine) - tabela 3.
- 3.3 Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti
- 3.4 Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora
  - 3.4.1 Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)- tablica 3.
- 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava
  - 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, zračne, morske i riječne luke, javne telekomunikacije, produktovodi)
    - 3.5.1.1. Cestovni promet
    - 3.5.1.2. Željeznički promet
    - 3.5.1.3. Pomorski promet
    - 3.5.1.4 Telekomunikacije
  - 3.5.2. Energetski sustav
  - 3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)
    - 3.5.3.1. Vodoopskrba
    - 3.5.3.2. Odvodnja
    - 3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda
- 3.6. Postupanje s otpadom
- 3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti za određivanje namjene površina na području općine
2. Uvjeti za uređenje prostora
  - 2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju
    - 2.1.1. Građevine od važnosti za Državu
    - 2.1.1. Građevine od važnosti za Županiju
  - 2.2. Građevinska područja naselja
  - 2.3. Izgrađene strukture van naselja
3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti
4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti
5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava
  - 5.1. Prometni sustav
    - 5.1.1. Cestovni promet
    - 5.1.2. Željeznički promet
    - 5.1.3. Pomorski promet
  - 5.2. Vodnogospodarski sustav
    - 5.2.1. Vodoopskrba
    - 5.2.2. Odvodnja
    - 5.2.3. Uređenje vodotoka i voda
  - 5.3. Elektroopskrba
  - 5.4. Telekomunikacije
6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina
7. Postupanje s otpadom
8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš
9. Mjere provedbe plana
  - 9.1. Obveza izrade prostornih planova
  - 9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera
  - 9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

GRAFIČKI PRILOZI /Sadržaj kartografskih prikaza

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA - izmjene i dopune 2011. godine	1 : 25000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI :	
2.a. PROMET - izmjene i dopune 2011. godine	1 : 25000
2.b. VODOOPSKRBA I ODVODNJA	
- izmjene i dopune 2011. godine	1 : 25000
2.c. ELEKTROOPSKRBA I TELEKOMUNIKACIJE	
- izmjene i dopune 2011. godine	1 : 25 000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITA PROSTORA (karte 3a i 3b):	
- izmjene i dopune 2011. godine	1 : 25 000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA :	1 : 5 000
4.a. SELINE - izmjene i dopune 2011. godine	
4.b. STARIGRAD - izmjene i dopune 2011. godine	
4.c. TRIBANJ-KRUŠČICA - izmjene i dopune 2011. godine	

I. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

U urbanom sustavu Zadarske županije Općina Starigrad razmatra se u okvirima područja Podvelebitskog prostora.

Prostor Podvelebitskog kanala čini šest općina s 24 20 naseljem smještenim sa sjeverne i južne strane Podvelebitskog kanala, te uz Novigradsko i Karinsko more. To je rezidencijalno turističko područje s nezanemarivim poljoprivrednim i vodnim resursima. Neposredno na taj prostor naslanja se nacionalni park "Paklenica" i planinski masiv Parka prirode Velebita sa svojim prirodnim ljepotama i turističkim potencijalima. Povratkom turizma može se očekivati nagli procvat ovog područja i ubrzani povrat turističkog prometa na predratni obujam.

Prostor Podvelebitskog kanala - površina, stanovništvo i naselja 1991 i 2001.godine.

Tablica 1.

Općina	Površina u km ²	Broj stanovnika		Broj naselja
		1991.	2001.	
Starigrad	170,09	2.097	1.893	3
Jasenice	121,61	1.800	1.329	2 3
Novigrad	51,15	2.920	2.368	3
Posedarje	78,35	3.996	3.513	5
Ražanac	69,81	3.805	3.107	6
Ukupno	491,01	14.618	12.210	19 20

Tablica 2. Stanovništvo u Općini Starigrad

naziv	površina		stanovnici			
	km ²	%	popis 1991.		popis 2001.	
			broj	%	broj	%
<i>općina Starigrad</i>	170,09	100	2097	100	1.893	100
Starigrad	66,59	39,15	1159	55,27	1100	58,19
Seline	51,77	30,43	457	21,79	455	24,04
Tribanj	51,73	30,41	481	22,94	338	17,86

Tablica 3.

naziv	površina		Stanovnici popis 2001.		stanovnika/km ²
	km ²	%	broj	%	
<i>općina Starigrad</i>	170,09	100	1.893	100	11,13
Starigrad	66,59	39,15	1.100	58,19	16,52
Seline	51,77	30,43	455	24,04	8,80
Tribanj	51,73	30,41	338	17,86	6,53

Tablica 4.

naziv	stanovi		domaćinstva			gustoća naseljenosti
	popis 1991		81	91	2001	
	broj	%	broj	broj		broj stan/km ²
<i>općina Starigrad</i>	2515	100	792	645	663	12,32
Starigrad	1045	41,55	420	357	384	17,40
Seline	1081	42,98	197	151	163	8,82
Tribanj	389	15,47	175	137	116	9,30

Županija je početkom 1991. godine imala oko 217 tisuća stanovnika, a popisom 2001. godine trend broja stanovnika je u opadanju. Stanovništvo je na području Županije vrlo neravnomjerno raspoređeno unutar svojih granica. Koncentracija stanovništva bila je izrazita na obalnom području, dok je na otočkom i zaobalnom bila osjetno manja.

Koncepcija razvoja pučanstva ne mora nužno težiti za visokim stopama rasta broja stanovnika, već za ravnomjernijom razdiobom u prostoru, te dovođenju u funkcionalni odnos broja stanovnika, te prirodnih i proizvedenih resursa svakog dijela Županije. Porast broja stanovnika na obalnom dijelu neće se moći radikalno zaustaviti, jer se radi o snažnim i stihijnim činiteljima koji ljude privlače na obalu, međutim trebalo bi voditi politiku ohrabrenja onih koji namjeravaju ostati ili se naseliti u slabije naseljenim područjima.

Domovinski je rat još više ispraznio zaobalni dio županije, posebno onaj dio koji je bilo okupiran. Program obnove porušenih naselja svakako će pridonijeti povratku jednog dijela stanovništva, no to se može prihvatiti samo kao početna faza sustavnije revitalizacije tog prostora.

Generalno gledajući Zadarska će županija i u budućnosti održati stabilnu stopu rasta stanovništva, što bi uz bolju i ravnomjerniju prostornu razdiobu trebao biti i jedan od najznačajnijih činitelja razvitka.

1.1.2. Prostorno-razvojne i resursne značajke

Zadarska županija s površinom od 3.7 tisuća km² ili 6.5 posto površine države, jedna je ne samo od većih prostorno administrativnih cjelina, već i jedna od najraznolikijih županija u Hrvatskoj. Po svom geoprometnom položaju ova županija preko visokog gorskog vijenca Velebita povezuje Primorsku Hrvatsku sa Središnjom Hrvatskom i predstavlja optimalan prirodni i strateški koridor za izlazak kontinentalne Hrvatske na Sredozemlje. Ovom prostoru treba pridodati i oko 3.7 tisuća km² morske površine Jadrana, što u svakoj strategiji razvoja predstavlja prvorazredni činitelj.

Sama županija ne predstavlja homogenu prirodno-geografsku regiju, već je čini niz posebnih prostornih cjelina, međusobno povezanih svojim geografskim položajem. Prirodni i proizvedeni faktori razvitka na tom su području vrlo raznoliki, što uvjetuje i vrlo raznoliki stupanj gospodarskog i demografskog razvitka.

Za cijeli taj prostor karakterističan je nedostatak metalčnih rudača i mineralnih energenata. Nedovoljno istražena ležišta boksita nakon dugogodišnje eksploatacije vjerojatno su sasvim iscrpljena i više ne predstavljaju ekonomsku osnovicu za bilo kakvo korištenje, što s ovog područja skida i teško naslijeđe ekološke hipoteke.

Prirodni i proizvedeni resursi na kojima se je razvijalo gospodarstvo, te na kojima će se zasnivati i budući razvitak su:

- more kao atraktivan prometni potencijal, izvor hrane i turistički resurs,
- relativno obilje poljoprivrednog zemljišta,
- prirodne ljepote i atraktivni pejzaži pogodni za razvoj svih oblika turizma,

- postojeća prometna i druga infrastruktura,
- postojeći proizvodni, prometni, uslužni i drugi resursi s osvojenim tehnologijama, tržištima i znanjima.
- stanovništvo s visokim razinama znanja, te tehnološkim i organizacijskim sposobnostima.

Svi ovi resursi nisu jednako raspoređeni u prostoru županije. Najveća koncentracija proizvedenih fondova, stanovništva, pa i prirodnih izvora nastala je na zadarskom obalnom području, odnosno u gradu Zadru koji se razvio u vrlo značajno prometno, industrijsko, turističko, trgovačko, kulturno i administrativno središte u Hrvatskoj. Zapravo u cijelom području države u trokutu između Zagreba, Rijeke i Splita nije se dogodio niti jedan veći urbani i radni centar koji bi mogao vršiti centralno-mjesne i razvojne funkcije za područje Sjeverne Dalmacije i Like.

Procesi litoralizacije, koji u osnovi potiču koncentraciju stanovništva i njegovih aktivnosti na morskim obalama snažno su se očitovali upravo na širem području grada Zadra u posljednjih 40 ili 50 godina.

Grad Zadar koji je tek 1945. godine pripojen Hrvatskoj s jedva 5 do 6 tisuća stanovnika razvio se u peti grad po broju stanovnika u Hrvatskoj i s gospodarstvom koje je bilo među najuspješnijim u Republici. U tom su razvoju uočljive dvije faze:

- faza sporog razvoja zbog prometne izoliranosti koja je trajala do sredine šezdesetih godina ovog stoljeća,
- faza ubrzanog demografskog i gospodarskog rasta iza 1965. godine.

Naročito snažan zamah dogodio se u prometu, industriji, trgovini i turizmu. ~~Zadar je sjedište najvećeg hrvatskog broдача mjereno po tonaži brodovlja, čija je akumulacija godinama osiguravala dinamičnu stambenu i drugu izgradnju, te ulaganja u turizam i druge grane gospodarstva.~~

~~Od industrije, u Zadru se naročito razvijale prehrambena industrija, dijelom na vlastitim sirovinama, metalna industrija, kemijska industrija, tekstilna i druge. Radi korištenja efekata ekonomije obujma i prometnih pogodnosti u neposrednoj blizini grada razvila se vrlo atraktivna industrijska zona s desetak tisuća zaposlenih.~~

~~Grad se je razvio i kao poznato turističko i nautičko središte na istočnoj obali Jadrana, s nekoliko stotina tisuća posjetitelja i oko 3 milijuna ostvarenih noćenja godišnje.~~

~~Struktura gospodarstva pred Domovinski rat bila je relativno povoljna. Oko 6 posto društvenog proizvoda dolazilo je iz poljoprivrede, oko 51 posto iz industrije i drugih sekundarnih djelatnosti, a čak oko 43 posto iz tercijarnih djelatnosti.~~

1.1.2.1. Cestovni promet

Prema Zakonu o javnim cestama (NN ~~100/96, 76/98 i 27/01~~ 180/04, 138/06, 146/08 i 38/09), Uredbi o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN ~~63/99~~ 57/07) i Odluci o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN ~~79/99, 111/00 i 98/01~~ 122/08, 13/09, 13/09 i 104/09) sve javne ceste na području Republike Hrvatske dijele se na: državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste.

Obalnim rubom duž cijelog područja općine Starigrad prolazi državna javna cesta D 8, (Jadranska turistička cesta), koja povezuje međusobno gradove: Rijeku, Zadar, Split i Dubrovnik.

Karakter županijske javne ceste na području općine Starigrad ima cesta koja se u naselju Starigrad odvaja od državne ceste D 8 i vodi u Nacionalni park "Paklenica". Dužina ove ceste je 3,1 km i ima oznaku Ž 6008. Kolnik od asfalta je širine 3,0-4,0 m.

Lokalne javne ceste na području općine Starigrad su:

- L 63025 koja se kod naselja Tribanj odvaja od državne ceste D 8 i vodi do zaseoka Bristovac preko Ljubotića. Dužina ove ceste je ~~3,7~~ 6,7 km.
- L 63153 koja se u naselju Starigrad odvaja od državne ceste D 8 i vodi u Nacionalni park "Paklenica" (Ramići). Dužina ove ceste je 8,0 km. Ova cesta ima asfaltni kolnik do Mali Vaganac - Jatara, a dalje je makadamski put. ~~zaseoka Dokoze, a dalje do zaseoka Ramići makadamski kolnik. Ova cesta po svojim~~ Po tehničkim karakteristikama cesta ima karakter planinske ceste, širina kolnika je 4,0-5,0 m.

- L 63190 - od Luga Paripova do Ljubotića (L63025), dužine 0,6 km.
- L 63192 - od zaseoka Katalinići do L 63153, dužine 1,0 km.
- L 63193 - od zaseoka Jovići do državne ceste D8, dužine 3,5 km
- L 63195 - od zaseoka Adžići do ceste L 63193 u zaseoku Redine, dužine 0,8 km
- L 63200 - od državne ceste D8 do zaselaka Jukići i Bučići, pa nazad do državne ceste D8, dužine 2,7 km
- L 63201 - od državne ceste D8 do zaselaka Dadići i Jusupi, pa nazad do državne ceste D8, dužine 2,7 km
- L 63202 - od lokalne ceste L 63153 do županijske ceste Ž 6008 u Marasovićima, pa na Velebitsku ulicu, dužine 1,3 km

Dio postojećih izgrađenih javnih cesta na području općine Starigrad ima dotrajalu postojeću kolničku konstrukciju, čak i bez suvremenog kolničkog zastora, neodgovarajuće širime poprečnih profila, a dijelom i nepovoljne horizontalne i vertikalne tehničke elemente.

Duž kolnika javne državne ceste D 8 u naselju Starigrad i naselju Seline djelomično su izgrađeni su nogostupi, a ova dionica je o proteklih nekoliko godina rekonstruirana.

Nekategorizirane prometnice unutar svih naselja na području općine Starigrad imaju samo kolnik uglavnom nedovoljne širine, te nepovoljne tehničke elemente. Dio ovih cesta još je uvijek i bez suvremenog kolničkog zastora.

1.1.2.2. Pomorski promet

Pomorski promet na području općine Starigrad uglavnom se odnosi na promet manjih plovila za potrebe lokalnog stanovništva, kao i izletničkih plovila koja prolaze duž akvatorija Velebitskog kanala.

Pristanište u Starigradu ima status pristaništa luke otvorene za javni promet (razvrstana luka lokalnog značaja) unatoč činjenice da tamo ne pristaju plovila javnog pomorskog prometa. Prostornim planom Zadarske županije definirane su i luke otvorene za javni promet u Selinama i u Tribnju. Ove su luke kategorizirane kao nerazvrstane luke, jer su izgradnjom dužobalne prometnice izgubile funkciju luke otvorene za javni promet.

1.1.2.3. Vodoopskrba

S rješavanjem vodoopskrbe na području općine Starigrad započelo se u razdoblju neposredno iza drugog svjetskog rata, te je nastavljena izgradnja 1965/67. godine, kada je izgrađen lokalni vodoopskrbni sustav za naselja Starigrad i Seline. Izvršeni su zahvati na izvorima: Jukić (600,0 m.n.m.), Knežević (440,0 m.n.m.) i Fratrovac (587,0 m.n.m.), ukupne izdašnosti 10,0 l/s, izgrađen je dovodni cjevovod do vodospremnika "Marasovići" zapremine $V=220 \text{ m}^3$, te razvodna mreža za dio naselja Starigrad i hotel "Alan". Ovaj vodospremnik uslijed širenja vodoopskrbnog područja (vodovodne mreže) odavno ne zadovoljava ni zapreminom, ni visinom ni samom perifernom lokacijom. Zato se njegova uloga mora ograničiti samo na vodoopskrbu manjeg izdvojenog nižeg dijela vodovodne mreže Starigrada i hotela "Alan".

Kako je vodoopskrba postajala sve kritičniji ograničavajući faktor za gospodarski razvoj, gospodarskog razvoja, naročito turizma, za potrebu konačnog kvalitetnog rješenja vodoopskrbe cjelokupnog podvelebitskog dijela Zadarske županije, kojem pripada i područje općine Starigrad, koncem osamdesetih godina prošlog stoljeća izgrađen je dio podsustava tzv. "Magistralnog cjevovoda podvelebitskog područja" od spoja na regionalni vodovod Zrmanja-Zadar u naselju Maslenica Maslenici do naselja Starigrad. a koji se proteže kao ogranak od glavnog regionalnog opskrbnog cjevovoda Zrmanja-Zadar. Ovaj cjevovod izgrađen je prema projektu "Magistralni cjevovod podvelebitskog područja" (RO "Vodovod sjeverne Dalmacije"-Zadar 1987. godine), a od azbestcementnih cijevi i to: $\varnothing 400 \text{ mm}$ do odvojka za vodospremnik "Seline" i $\varnothing 300 \text{ mm}$ do završetka u naselju Starigrad. 2006. godine je izgrađen i vodospremnik "Seline" zapremine 1000 m^3 . U prvoj fazi je dio magistralnog cjevovoda od Selina do Starigrada pretvoren u opskrbbni tako

da vodospremnik "Seline" preuzima ulogu izravnjanja potrošnje za oba naselja, a mjesta spajanja lokalnih mreža su ograničena i pod kontrolom "Vodovoda d.o.o. Zadar" koji upravlja sustavom. Više od dvadeset godina cjelokupni podsustav ne funkcionira na ispravan način jer nije izgrađena prekidna komora (vodospremnik) u Rovanjskoj. Zbog toga se ne smije prigušivati izljev vode u vodospremnik "Seline". Dotok u podsustav se zato u oknu spoja na regionalni vodovod mora svakodnevno više puta regulirati ručno. Iako su navedenim zahvatima postignuta izvjesna poboljšanja vodoopskrbe cjelokupnog područja Općine, zbog tehnički neispravnog-primitivnog načina funkcioniranja podsustava i nedostatnog ulaganja u projektiranje i izgradnju vodovodnih mreža Starigrada i Selina, vodoopskrba je i dalje ograničavajući faktor gospodarskog razvoja. Istovremeno se bilježe veliki gubici vode.

Preko ovog cjevovoda na području općine Starigrad rješava se vodoopskrba pojedinih dijelova naselja Seline i naselja Starigrad u kojima je dijelom izgrađena mjesna vodovodna mreža. Vodoopskrba za sada funkcionira preko postojećeg vodospremnika "Marasovići" na ulasku u Nacionalni park Paklenica tako da je na ogranku za podvelebitski pravac u naselju Maslenica postavljena neadekvatna reducir postaja. Međutim kako još uvijek nisu izgrađene ostale prateće vodne građevine, ovaj sustav funkcionira na tehnički neprimjeren način, uz manjak i značajne gubitke vode. Problemi u vodoopskrbi ogledaju se i u nemogućnosti ostvarenja dostatnog tlaka u pojedinim višim zonama u Starigradu, odnosno nemogućnosti ostvarenja dovoljnog protoka vode.

Žitelji naselja Tribanj još uvijek rješavaju vodoopskrbu sakupljanjem kišnice u individualnim cisternama izgrađenim u sklopu stambenih građevina, ili korištenjem vode iz bunara, što omogućava korištenje potpuno ispravne i higijenski zdrave vode.

Za potrebe rješavanja vodoopskrbe na području općine Starigrad već je najvećim dijelom izrađena projektna dokumentacija potrebna za izgradnju glavnih vodoopskrbnih građevina i mjesne vodovodne mreže.

Iz navedenog može se zaključiti da postojeća vodovodna mreža ne može zadovoljiti nove planske zahtjeve.

1.1.2.4. Odvodnja

Sve urbane (sanitarno-potrošne) otpadne vode iz stambenih i ostalih građevina na području općine Starigrad uglavnom se disponiraju u tlo ili u obalno more izravno bez ikakvog prethodnog pročišćavanja. Otpadne vode najčešće se sakupljaju u tzv. "crnim jamama" i to za svaku građevinu pojedinačno. Kako su ove jame izgrađene kao potpuno vodopropusne, otpadne tvari iz istih u znatnoj mjeri zagađuju podzemlje i obalno more. To naročito dolazi do izražaja za vrijeme ljetne sezone kada se količina ovih otpadnih voda višestruko povećava.

Za potrebe kompleksa hotela "Alan" izgrađen je lokalni sustav odvodnje koji ima taložnicu prije ispusta otpadnih voda kratkim ispustom sastavljen od biopročišćivača, spremnika za pročišćenu vodu, koja se dijelom koristi za navodnjavanje a višak se ispušta i u kroz ispust u obalno more.

Oborinske krovne vode i vode s prometnih površina također se direktno procjeđuju u tlo, odnosno slijevaju najkraćim putem u obalno more.

Izradom "Studije zaštite voda na području Zadarske županije" 2005. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb i "Hidroing" d.o.o. Osijek) definirano je konceptijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda i za cjelokupno područje općine Starigrad.

Izrađeno je i idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad", 2006. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb).

Međutim još nisu izvršeni su odgovarajući oceanografski istražni radovi duž pripadajućeg akvatorija u Velebitskom kanalu.

1.1.2.5. Elektro-energetski sustav

Za nove elektroenergetske izvore, moguće je nedvojbeno konstatirati, njihovu razvojnu potrebu kako na nivou cijele države tako i na nivou županije. To proizlazi iz usporednih podataka o potrošnji električne energije po stanovniku koji su u 1996. godini registrirani, oko 1800 kWh/st., za Splitsku županiju oko 2450 kWh/st., za regiju Dalmacije oko 2150 kWh/st., za Hrvatsku oko 2430 kWh/st., dočim je ista proizvodnja u Poljskoj, Španjolskoj, Rumunjskoj, Grčkoj i Bugarskoj skoro za 50% veća, u Švicarskoj, Njemačkoj, Danskoj, Japanu otprilike za 150% veća, a u SAD za 550% veća. U Albaniji je ona za oko 100% manja nego u Hrvatskoj. Za preferiranu proizvodnju električne energije u hidrocentralama, na području naše županije više ne postoje značajni potencijali. Zato je potrebno svakako planirati izgradnju i drugih mogućih izvora energije kako za proizvodnju električne energije tako i za ostale energetske potrebe. Istovremeno postojeće resurse treba racionalno koristiti što svakako znači smanjivanje gubitaka odnosno smanjivanje emisije energije u zrak, vodu i tlo, a također što više uvoditi u korištenje male alternativne izvore.

Od prihvatljivih resursa za buduće elektroenergetske izvore razmatraju se termo izvori na ugljen ili plin. Na području županije djelomično su izvršena istraživanja nekoliko lokaliteta za gradnju takove vrste objekata. U odabiru pogodnosti za gradnju pojedine vrste objekata prioritet treba dati plinskim postrojenjima, stoga što je tada moguće rješavati energetiku i plinifikacijom. Takovi objekti i kao elektroenergetski mogu i trebaju biti što bliže većim potrošačkim centrima, pošto je tada moguće dobro iskoristiti i inače otpadnu energiju u procesu elektrane. Za razliku od plinskih postrojenja, termoelektrane na ugljen trebaju biti što dalje od potrošačkih centara i pored najstrožih ekoloških zahtjeva u rješavanju.

1.1.2.6. Telekomunikacijski sustav

Lokalne komutacije, odnosno telefonske centrale postoje u: Starigradu, Selinama, Šilježetarici i Kruščici. ~~Komutacije su udaljeni pretplatnički sustavi RSS komutacijskog sustava AXE10, proizvodnje Ericsson – Nikola Tesla.~~ One udovoljavaju suvremenim telekomunikacijskim zahtjevima i imaju mogućnost, po potrebi, lakog proširenja na veće kapacitete.

Te komutacije su povezane na nadređenu komutaciju AXE10 u Zadru, digitalnim sustavima prijenosa, različitog tipa. Komutacija u UPS Starigradu povezana je na do AXE Zadar RR (radio-relejni) sustavom prijenosa kopnenim dijelom i podmorskim svjetlovodnim kabelom između Vinjerca i Selina. Komutacije u Selinama, Šilježetarici i Kruščici su preko svjetlovodnih kabela povezane na Starigrad i dalje preko RR sustava prijenosa na Zadar.

Svaka od četiri navedene komutacije ima izgrađenu pripadajuću mjesnu TK mrežu na koju su povezani telefonski pretplatnici.

TK mreža Starigrad je izgrađena 1995.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

TK mreža Selina je izgrađena 2000.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe. TK mreža Šilježetarica je izgrađena 1999.g. podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

TK mreža Kruščica je izgrađena 1999.g. i podzemna je i dostatnog kapaciteta za sadašnje i buduće potrebe.

Sve četiri TK mreže su izgrađene podzemnim kabelima i kabelskom kanalizacijom. Kabeli su tip TK 59, a TK kanalizacija je izgrađena sa PEHD cijevima.

Do Nacionalnog parka «Paklenica» postoji mrežni kabel za potrebe parka, a na ulazu je montirana javna govornica.

Postoji nekoliko zaselaka u kojima nema telefonske mreže. Tu su telefonski priključci riješeni pomoću fiksnog GSM-a.

U segmentu pokretnih komunikacija područje Općine Starigrad je zadovoljavajuće pokriveno signalima sustavima pokretnih komunikacija. Pokrivenost signalom je prvenstveno omogućena baznom postajom u Starigradu, te baznim postajama koje se nalaze izvan područja Općine.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Čitav teritorij Općine Starigrad bio je u sastavu nekadašnje Općine Zadar. ~~za koji postoji i još je uvijek na snazi~~, Prostor unutar Općine uređivao se na temelju OPP iz 1978. godine (sa izmjenama i dopunama iz 1984., 1985. i 1988. godine). ~~Taj prostorno planski dokument sadrži je u prilogu definirane granice građevinskih područja.~~ Na temelju toga Plana izrađivala se sva detaljna planerska dokumentacija. Tako su za naselja Starigrad i Seline bili izrađeni t. zv. Planovi uređenja manjih naselja koji imaju prvenstveno sanacijski karakter, ali su još uvijek relevantna osnova za izgradnju. Tim se detaljnim planovima odredio parcelacijski i infrastrukturni sustav naselja, pa ih prilikom definiranja građevinskih područja valja poštovati.

Osim ovih planova izrađen je Provedbeni urbanistički plan za turističku zonu "Podbucići" u Selinama. ~~Kako do navedene izgradnje nije došlo ovaj plan treba temeljito revidirati i to na način da se osnovna namjena prostora uglavnom poštuje.~~

Kako je dio općinskog prostora i prostor Nacionalnog parka Paklenica za koji postoji „~~Prostorni plan područja posebnih obilježja NP Paklenica~~“ „Prostorni plan Nacionalnog parka »Paklenica« (NN 23/01), u svim razmatranjima prostornih odnosa valja ga uzimati u obzir kao obvezujuću kategoriju. Cijeli prostor Općine nalazi se i unutar Parka prirode Velebit.

~~Važeći provedbeni dokumenti su i PUP obalnog poteza dijela Starigrada, te Detaljni plan uređenja uprave NP Paklenica po kojima se provodi uređenje tih dijelova naselja.~~

Sva druga naselja na prostoru Općine nemaju nikakvih detaljnih prostornih planova na pa će taj posao predstojati u daljnjem procesu urbanizacije. Temelj za izradu tih planova biti će postavke ovoga Prostornog plana, a koji će u pravilu kontinuirati granice građevinskih područja iz ranije spomenutoga OPP.

Na području Općine Starigrad na snazi su urbanistički planovi, i to:

- a) UPU MILOVAC-ČAVIĆI - *ispod magistrale*.
- b) UPU KRUŠKOVAC - športsko rekreacijske namjene
- c) UPU kod hotela Alan - pretežito stambene namjene

U izradi su slijedeći urbanistički planovi uređenja, a koji će se dovršiti prema Odluci o pokretanju izrade plana:

- a) UPU PISAK - pretežito ugostiteljsko-turističke namjene
- b) UPU ŠIBULJINA RT- pretežito ugostiteljsko-turističke namjene.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prema novoustanovljenim općinama sustav naselja u Općini Starigrad je slijedeći:

Općinsko središte:

Starigrad (LS)

Pripadajuća naselja:

Seline (MLS)

Tribanj (MLS)

(LS = lokalno središte, MLS = manje lokalno središte; u zagradama označena naselja koja 1991. nisu imala status statistički samostalnog naselja)

U gospodarskom smislu područje općine Starigrad ima sve preduvjete za kvalitetan razvoj i to prvenstveno u turizmu. Ta se tvrdnja temelji na činjenici da su NP Paklenica i PP Velebit dijelovi same Općine i predstavljaju veliki potencijal za razvitak turizma. Stoga je za očekivati da će sva naselja, a posebice Starigrad i Seline kao receptivne destinacije, dobivati sve veće razvojne atribute. To, naime znači da će u demografskom pogledu proces povećanja stalno nastanjenoga stanovništva na ovom prostoru imati trendove brže od županijskog prosjeka.

Tablica : Kretanje broja stanovnika općine Starigrad od 1971. do 2001. godine

Naselje	Godine popisa stanovništva			
	1971.	1981.	1991.	2001.
Starigrad	1 163	1 135	1 159	1 100
Seline	571	459	457	455
Tribanj	627	513	481	338
Ukupno	2 361	2 107	2 097	1 893

Navedeni podaci pokazuju kontinuirani pad broja stanovnika od 1971. godine do 1981. u svim naseljima općine. Od 1981. do 1991. godine ne bilježi se bitan pomak broja stanovnika, Starigrad vrlo malo više, Seline se održavaju, dok Tribanj bilježi pad broja stanovnika.

Tablica : Dobna struktura stanovništva u općini Starigrad 2001. godine

Naselje	Dobna struktura stanovništva starost u godinama		
	0-19	20-59	60 i više
Starigrad	299	621	218
Seline	97	216	137
Tribanj	95	266	103
% udio	23,4	52,6	21,8
Ukupno opć.	491	1103	458

Iz navedenih podataka očigledno je da je najveći udio stanovnika na prostoru oba naselja što znači na teritoriju cjelokupne Općine, odnosno 52,6 % nalazi se u životnoj dobi od 20 do 59 godina starosti. S aspekta radne sposobnosti, vitaliteta i fertile dobi, ovaj podatak je ohrabrujući. Međutim, za najviše 40 godina slika će se drastično izmijeniti u negativnom smislu jer će mlado stanovništvo koje sada čini 23,4 % stanovnika tvoriti bazu vitaliteta, fertiliteta i radno sposobnog stanovništva, dok će većina danas aktivnog stanovništva biti u životnoj dobi od 60 i više godina starosti. Analiza stanja po naseljima daje gotovo istovjetne rezultate.

Prema navedenim pokazateljima stanovništvo općine Starigrad vodi borbu protiv drastičnog pada nataliteta, ali i povećanja mortaliteta koji im prijete u skoroj budućnosti, zbog povećanog broja starog stanovništva.

Tablica : Distribucija stanovništva prema školskoj spremi

Spol	Ukupno	Bez škole	Osnovna škola	Srednja škola	Viša/visoka škola	Magister	Doktor	Nepoznato
	1599	250	557	696	77	4	1	14
muško	801	59	255	424	50	4		8
žensko	798	191	302	272	27		1	8

Naselje	Školska sprema		
	bez škole ili sa završenom osnovnom	završena srednja škola	viša i visoka škola
Starigrad	994	132	23
Seline	39	35	6
Tribanj	398	26	5
% udio	68,2	9,2	1,62
Ukupno	1431	193	34

Daleko najveći broj stanovnika u Općini ima samo osnovnu srednju školu ili je čak bez završene osnovne škole. Ova većina čini gotovo 50% ukupne populacije i to u svim naseljima u Općini.

Tablica : Distribucija naselja prema broju domaćinstva i njihovoj prosječnoj veličini

Naselje	Broj domaćinstava			Prosječna veličina domaćin.		
	2001	1991	1981	2001	1991	1981
Starigrad	384	357	420	2,85	3,2	2,7
Tribanj	116	137	175	2,87	3,5	2,9
Seline	163	151	197	2,74	3,0	2,3
Ukupno	663	645	645	2,80	3,2	2,6

Tablica : Stanovi prema načinu korištenja u 2001. godini

naselja	stanovi za stalno stanovanje		st.povr. korišt. stanovi za odmor	ukupno
	nastanjeni	povremeno nastanjeni		
Starigrad	387	65	588	1040
Tribanj	115	9	196	320
Seline	163	23	612	798
Ukupno	665	38	1396	2099

Prema prikazanim podacima evidentan je pad broja domaćinstava u cijeloj Općini Starigrad u razdoblju od dvadeset godina. Istovremeno je povećan broj članova domaćinstava što je pozitivan trend.

Popisi stanovništva ukazuju da smanjenje broja domaćinstava ne prati odgovarajućega smanjenja broja stanova/kuća u svim naseljima Općine što ukazuje na trendove povremenog korištenja stanova kao sekundarne destinacije/vikendice. No, status pojedinog naselja **nije moguće** utvrditi na temelju statističkih podataka ("*popis stanovništva, kućanstva i stanova*") iz razloga što popis evidentira **stanove**, a ne **građevine**, a kako nalaže Zakon. Kako bi utvrdili ukupan broj građevina, a ne stanova, koristili su se podaci koji slijede:

- a) evidentirani kućni brojevi prema evidenciji *Državne geodetske uprave, područni ured za katastar Zadar*.

Naselje	Broj evidentiranih kućnih brojeva
Starigrad	1.206
Seline	1.025
Tribanj	416
UKUPNO	2.647

- b) u svrhu utvrđivanja odnosa između građevina za stalno stanovanje i građevina za povremeno stanovanje, koristi se evidencija broja kuća za odmor evidentiranih kod *porezne uprave, područni ured Zadar – ispostava Zadar*.

Naselje	Broj evidentiranih kuća za odmor
Starigrad	537
Seline	297
Tribanj	64
UKUPNO	898

Iz gore navedenih tablica možemo utvrditi odnos između građevina za stalno stanovanje i građevina za povremeno stanovanje kako slijedi:

Naselje	Ukupan broj građevina (na temelju broja evidentiranih kućnih brojeva)	Broj evidentiranih kuća za odmor	Građevine za povremeno stanovanje (% od ukupno evidentiranih građevina)
Starigrad	1.206	537	44,5
Seline	1.025	297	29,0
Tribanj	416	64	15,4
UKUPNO	2.647	898	33,9

Iz prethodne tablice proizlazi da je broj kuća za povremeno stanovanje znatno manji od kuća za stalno stanovanje. Prema tome, ne primjenjuje se zabrana gradnje unutar obalnog pojasa mora od 70m prema čl. 51 (3) Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11).

~~Prema ovim podacima stanova za odmor ima skoro dvostruko više od stalno nastanjenih.~~

Temeljem navedenih pretpostavki gospodarski razvitak ovoga područja ima kompleksno značenje, pa treba očekivati da će se Starigrad generalno uzevši razvijati u pravcu većeg razvojnog središta i makroregionalnog centra prvenstveno turističkog značenja.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značenja

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Na teritoriju Općine Starigrad postoje područja od općeg društvenog i gospodarskog interesa NP Paklenica i PP Velebit koji svojim značajem predstavljaju vrijednosti za koje se definiraju najviši standardi korištenja i zaštite. Kako su postojeća naselja inkorporirana u prostor PP Velebit, glavni cilj njihova razvitka je skladan rast koji ničim ne smije narušiti temeljne prirodne vrijednosti prostora. S time u svezi svi infrastrukturni zahvati u prostoru koji su nužni za dobro funkcioniranje sustava moraju se podvrći strogim kriterijima zaštite prostora.

Planirani društveni i gospodarski razvoj na cjelokupnom prostoru općine Starigrad može se u potpunosti ostvariti samo izgradnjom cjelovitog suvremenog prometnog sustava na okolnom širem pripadajućem prostoru Zadarske županije, koji će omogućiti selektivno vođenje i upravljanje prometom u budućnosti.

To se prvenstveno odnosi na cestovni promet preko kojeg se ostvaruje izravna prometna povezanost prostora općine Starigrad i Zadarske županije međusobno i s ostalim prostorom Republike Hrvatske.

U cestovnoj mreži Zadarske županije najznačajniju prometnu ulogu ~~imat će buduća~~ ima ~~Jadranska~~ autocesta, koja ~~će najkvalitetnije povezati~~ povezuje primorske i kopnene dijelove države. Općina Starigrad ostvaruje priključak na ovu autocestu preko čvorišta "Maslenica".

Najvažniju prometnu ulogu na području općine Starigrad i dalje će imati državna cesta D 8. Kako ova cesta prolazi duž obalnog područja kroz sva naselja ove općine potrebno je izgraditi obilaznu trasu koja će zaobići obalni pojas najvećih naselja: Starigrad i Seline i preuzeti sadašnju prometnu ulogu ove državne ceste.

Razvoj željezničkog prometa na području općine Starigrad zasniva se na alternativnoj trasi buduće brze željezničke pruge (Jadranska željeznica), koju treba tek izgraditi.

Pomorski promet temelji se na razvoju luke Starigrad (razvrstana luka otvorena za javni promet) kao veze s lukom Ražanac na suprotnoj strani obale Velebitskog kanala.

Planiran je heliodrom u naselju Starigrad uz granicu NP "Pakleina", između zaseoka Marasovići i Škiljići u Selinama. Izgradnjom heliodroma omogućit će se kvalitetnija nadopuna ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti, te će se povećati učinkovitost službe traganja i spašavanja, a koja često ima intervencije u ovom području zbog privlačnosti brdsko orijentiranog turizma.

Razvoj vodoopskrbe zasniva se na daljnjem razvoju Podvelebitskog magistralnog vodoopskrbnog podsustava ~~već izgrađenom magistralnom cjevovodu podvelebitskog područja~~, te izgradnji, rekonstrukciji i razvoju vodovodnih mreža u naseljima, uključujući i nekoliko hidrostanica ~~svih potrebnih pratećih vodnih građevina~~ kako bi se omogućila distribucija potrebnih količina vode do svih potrošača – sadašnjih i budućih. Prioritetno treba izgraditi projektiranu prekidnu komoru-vodospremnik u Rovanjskoj.

Zbog važnosti mora kao dijela općeg krajolika koje ima nezamjenjivu ulogu za razvoj gospodarstva, naročito turizma, te zbog činjenice da je jugoistočni dio Velebitskog kanala relativno zatvoreni i plitki akvatorij potrebno je osigurati zaštitu mora od svih oblika zagađenja. Kako je more osnovni prijatelj svih otpadnih voda problem sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda na ovom dijelu Zadarske županije treba riješiti izgradnjom razdjelnog sustava odvodnje s adekvatnim uređajem za pročišćavanje.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

U domeni prirodnih izvora su prirodne vrijednosti Velebita, pa osnovni cilj korištenja tih vrijednosti mora biti racionalnost. Ta se racionalnost mora manifestirati u ograničavanju svih oblika neumjerenoga korištenja prostora kao jedinog resursa, a očituje se u ograničavanju pretjerane izgrađenosti, ostavljanju velikih slobodnih prostora u njihovu prirodnom obliku, primjeni najboljih tehničkih i oblikovnih rješenja u izgradnji suprastrukture i infrastrukturnih objekata.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Tri su osnovna elementa koji determiniraju mikroekološku strukturu ovoga prostora i to su morski akvatorij, priobalna crta teritorija do podnožja Velebita, te planinski masiv Velebita. Cilj je generalno očuvati sve temeljne vrijednosti što pretpostavlja:

- smanjivanje stupnja zagađenja priobalnoga mora uvođenjem suvremenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
- svekoliku izgradnju u ovome prostoru, koja mora biti selektivna i na visokom stupnju graditeljskoga umijeća, zadržati na priobalnom teritoriju ne ugrožavajući padine Velebita, a posebno ulazne sektore u Veliku i Malu Paklenicu.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značenja

2.2.1. Demografski razvoj

Cilj demografskog razvoja Općine mora biti srednje umjereni rast stanovništva sa tendencijom poboljšanja fertiliteta kao osnovice za podizanje kvalitete turističke ponude – jedino profitabilne gospodarske grane ovoga područja.

Tome cilju treba težiti stvaranjem niza potrebnih stimulativnih mjera.

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Prostorno razvojna struktura determinirana je isključivo prirodnim datostima, a to je turističko gospodarstvo više i visoke kategorije sa ciljem popunjavanja svih oblika ponude.

Fizička struktura ovog podvelebitskog prostora je determinirana slijedećim kategorijama :

- Nalazi se u širokom prostornom kontekstu PP Velebit,
- Prostor je izgrađen pretežno nehomogenim urbanim strukturama individualnog karaktera,
- Prostor je uređivan detaljnom prostornom dokumentacijom koja je samo djelomično još na snazi provedena.

O navedenim činjenicama potrebno je voditi računa u daljnjem osmišljavanju prostora.

U okvirima ukupnog razvoja ovoga prostora potrebno je razvijati tercijarne i kvartarne djelatnosti. Posebice valja stimulirati određene vrste ribarstva i marikulture kao komplementarne djelatnosti turizmu. Poljoprivredne površine koje se obrađuju nisu velike i treba ih zadržati sa tendencijom intenzivnije proizvodnje za potrebe lokalnog stanovništva, odnosno radi održavanja i revitalizacije tradicionalnih oblika poljodjelstva.

Šumske površine treba održavati, ali i vršiti daljnje pošumljavanje. Sustavno pošumljavanje ima ključnu ulogu u stabilizaciji zemljanog pokrova i služi kao zaštita od bure.

Proizvodne pogone, koji su ekološki čisti, treba svesti na prihvatljivu mjeru i locirati grupirano na najmanje atraktivnim mjestima.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, komun. i prometne infrastrukture

Dosadašnji razvoj naselja u Općini, sa izuzetkom Starigrada, imao je karakter neprepoznatljivosti s pretežnim ciljem pružanja turističke ponude individualnoga tipa.

Tipološke karakteristike slike naselja treba učiniti prepoznatljivima, a što se može postići jedino dobrom urbanističkom organizacijom struktura. Taj cilj valja ostvariti kroz kvalitetno planiranje prostora i efikasnu kontrolu provedbe. Kao sastavnica dobro organizirane strukture naselja je njegova opremljenost društvenom, komunalnom i prometnom infrastrukturom. Stoga valja težiti da svako naselje dobije odgovarajuću opremu shodno njegovome rangu.

Ovako definiran cilj u cijelosti se podudara sa kriterijima koji proizlaze iz Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora Zakonskih odredaba o zaštiti obalnog područja mora.

Na području općine Starigrad mora se izgraditi prometna infrastruktura koja će zadovoljiti sve potrebe javnog i individualnog prometa, čime će se omogućiti planirani gospodarski razvoj svih naselja ove općine.

Cestovni promet, zbog svoje fleksibilnosti, imat će i dalje najvažniju prometnu ulogu.

Radi povećanja propusne moći sve postojeće javne ceste, (državne, županijske i lokalne), na području općine Starigrad treba redovito održavati, opremiti odgovarajućom prometnom signalizacijom, izvršiti rekonstrukciju kritičnih dionica, te osigurati i zaštititi zakonom propisani zaštitni pojas.

Sustavom javnog prijevoza treba međusobno povezati sva naselja ove općine.

Za konačno trajno kvalitetno rješenje vodoopskrbe svih naselja potrebno je, kako na cijelom području općine, tako i na dijelu od Maslenice do općinske granice, u potpunosti izgraditi magistralni cjevovod podvelebitskog područja: koji se u naselju Maslenica odvaja od regionalnog opskrbnog cjevovoda Zrmanja-Zadar, kao i sve ostale potrebne vodne građevine: vodospremnike "Starigrad" i "Šibuljina", glavne dovodne cjevovode, mjesnu vodovodnu mrežu i crpne postaje (hidrostanice). Prioritetno treba izgraditi projektiranu prekidnu komoru (vodospremnik) u Rovanjskoj.

Radi maksimalne zaštite tla, podzemnih i površinskih voda, naročito okolnog morskog akvatorija Velebitskog kanala, treba za cjelokupni prostor općine Starigrad izraditi konceptijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti te kulturno-povijesnih cjelina

Kako je čitav podvelebitski prostor vrlo transparentan, sa naglašenim krajobraznim karakterom masiva Velebita koji je dominantna vizualna i prirodna vrijednost u kojoj dominiraju kanjoni Velike i Male Paklenice, to se tom elementu mora podrediti sve ostalo. Dodatno, područje općine obiluje područjima i točkastim lokalitetima za zaštitu stanišnih vrsta, a koji sačinjavaju nacionalnu i međunarodnu ekološku mrežu.

Kulturno povijesnih cjelina, pojedinačnih spomenika kao i arheoloških lokaliteta na ovom prostoru ima dosta, pa će im se posvetiti najveća moguća pažnja.

Sve navedene prirodne i stvorene vrijednosti u prostoru su zaštićene odgovarajućim zakonskim aktima, a posebno Zakonom o zaštiti prirode (NP Paklenica i PP Velebit)

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Svaka od prostorno razvojnih cjelina/naselja u kojima postoje specifični i različiti uvjeti razvoja trebaju odmah koristiti svoje potencijale kako bi se što prije stvorili optimalni uvjeti za buduće razdoblje. Prioriteti se za razvoj, pri tome ne mogu dati ni jednoj prostorno razvojnoj cjelini već oni moraju proizaći iz prirodnih i drugih mogućnosti svake od njih. Mora se poštivati načelo da se ni jedna prostorno razvojna cjelina ne može razvijati na račun druge.

U cilju racionalnog korištenja i zaštite prostora mora se veće turističke zahvate usmjeriti na već postojeće turističke zone, a ostalu turističku i drugu izgradnju razvijati u postojećim građevinskim područjima uz racionalno postupanje sa prostorom. Stanovite korekcije postojećih građevinskih područja treba napraviti samo tamo gdje je to logično i to u pravcu povećanja i smanjenja zone.

Postojeću turističku strukturu valja postepeno rekonstruirati težeći stalnom poboljšanju ukupne ponude.

Poseban cilj ovog prostornog plana je njegova sustavna prilagodba Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji Uredbi o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora, te Prostornog plana zadarske županije a posebno u odnosu na odredbe o zaštiti obalnog područja mora.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, vrijednosti i posebnosti krajobraza i prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Obzirom na navedene kriterije temeljni cilj postavljen ovim planom je zadržavanje građevinskih područja u postojećim granicama, onima koje su bile određene dosadašnjom prostornom dokumentacijom, uz manje funkcionalne korekcije. Moguća proširenja građevinskih područja ne mogu se planirati uzduž obalne crte već samo u dubinu teritorija.

Planom se teži urbanoj koherentnosti svih naselja na način popunjavanja praznih prostora izgrađenih dijelova naselja sa ciljem postizanja logične strukture. ~~Na taj način će se postići racionalizacija korištenja prostora i zadovoljenje kriterija da odnos izgrađenih i neizgrađenih područja bude 80:20.~~

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

U interesu općega cilja podizanja kvalitete življenja i turističke ponude treba stalno težiti stvaranju sve primjerenijih uvjeta koji se sastoje u urbanom opremanju naselja kroz sustavno uređenje privatnog i javnog prostora, opremanje luka i ~~lučica~~ i komunalnih vezova suvremenom opremom, održavanjem svih prometnih površina, javnog zelenila itd.

Posebno bi trebalo težiti urbanom i arhitektonskom oblikovanju strukture naselja od stvaranja prepoznatljive slike naselja do uređenih ambijenata unutar same strukture. Taj se cilj može ostvarivati postupno uz visoku svijest o poštivanju propisanih kriterija vezanih na oblikovanje arhitektonskih volumena, kolorističku obradu, uređenje okućnica i ograda te drugih elemenata strukture.

Da bi se ostvarila što bolja protočnost vozila u svim naseljima treba proširiti koridore postojeće cestovne mreže, izgraditi suvremenu kolničku konstrukciju, postaviti odgovarajuću prometnu signalizaciju i izgraditi nogostupe.

Za potrebe prometa u mirovanju u svakom naselju treba osigurati dovoljan broj parkirališnih mjesta.

Javni putnički prijevoz treba razvijati koristeći autobusne linije prema potrebama svakog naselja.

U naseljima treba izgraditi adekvatna autobusna stajališta prema Pravilniku o autobusnim stajalištima (NN ~~48/97~~ 119/07).

Potrebno je planirati heliodrom radi kvalitetnije nadopune ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti. S obzirom da je područje Općine posebno privlačno u smislu planinarskog turizma, službe traganja i spašavanja često imaju pozive za intervencije na ovom području. Heliodrom bi zasigurno uvelike pospješio učinkovitost spasilačkih službi.

U svim naseljima treba izgraditi mjesnu vodovodnu mrežu i to od kvalitetnog vodovodnog materijala kako bi se postigla maksimalna sigurnost i trajnost u pogonu, te zaštita glede zdravlja ljudi. Također treba izgraditi i pripadne hidrostanice.

U konačnosti u svim naseljima na području općine Starigrad treba realizirati razdjelni sustav odvodnje.

Urbane (fekalne) otpadne vode iz svih naselja moraju se sakupiti posebnom kanalizacijskom mrežom i odvesti do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s pripadajućim ispustom.

Oborinske otpadne vode iz naselja treba odvesti najkraćim putem u more, do prirodnih vododerina ili postojećih vodotoka, odnosno ispuštati direktno u okolni teren.

Do izgradnje konačnog sustava odvodnje sve nove (izgrađeni dio GP) i ~~postojeće~~ građevine na području općine Starigrad trebaju rješavati odvodnju svojih otpadnih voda sakupljanjem u kvalitetno izgrađenim i vodonepropusnim ~~septičkim~~ sabirnim jamama (građevine do 10 ES). Veće građevine u izgrađenim dijelovima GP s bio uređajima.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Zadarska županija ne čini homogeni gospodarski prostor i teško je donijeti jedinstvenu strategiju razvitka na razini županije. Generalni cilj za sve prostorne cjeline u okviru županije svakako je porast dohotka u cjelini i po stanovniku uz očuvanje barem postojeće razine kvalitete prirodnih eko-sustava, spomeničke i druge baštine, te kvalitete života.

Takav cilj pretpostavlja efikasno korištenje prirodnih i proizvedenih resursa raspoloživih za razvoj.

Geoprometni položaj županije u Jadranskom prostoru sam po sebi čini značajan razvojni resurs, koji će je došao do punog izražaja doći dovršenjem tunela kroz Velebit i izgradnjom Jadranske autoceste. Ovi će prometni objekti privući veći dio prometa koji se sada odvija na relaciji Kontinentalna Hrvatska - Južna Hrvatska, to će otvoriti široke mogućnosti razvoja brojnih uslužnih djelatnosti uz taj koridor. I teretna luka u Zadru ovim će prometnim objektima bitno poboljšati svoje komparativne prednosti među hrvatskim lukama i mogla bi postati iza Rijeke najznačajnija hrvatska jadranska luka.

Prostor podvelebitskog kanala čini specifičan geomorfološki krajolik u županiji, maritimno orijentiran i s relativno uskim nizinskim pojasom između obale i Velebita. Glavne prirodne vrijednosti tog područja su Nacionalni park Paklenica i Park Prirode Velebit, te Novigradsko i Karinsko more s kanjonom Zrmanje. To otvara mogućnosti razvoja turizma, koji osim sezonsko-kupališnog može poticati i brojne druge oblike: planinarenje, izletnički turizam, plovidba kanjonom i sl. Velebitski kanal i Novigradsko more su osim toga i relativno izdašni ribolovni resursi, pa u tim okvirima treba tražiti i mogućnosti bržeg gospodarskog razvitka.

Prirodni resursi i kvalitete općine u suprotnosti su sa trenutačnim stanjem gospodarskog razvoja. Kao bitne karakteristike odnosno najvažnije kvalitete na promatranom prostoru potrebno je prije svega istaknuti:

- more i morsku obalu zajedno sa svim mogućnostima koje su time date (turizam, ribarstvo, marikultura, pomorstvo)
- relativno pogodan prometno geografski položaj (blizina prometnih putova te neposredno susjedstvo većih urbanih centara)

Gore navedene činjenice imaju svoje opravdanje kao glavni resursi u svim kako prostornim tako pogotovo privredno-društvenim planovima razvoja prostora općine.

U skladu s tim kroz sve dosad donesene razvojne planove općine postavljaju se u prvi plan, kao glavne privredne grane, turizam i razvoj tercijarnih djelatnosti, kao direktna posljedica turističkog privređivanja. Na taj se način razvijaju trgovina, servisi, razne usluge i dr.

Razvoj proizvodnih djelatnosti ostao je prilično zanemaren u odnosu na spomenute osnovne privredne djelatnosti u općini čak je i uvjetovan kako utjecajem na okolinu (zaštita mora tla i zraka) tako i interakcijom susjednih zadarskih pogona.

Ovaj Prostorni plan uređenja općine Starigrad je prilagođen odredbama Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora koja se temelji na izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 100/04, 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11) u odnosu na utvrđene kriterije o izgradnji i korištenju priobalnog pojasa mora. Istovremeno Plan je usuglašen sa Prostornim planom uređenja zadarske županije koji je regulirao kriterije izgradnje GP naselja i drugih namjena u prostoru.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Na temelju utvrđenih ciljeva promatrani prostori planirani su kao građevinska područja naselja, turističke zone kao građevinska područja za izgradnju kompaktnih fizičkih cjelina namijenjenih isključivo turizmu, manjih proizvodnih zona u pravilu u sklopu građevinskih područja naselja čije će djelatnost biti prvenstvenu u funkciji servisiranja osnovne djelatnosti, uređenih i

prirodnih zona obale za različite namjene, te prostora koji su po svom karakteru neizgradivi a koriste se kao poljoprivredne ili šumske površine. U sklopu naselja predviđa se mogućnost formiranja mješovitih zona sa namjenom organiziranog bavljenja obiteljskim turizmom temeljeno na poljodjelskoj aktivnosti (maslinarstvo) i drugih pratećih sadržaja koji su važni za osnovno funkcioniranje naselja.

U svrhu objektivnoga vrednovanja prostornih mogućnosti, a prigodom izrade detaljne prostorne dokumentacije treba se pridržavati slijedećih općih načela :

1. Turističko-hotelske kapacitete u pravilu se lociraju uz već postojeća naselja, pri tome, vodeći računa o uravnoteženosti kapaciteta sa veličinom naselja.

2. Izgradnju smještajnih sadržaja locirati na manje atraktivnim mjestima, a blizu vrijednih lokaliteta. pri čemu se upućuje na:

- na području turističkih zona osim stacionarnih programa mogu biti još: ugostiteljski, trgovački, zabavni, rekreativni i sportski programi, sve u okviru jednog građevinskog područja.
- potrebu udaljavanja smještajne strukture što je moguće više od obalne crte radi bolje zaštite obalnog pojasa – na minimalnoj udaljenosti od 100 m (za izdvojena građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene), a u postojećim turističkim naseljima 70 m od obalne crte. Smještajne jedinice u autokampovima mogu se smjestiti najmanje 25 m od obalne crte.
- isključiti svaki oblik izgradnje iz izuzetno vrijednih površina (borova šuma, vinogradi, maslinici i vizualno zanimljivi prirodni punktovi)
- da se prilikom razmještaja sadržaja u prostoru poštuje pravilo dobrog pogleda po mogućnosti svake jedinice
- da se cijela struktura maksimalno prilagodi datostima prostora i to osnovnim gabaritima, visinom i svim drugim oblikovnim elementima
- da se kroz projektiranje kreativno koriste arhitektonski oblici graditeljskog naslijeđa
- u turističkim zonama mogu se formirati i manje luke nautičkog turizma s jasno definiranim javnim prostorom. Kapacitet ovih luka mora biti prilagođen kapacitetu turističkog naselja. Izgrađenost javnog prostora luke može biti najviše 10%. U luci se mogu smjestiti slijedeći sadržaji: ugostiteljstvo, trgovine, usluge, sportski i parkovno-rekreacijski sadržaji, te kupališni uređaji.
- broj vezova jednog ili više priveza u prostornoj cjelini ugostiteljsko-turističke namjene može biti najviše 20% ukupnog smještajnog kapaciteta te cjeline, ali ne više od 400 vezova.

3. Neke od preostalih ruralnih cjelina nastojati pod svaku cijenu sačuvati kao graditeljsku memoriju područja, privođenjem turističkoj uporabi

4. Kroz detaljne provedbene planove, a u sklopu dijelova GP-a, treba provesti koncept interpolacije, gdje god je to moguće, sa omogućavanjem izgradnje manjih hotelskih građevina (obiteljski hoteli do 80 kreveta u naseljima Starigrad i Seline, a 50 kreveta u naselju Tribanj).

Isto tako prizemlja građevina i gospodarske građevine uređivati u servisno-uslužne sadržaje. Predviđa se zadržavanje postojećih i planiranje novih, manjih kampova u naseljima.

5. Postojeće hotelske cjeline i pojedinačne građevine preurediti tako da im se poveća udobnost i poboljša kategorija (uvođenjem novih sadržaja),te oblikovnim redizajnom.

6. U izuzetno vrijednim prostorima, bilo da su zaštićeni ili registrirani kao vrijedne plaže, krajobrazne cjeline, vrhovi brda sa vrijednim vizurama, dijelovi obale i t d, a pogodni su za rekreaciju većeg broja korisnika, treba na selektivan način izgraditi ugostiteljske i rekreacijske sadržaje koji će se maksimalno, svojim oblikovnim karakteristikama, uklopiti u dati prostor

7. Izuzetno veliku pažnju treba posvetiti hortikulturnom uređivanju svih dijelova prostora kao bitnom elementu ugođaja ambijenta.

8. U smislu organizacije prostora i definiranju područja izgradnje potrebno je primijeniti kriterije iz Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora koja je temeljena na Zakonu o prostornom uređenju (izmjene i dopune NN 100/04.) Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), a posebno u odnosu na čl. 49 do 53 koji se odnose na zaštićeno obalno područje mora. Temeljem navedenog dokumenta Zakona, kojim se priobalni prostor od 1000 m od obalne crte proglašava prostorom od posebnog državnog interesa i u njemu određuju kriteriji za građenje svih oblika, ovim će se Planom provesti u onoj mjeri koliko se to definira planom višega reda (PPŽ).

Građevinska područja naselja

~~U sklopu OPP-a bivše općine Zadar definirana su građevinska područja svih naselja na teritoriju današnje Općine Starigrad čije su granice relevantne u definiraju mogućnosti proširenja GP-a. Taj kriterij koji proizlazi iz Uredbe regulira potrebu korištenje prostora do najviše 70% tako planiranog područja. Granice građevinskih područja iz ovog Plana proizlaze iz građevinska područja utvrđena bivšim OPP-om, a koja su 2005. godine usklađena sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04). U konkretnom slučaju planirana građevinska područja naselja Općine Starigrad su znatno manja od navedenog kriterija, što se može očitati iz usporednih podataka označenih u priloženim tablicama granica građevinskih područja utvrđena OPP-om.~~

Općinsko središte Starigrad-Paklenica i naselje Seline za svoje područje su posjedovali Planove uređenja naselja koji su izrađeni 1989. i 1990. godine prema starom zakonu o prostornom planiranju. Iako su navedeni planovi stavljeni van snage, elementi iz tih planova sa aspekta izvršenih parcelacija i izgrađenih prometnica sa infrastrukturom, su ugrađeni u ovaj Plan.

Ovi će prostori u najvećem dijelu zadržati karakteristike građevinskog područja pretežno stambene izgradnje. Izradom urbanističkih planova uređenja (UPU), izvršit će se revalorizaciju namjene površina i provjera prometnog i infrastrukturnog sustava.

Na prostoru naselja Tribanj ima više građevinskih područja, vezana za ranije formirane zaseoke i noviju izgradnju koja se na njih nastavila. Za sva ova građevinska područja izraditi će se UPU-i, kojima će se definirati točne granice obuhvata (koje ne smiju biti veće od ovim Planom određene), te svi osnovni sadržaji.

U izgrađenom dijelu GP-a naselja razlikuje se :

- Gusto izgrađeni dio GP-a, gdje se podrazumijeva onaj prostor u kojemu su uz neku česticu izgrađene građevine barem sa dvije strane i na udaljenosti ne većoj od 3,00 m od međe.
- U izgrađenom dijelu naselja uvrštene su i one površine koje su parcelirane na temelju navedenih važećih planova od ranije, i koje su komunalno uređene i opremljene (minimalno osiguran pristup na prometnu površinu).
- U sklopu izgrađenih dijelova naselja određene su zone ruralnih cjelina koje su ostale u izvornom stanju i za koje se određuju posebni uvjeti izgradnje/rekonstrukcije (stare jezgre naselja).

~~Rijetko izgrađeni dio GP-a u kojemu ima izgrađenih građevina, ali i neizgrađenih površina većih od 5000 m² za koje se određuje potreba izrade UPU-a.~~

~~Neizgrađeni dijelovi GP-a naselja su prostori na kojima nema izgrađenih građevina i predviđaju se za proširenje naselja.~~

Neizgrađeni dio unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja je jedna ili više neposredno povezanih komunalno neuređenih i neizgrađenih građevinskih čestica ukupne površine veće od 5000m².

Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja je područje na kojemu se predviđa širenje naselja (označene u kartografskim prikazima Plana u mjerilu 1:5000) i za koji postoji obveza izrade urbanističkog plana uređenja. Za neizgrađeni komunalno uređeni/opremljeni dio građevinskog područja naselja ne postoji obveza izrade UPU-a, ukoliko se na tom području nalazi postojeća osnovna komunalna infrastruktura (planom definirane prometnice i dr.). Unutar površine označene u kartografskim prikazima Plana kao neizgrađeni ali komunalno uređeni/opremljeni dio naselja može se graditi i prije donošenja provedbenog plana kada za njegovo donošenje postoji obveza.

Za općinu Starigrad utvrđena su slijedeća građevinska područja naselja i zaselaka (S) :

- Starigrad
- Seline
- Tribanj sa zaseocima : Sveta Magdalena, Uvala Lisarica, Uvale Običaj - Paripovača, Trbanj-Kruščica, Kozjača i Njivice.

U prostoru Općine Starigrad definirane su izdvojena građevinska područja za druge namjene i to :

mjesto	zona	vrsta	pov.prema PPŽ	planirano	projekc. broja kreveta
STARIGRAD	HOTEL ALAN/pos.proš.	T1	16,00	16,00	1000
	MARASOVIĆI	T2	8,00	8,00	800
	MILOVCI-GRABOVAČA	T2	10,00	10,00	500
	UVALA PRČINE	T2	2,00	2,00	100
	SPORTSKI CENTAR	R1, R2	-	4,40	-
	ZONA POSLOVNE NAMJENE U FUNKCIJI NP "Paklenica"	K1 i K3	-	0,2	-
Ukupno Starigrad GP /bez sport. centra			36,00	51,20	2400
SELINE	BUCIĆA PODI	T2,T3	45,00	45,00	2500
	PISAK	T3	5,00	5,00	500
	Sportsko-rekreac.zona	R1, R2	-	9,00	-
Ukupno Seline GP izvan naselja :			50,00	59,00	3000
TRIBANJ-KRUŠĆICA	ŠIBULJINA – RT ŠIB.	T2	3,00	3,00	300
	ŠIBUL.-UZ NASELJE	T2	3,00	3,00	200
Ukupno Tribanj izvan naselja :			6,00	6,00	500

Ugostiteljsko-turističke zone (T)

Temeljem PPŽ-a ~~usklađenog sa Uredbom~~ na području općine Starigrad pored postojećeg kompleksa „Hotel Alan“ kapaciteta 1000 kreveta na površini od 16,00 ha, planirana je veća turistička zona na prostoru Podbucići u Selinama kapaciteta 2500 kreveta i na površini od 45,00 ha, te tri manje na prostoru Marasovići u Starigradu kapaciteta 800 kreveta i površine 8,00 ha, na prostoru Milovaca u Starigradu također kapaciteta 500 kreveta i površine 10,00 ha, te U. Pisak u Selinama kapaciteta 500 kreveta i površini od 5,00 ha Pored navedenih planirana je izgradnja nekoliko manjih kapaciteta 100 do 300 kreveta na područjima Šibuljine i Tribnja.

Za izgradnju u navedenim zonama neophodna je izrada ~~detaljnih planova odnosno~~ provedbene planske dokumentacije. To ne samo što je i dosad bila zakonska obveza, već je i očita potreba za takvim postupkom iz razloga kvalitetnijeg odnosa prema planiranom najčešće najatraktivnijem prostoru.

Unutar građevinskog područja naselja zadržavaju se postojeći i mogu planirati novi manji kampovi (T3). Uz manjih, pojedinačnih ugostiteljsko-turističkih sadržaja planirane su i manje zone ugostiteljsko turističke namjene kako slijedi:

Naselje	Zona ugostiteljsko-turističke namjene	Površina (ha)	% građevinskog područja naselja
Starigrad	autokamp (T3) - <i>postojeći</i>	1,2	0,6
Seline	autokamp (T3) - <i>planirani</i>	1,6	0,9
Tribanj-Krušćica	autokamp (T3) - <i>planirani</i>	0,9	1,6
ukupno		3,7	0,8

Prethodna tablica ukazuje da ukupno planirane zone ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaćaju znatno manje od 20% ukupnog građevnog područja pojedinog naselja, a u skladu s čl. 52(2) Zakona o prostornom uređenju i gradnji.

Proizvodne / industrijske zone (I)

U prostoru građevinskog područja Selina planira se jedna zona za smještaj proizvodnih kapaciteta koje će, primjereno utvrđenim ciljevima, biti selektivno namijenjene isključivo sadržajima koji su u funkciji turističke djelatnosti i podvrgnute strogim kriterijima zaštite okoliša. Isto tako moguća je interpolacija uslužno-servisnih sadržaja u sklopu građevinskih područja naselja Starigrada i Selina pod istim uvjetima. Detaljni kriteriji za lociranje ovih sadržaja utvrđuju se kroz Odredbe za provođenje. U zoni proizvodne namjene mogu se urediti i površine za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, prvenstveno na temelju sunčane energije.

Prostori za koje se ne formiraju građevinska područja, ali u strukturi naselja predstavljaju važan prostorni resurs su :

Uređeni i zaštićeni dijelovi obalnog poteza

U sklopu postojećih građevinskih područja naselja postoje luke otvorene za javni promet, uređena manja pristaništa (komunalni vezovi), plaže te dijelovi obale koji su po svom karakteru nepristupačni i vrednuju se kao pripadni dijelovi obalnog poteza. Ovim se prostornim planom zadržava osnovni karakter takvoga korištenja obale sa tendencijom poboljšanja uvjeta korištenja naročito pristaništa lučica komunalnih vezova i manjih marina, uvođenjem suvremenih uređaja i opreme komunalne infrastrukture. Posebno se naglašava potreba čuvanja dijelova prirodne obale od svake vrste devastacije.

Kroz Odredbe za provođenje ovoga plana detaljno su utvrđeni kriteriji izgradnje i korištenja priobalnog područja.

Sadržaji marikultura

Za razvoj uzgoja ribe i školjaka određuje se prostor u okviru Velebitskog kanala, temeljen na PPŽ-u, a u okvirima minimalnih aktivnosti s obzirom na inkompatibilnost sa turističkom ponudom i ograničenosti raspoloživa akvatorija za ovu namjenu.

Detaljni uvjeti za izbor lokacije te načine, uvjete i mjere korištenja moraju se formirati na osnovu prethodne stručne studije, a utvrditi odlukom Općinskog vijeća i ishođenja propisanih potrebnih dokumenata za korištenje akvatorija. U tom smislu ovim se planom ne utvrđuje mikrolokacija ribogojilišta kao ni njegov kapacitet i vrsta.

Ovim s planom utvrđuje samo potencijalna mogućnost realizacije ovog programa, a na temelju daljnjih istraživanja utvrditi će se svi potrebni postupci o opravdanosti lociranja ribogojilišta bilo koje vrste i uzgajališta školjaka na ovom području.

Poljoprivredna područja

O kompleksnijim poljoprivrednim područjima na ovim prostorima ne može biti govora i ona se svode samo na vrlo male površine nastale u zonama naplavina Velike i Male Paklenice u more. Te se površine djelomično danas koriste za individualnu proizvodnju povrtlarskih kultura i na temelju utvrđenih kriterija valja ih njegovati i intenzivirati za potrebe lokalnog stanovništva.

Obradive površine (polja) na području općine Starigrad

Katastr.općina (cijela / dio)	Ukupna Povr./ha	Obradivo polje/ naziv, potez, bunari, zaseoci	Obrad. površ. (ha)	Primjedba (Top.karta:25000)
STARIGRAD (cijela)	5.687	Kulina polje	35	
		Kanjon Velike Paklenice	20	
		Marasović-Šikić	10	
		Milovac-Čavić-Grabovače	50	
		Veliko Rujno	400	
		Ukupno	515	

Katastr.općina (cijela / dio)	Ukupna Povr./ha	Obradivo polje/ potez, bunari, zaseoci	Obrad. površ. (ha)	Primjedba (Top.karta:25000)
SELINE (cijela)	5.104	Pisak polje	35	
		Mala Paklenica	30	
		Škiljić, Jurline, Jusup, Jukić, Bucić, Knežević, Reljan (150+10+15+20+20+15+15)	110	
		Veliko Močilo	25	
		Lekine njive-Sv. Jakov	15	
		Ukupno	215	
TRIBANJ (cijela)	6.124	Šibuljina	10	
		Malo Rujno	200	
		Ukupno	210	

SVEUKUPNA POVRŠINA	16.915
UKUPNE OBRADIVE POVRŠINE	940

Sistematizacija poljoprivrednih površina u gornjem prikazu izrađena je za potrebe Prostornog plana zadarske županije.

Od velikih ukupnih poljoprivrednih površina ove općine (16.915 ha) obradivo je 940 ha (i to bez Nacionalnog parka).

Voćarstvo i maslinarstvo. Na oskudnim obradivim površinama djelom se uzgajala maslina, a u kućnim vrtovima i poneko stablo bajama, trešnje, smokve. I snažan sjeverni vjetar – bura, koja dominira u ovom području, ograničavajući je čimbenik uzgoju voćaka. Voćarska proizvodnja u ovoj općini nema mogućnosti daljnjeg razvoja. U pojedinačnom uzgoju i u kućnim vrtovima zadržat će se spomenute voćne vrste za vlastite potreba domaćinstva.

Vinogradarstvo. Vinogradarska proizvodnja nema mogućnosti jačeg razvoja, osim, u manjem djelu polja Pisak – Seline (predio od jadranske ceste do mora), ali je i na tom području ograničavajući faktor mala čestica. Na ostalom djelu poljoprivrednih površina općine Starigrad vinogradarstvo je praktično ograničeno na postojeće stanje, a to znači uzgoj po kućnim vrtovima ili pojedinačni mali nasadi od nekoliko desetaka trsova.

Vinarstvo. Sva proizvodnja uključujući i vino u normalnoj godini kad ima turizma plasira se u vlastitom području. O vinarstvu koje je beznačajno u proizvodnji od vlastitog grožđa, ali se nabavlja iz drugih područja treba podučavati ljude radi ponude turizmu.

Povrćarstvo. Značajnija proizvodnja povrća nije moguća radi toga što su tla plitka i vrlo oskudna humusom i ostalim hranjivima. Radi nedostatka vode ljetna proizvodnja, osim na okućnicama praktički je nemoguća. Za vlastite potrebe mogu se proizvoditi kupušnjače u tijeku zime i proljeća, te rani krumpir, crveni i bijeli luk, blitva i špinat.

Stočarstvo. Smatramo da se na ogromnom pašnjačkom prostranstvu, današnje stanje od oko 2.000 ovaca i koza može uzdići do razine i do 10.000 ovaca i koza.

Unutar zaštitnog obalnog pojasa (ZOP) se ne može planirati gradnja, niti se može graditi pojedinačna ili više građevina namijenjenih za:

- istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, osim morske soli,
- iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju,
- skladištenje, obradu i odlaganje otpada, osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena,
- vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.) izvan građevinskog područja, osim za prijavljeno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu s

veličinom parcele najmanje 3 ha (kao prizemne građevine ukupne površine do 200 m² i udaljene najmanje 300 m od obalne crte, a na otocima udaljene najmanje 100 m od obalne crte),

- privez izvan građevinskog područja,
- sidrenje, ako smještaj sidrišta nije objavljen u službenim pomorskim publikacijama,
- uzgoj plave ribe.

U smislu ~~ove Uredbe~~ **gore navedenog** sidrište je posebno obilježen morski akvatorij s odgovarajućom opremom za sigurno sidrenje plovila.

Šumska područja

Šumska područja su posebno prirodno bogatstvo. Ova bi područja trebala i dalje zadržati svoju primarnu funkciju uz poduzimanje svih mjera zaštite i kontrole. U takovim bi područjima trebalo isključiti sve oblike gradnje izuzev objekata koji su u funkciji lovnog turizma.

Gotovo sva šumska područja nalaze se u sklopu NP Paklenica i PP Velebit, pa su samim time prioritetno zaštićeni.

Posebice su naglašava potreba intenzivnoga pošumljavanja dijelova priobalnog poteza do padina Velebita u neizgrađenim područjima, ali i u okviru građevinskih zona.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (namjena i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodene te površine posebne namjene i ostale površine)

Red. broj	Općina Starigrad	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	GP naselja ukupno/ izgrađeni dio GP ukupno - obalno - otočno - kontinentalno – granično - ostalo	GP	456,7 217,2 217,2 - - -	2,7 1,3 1,3 - - -	4,1 8,7 8,7 - - -
1.2.	Izgrađene strukture izvan GP-a ukupno	I E H K T R	109,2 11,8 0,0 133,0 0,2 89,7 4,4	0,6 0,1 0,0 0,8 0,0 0,5 0,1	17,3 161,8 0,0 14,2 9465,0 21,1 430,2
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno - obradive (podatci iz poljoprivredne studije Zadarske županije (2000. god.)	P	94,7	0,5	*0,1
1.4.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište ukupno	PŠ	površine se nalaze unutar NP Paklenica i PP Velebit (šumske i poljoprivredne površine utvrdit će se izradom PP "Park prirode Velebit")	-	-
1.5.	Vodne površine ukupno - vodotoci - jezera - akumulacije - retencije - ribnjaci	V	- 70.1 km - - -	- - - - -	- - - - -
1.6.	Ostale površine ukupno	N IS	- -	- -	- -
	Općina ukupno		5.316,0	100,0	*1,19
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno - nacionalni park - park prirode - ostali zaštićeni dijelovi prirode (osobito vrijedan prirodni krajobraz)	NP PP	15.635,0 6.455,0 9.180,0 -	91,5 38,0 54,0 -	*8,3 0,3 0,2
2.2.	Zaštić. graditeljska baština ukupno - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline		vidjeti kartu 3a. uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora i tekst	-	-
	Općina ukupno		-	-	-

Red. broj	Općina Starigrad	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala	obalno područje	12,4 km		
		Otočno	0,0		
3.2.	Energija	proizvodnja	-		
		Potrošnja	-		
3.3.	Voda	vodozahvat	-		
		Potrošnja	-		
3.4.	Mineralne sirovine		0,0		
	Općina	ukupno	17.009,0 ha		

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA GP-a NASELJA

Građevinska područja po administrativnim jedinicama	izgrađeni dio / ha	neizgrađeni dio /ha	Ukupno / ha
Seline	86,70	101,00	187,70
GP-a: Modrič, Proval., Bucići, Kneževići, Reljani, Podi, Seline naselje + T3 – unutar naselja	Navedeni lokaliteti su zaseoci koji se površinom definiraju kumulativno!		
Starigrad	99,00	113,3	212,30
T3 – unutar naselja			
Tribanj – Krušćica	31,50	25,20	56,70
Sv. Magdalena/Mandalina, U. Lisarica, U. Običaj-Paripov, Tribanj-Krušćica, Šibuljina, Kozjača + T3 – unutar naselja	Navedeni lokaliteti su zaseoci koji se površinom definiraju kumulativno!		

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA GP-a UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE NAMENE I PROIZVODNE NAMJENE (GP IZVAN GP NASELJA)

mjesto	zona	vrsta	Pov. prema PPŽ	stvarno	projekc. broja kreveta
STARIGRAD	HOTEL ALAN/pos.proš.	T1	16,00	16,00	1000
	MARASOVIĆI	T2	-8,00	8,00	-800
	MILOVCI-GRABOVAČA	T2	10,00	10,00	-500
	UVALA PRČINE	T2	-2,00	2,00	-100
	Sportski centar	R1, R2		4,40	-
Ukupno Starigrad GP /bez sport.centra			36,00	40,40	2400
SELINE	BUCIĆA PODI	T2, T3	45,00	45,00	2500
	PISAK	T3	-5,00	5,00	500
	Proizvodna zona	I2		11,80	-
	Sportsko-rekreac.zona	R1, R2		9,00	-
Ukupno Seline GP izvan naselja :			50,00	70,80	3000
TRIBANJ-KRUŠĆICA	ŠIBULJINA – RT ŠIB.	T2	-3,00	3,00	300
	ŠIBUL.-UZ NASELJE	T2	-3,00	3,00	200
Ukupno Tribanj izvan naselja :			6,00	6,00	500

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA KORIŠTENJA OBALNOG PODRUČJA ZA LUKE POSEBNE NAMJENE TEMELJEM PRIKAZA IZ PROSTORNOG PLANA ZADARSKE ŽUPANIJE

NASELJE	LUKE POSEBNE NAMJENE	OZNAKA LUKE I POVRŠINA /ha	PLANIRANI BROJ VEZOVA
STARIGRAD			
	1. Uvala Prčina/Škiljići	LS / 2,00	200
	2. Luka Starigrad-Pakl.	Luka za jav.pr. i LS/4,9	500
	3. Šiljezotarica/Kusača	LS/0,90	200
	4. Zapadno od hot.Alan	LS/1,40	200
SELINE			
	1. Seline – mjesno prist.	LP /3,40	200

	2.	Bucića Podi/ uz tur.zonu	LP /2,50	200
TRIBANJ-KRUŠČICA				
	1.	Šibuljina/Lubardić(?)	LS /1,20	200
	2.	U.Lisarica	LS/0,80	200

PRIKAZ PRIVEZIŠTA KOJA NE SPADAJU U MORSKE LUKE I KAPACITETA SU DO 10 VEZOVA:
SELINE :

1.	Modrič
2.	U.Jazškatica
3.	Prevalija
4.	Reljani

STARIGRAD :

1.	U.Senjnski Porat
2.	Tikvene Dražice x2
3.	U.Brodina

TRIBANJ :

1.	U.Krušćica mala
2.	U.Krušćica duboka
3.	U.Paripovača
4.	U.Običaj
5.	U.Mandalina

Napomena : U grafičkim priložima GP-a (u mjerilu 1 : 5000) prikazane su sve planirane nautičke luke kao i privezišta sa aktualnim oznakama, a prema nomemklaturi Zakona o morskim lukama, odnosno propozicijama iz PPŽ-a.

PRIKAZ ODNOSA IZGRAĐENIH I NEIZGRAĐENIH DJELOVA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA ZA OPĆINU

Naselje /	GP ukupno /ha	Izgrađeno /ha	Neizgrađeno /ha	Odnos(%)GP izgr./ukupno GP.
Seline	187,70	86,70	101,00	46,20
Starigrad	212,30	99,00	113,30	46,60
Tribanj – Krušćica Šilježetarica, V.Draga, U.Brodina, Koići, Kozjača Sv.Magdalena, U.Lisarica, U.Običaj, Paripovača, Krušćica,	56,70	31,50	25,20	55,60
UKUPNO OPĆINA STARIGRAD	456,70	217,20	239,50	47,60

Analizom mogućih veličina GP-a i gustoće izgrađenosti uzimaju se u razmatranje sve relevantne vrijednosti koje utječu na ukupan sustav korištenja i zaštite prostora i to :

- stalne stanovnike iz popisa stanovništva 2001. godine
- povremene stanovnike koji koriste kuće za odmor i oni koji borave u individualnim turističkim kapacitetima (sobe i apartmani)

U analizi mogućeg proširenja GP-a korišteni su kriteriji iz Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora i Prostornog plana zadarske Županije i iz Zakona o prostornom uređenju i gradnji, posebno članci Zakona koji se odnose zaštićeni obalni pojas mora.

Kroz analizu GP-a uzeti su u obzir stanje izgrađenosti prostora i lokalni interesi pri čemu se vodilo računa o činjenici da se radi o području za koje postoje izraziti interesi izgradnje raznih oblika turističke ponude lokalnog stanovništva i vanjskih investitora.

U kontekstu navedenih argumenata Planom je uvažena činjenica postojanja detaljnije prostorne dokumentacije provedbena prostorno planska dokumentacija iz prošlosti. S tim u vezi sva veća planirana područja proširenja naselja tretiraju se u pravilu kao rezervne zone nove izgradnje koja će uslijediti temeljem planirane dinamike građenja i koju treba donijeti Općinsko vijeće kroz Program mjera.

Za sve neizgrađene dijelove GP- naselja izraditi će se UPU-i, kao i za integrirane prostore koji su veći od 5000 m² u sklopu izgrađenog dijela GP-a, a prema kartografskim prikazima Plana.

3.3 Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Strategijom gospodarske organizacije Države i Županije Starigrad je atributiran u srednje razvijena središta, a osnovnom gospodarskom djelatnosti u turističko središte regionalnog značenja. Obzirom na veliki prirodni potencijal prostora u kojemu se nalazi Općina postoje svi objektivni preduvjeti da Starigrad ostvari karakter makroregionalnog turističkog središta.

U odnosu na osiguranje gospodarskih potencijala Općine osnovna orijentacija je na ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti i pratećim funkcijama.

Starigrad u svojstvu lokalnog središta sa naseljima Seline i Tribanj u svojstvu manjih lokalnih središta, a na temelju nove administrativne dispozicije, moraju se opremiti pripadajućim funkcijama iz oblasti uprave, školstva, zdravstva, kulture te poštanskih i telekomunikacijskih sadržaja i drugo. Neke od funkcija su već institucionalirane, a one kojih nema treba ih što prije ustanoviti.

Za područje lokalnog središta sa utjecajnim prostorom u kojemu ima od 2000 do 5000 stanovnika predviđaju se slijedeći minimalni sadržaji :

- Uprava ; organi općine, mjesni ured i ~~mjesna zajednica~~, MUP, i turistička zajednica
- Školstvo i predškolske ustanove : osnovna škola i dječji vrtići
- **Socijalni sadržaji: dom za starije i nemoćne osobe**
- Kultura : knjižnica sa čitaonicom, društveni dom sa polivalentnom dvoranom
- Zdravstvo : zdravstvena stanica sa specijalističkim ambulantomama
- Crkva sa župnim uredom / vjerski centar/
- Športsko-rekreacijski sadržaji sa igralištima

Za manja lokalna središta predviđaju se isti minimalni sadržaji osim u oblasti uprave gdje se ustanovljuju samo uredi mjesnoga odbora odnosno mjesne zajednice.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Zaštita kulturno-povijesne baštine

Registrirani nepokretni spomenici kulturno-povijesne i graditeljske baštine na prostoru Općine Starigrad su :

Konzervatorski odjel u Zadru izradio je konzervatorsku podlogu u kojoj su navedena sva nepokretna kulturna dobra na području općine Starigrad, a koja obuhvaćaju: arheološke lokalitete (prapovijesne, antičke i nedefinirane ostatke), graditeljsku baštinu i etnografski značajne lokalitete (mirila, mlinovi, zaseoci i stari bunari). Konzervatorska podloga određuje i sustav mjera zaštite kulturnih dobara i cjelina koje su dane u **točki 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno – povijesnih cjelina** Odredaba ovog plana.

Sva evidentirana kulturna dobra navedena u popisu koji slijedi prikazana su u **karti 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora**, i u kartama građevinskih područja naselja (ukoliko se kulturno dobro nalazi unutar građevinskog područja ili u njegovoj neposrednoj blizini).

Slijedi popis navedenih nepokretnih kulturnih dobara.

1. ARHEOLOŠKI LOKALITETI :

STARIGRAD	- Veliko i Malo Rujno - Ostaci antičkog Argyruntuma - Dvije grobne gomile na ulazu u V.Paklenicu - Vaganačka pećina - Gradina nad U. Modrič - Pećina Modrič
SELINE	- Gradina na Malom Libinju - Mitrova gradina - Rt Pisak - Kamene grobne gomile
TRIBANJ	- Crkva Sv. Jakova (nad kanjonom Male Paklenice) - Gradina iznad crkve Sv. Trojice

- ~~- Sačuvani ostaci crkve Sv. Trojice upućuju na njezin nastanak još u 6. st. istodobno sa utvrdom.~~
- ~~- Reljina pećina iznad Krušćice – neolitsko nalazište.~~

A) **Prapovijesni**

Speleološki objekti

1. Abri Obljak, Obljak, Ljubotić, Bristovac
2. Abri Mrtolačka peć, Mrtološka kosa, Bristovac
3. Spilja Reljina peć, Ljubotić, Zagon
4. Spilja Vodena pećina, Vodena glava, Zavrata
5. Spilja Vaganačka pećina, Veliki Vaganac
6. Spilja Jatara, zaseok Jatara
7. Abri Turska peć, Veliki Vaganac
8. Spilja u Lužnama, Mali Vaganac
9. Spilja podno Samogreda, Veliki Vaganac
10. Spilja na gradini Zaskok 1, Veliki Vaganac
11. Spilja na gradini Zaskok 2, Veliki Vaganac
12. Spilja na Vidakovoj kosi podno kamenice Čelinka
13. Spilja Sopnjača, Sopanj, zaseok Modrič – Malo Libinje
14. Asanova pećina, Veliko Rujno – Veliki Ledenik
15. Vukova pećina (na Čavića kosi), Veliko Rujno
16. Spilja na Čavića kosi 2, Veliko Rujno
17. Spilja pod Pekon, Bojinac
18. Okapina pod Virinama, Virine, Veliki Ledenik, Aptovac
19. Abri podno gradine Svete Trojice, Gradina Sv. Trojica
20. Pećina na Asanovačkoj brini, Asanovac, Brina
21. Abri na gradini Modri, južne padine Gradine Modrič
22. Jama u Kusači, kanjon male Paklenice, jaruga Kusača
23. Jelina pećina, kanjon male Paklenice, jaruga Kusača
24. Spilja Mala Smočila, Mala močila
25. Spilja Stražbenica, Stražbenica, potez njive Lekine – Velika Močila
26. Spilja/jama Vodarica
27. Pećica Mala poviše Jasenara
28. Pećica Manja poviše Jasenara
29. Pećina u Pazjanicama
30. Spilja u Zubu Buljme, Zub Buljme
31. Abri Samogred (Samograd), Veliki Vaganac
32. Spilja poviše Malih krčevina na Bojincu
33. Bušljatina pećina, Veliki Vaganac, Bojinac

Gradinski lokaliteti

1. Trošeljeva gradina, Mandalina, Podlokva
2. Gradina Lisarica, tribanj Lisarica
3. Gradina Silna gromila, Silno selo
4. *Gradina Sveta Trojica, Tribanj Šibuljina, Veliki Ledenik.
5. Gradina Malo Rujno, nepoznata ubikacija
6. Gradinica Malo Rujno, nesigurna ubikacija
7. Gradina na Velikom Rujnu
8. Gradina Zaskok na Velikom Vagancu
9. Gradina Kojići Milovci
10. Gradina Starigrad, padine Malog Vitrenika
11. Gradina Jusupi, Jusupi Seline
12. Gradina Modrič
13. Velika Gradina Modrič

14. *Gradina Kneževići na malom Libinju
15. Gradina Privija – Čardačina, Asanovac
16. Gradina podno Bajamovca, Bajamovac
17. Gradina Nadgradina Modrič
18. Gradina Grumila Modrič
19. Gradina zapadno od Tribanjske jaruge
20. Gradina Sedlo na Malom Rujnu, Malo Rujno, Vodeni Dolac
21. Visoka gradina na Velikom Vitreniku
22. Gradina Marasovići
23. Gradina Paklarić, ulaz u kanjon Velike Paklenice
24. Nekića gradina, Nekića dolac, Seline
25. Zekića gradina, Jukići, Seline
26. Mitrova gradina
27. Gradina Kusača, Kusača, ulaz u kanjon Male Paklenice, Seline
28. Gradina Bucići, Bucići, ulaz u Kanjon Male Paklenice, Seline

Grobni humci – tumuli

1. Tumul podno Trošeljeve gradine, Mandalina 2. Tumul Silna gromila 3. Tumul Silna gromila 4. Tumul Silna gromila 5. Tumul Ljubotić 6. Tumul Ljubotić 7. Tumul Bili sinokos 8. Tumul Sv. Trojica 9. Tumul Sv. Trojica 10. Tumul Sv. Trojica 11. Tumul Sv. Trojica 12. Tumul Sv. Trojica 13. Tumul Sv. Trojica 14. Tumul Sv. Trojica 15. Tumul Sv. Trojica 16. Tumul Sv. Trojica 17. Tumul uz put Sv. Trojica - Čavići 18. Tumul uz put Sv. Trojica - Čavići 19. Tumul uz put Sv. Trojica – Čavići 20. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 21. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 22. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 23. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 24. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 25. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 26. Tumul na Ravnoj strani, između Čavića i Rašinovca 27. Tumul poviše Ravne strane, između Čavića i Rašinovca 28. Tumul poviše Ravne strane, između Čavića i Rašinovca 29. Tumul Kosa od Luga	30. *Tumul Starigrad, uništen bagerom 31. *Tumul Starigrad, pregažen bagerom 32. *Tumul Starigrad 33. Tumul poviše starigradske punte 34. Tumul poviše starigradske punte 35. Tumul poviše starigradske punte 36. Tumul poviše starigradske punte 37. Tumul na padinama Malog Vitrenika 38. Tumul na padinama Malog Vitrenika 39. Tumul na padinama Malog Vitrenika 40. Tumul na padinama Malog Vitrenika 41. Tumul na padinama Malog Vitrenika 42. Tumul iznad starigradskog deponija 43. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte 44. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte 45. Tumul na Matkovači, poviše starigradske Punte 46. Tumul ispod Zekića gradine 47. Tumul ispod Zekića gradine 48. Tumul poviše Škiljića – Seline 49. Tumul podno gradine Paklarić 50. Tumul Prodani – Asanovac 51. Tumul Prodani - Asanovac 52. Tumul Prodani - Asanovac 53. Tumul Prodani - Asanovac 54. Tumul Prodani - Asanovac 55. Tumul Prodani - Asanovac 56. Tumul Prodani – Asanovac

57. Tumul Marinkovića glava, Asanovac	112. Tumul na Gradini Grumila Modrič
58. Tumul na Brini, podno Asanovca	113. Tumul na Gradini Grumila Modrič
59. Tumul podno Privije, Asanovac	114. Tumul na Gradini Grumila Modrič
60. Tumul na Gradini na Brini	115. Tumul na Gradini Grumila Modrič
61. Tumul na Gradini na Brini	116. Tumul na Gradini Grumila Modrič
62. Tumul na Gradini na Brini	117. Tumul na Gradini Grumila Modrič
63. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	118. Tumul na Gradini Grumila Modrič
64. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	119. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
65. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	120. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
66. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	121. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
67. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	122. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
68. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	123. Tumul na Gradini Nadgradina Modrič
69. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	124. Tumul Silna gromila
70. Tumul potez Asanovac-Bajamovac	125. Tumul Silna gromila
71. Tumul Lukića glava, Bajamovac	126. Tumul Ljubotić
72. Tumul istočno od Lukića glave, Bajamovac	127. Tumul Ljubotić
73. Tumul podno starigradskog deponija	128. Tumul poviše Trošeljave gradine
74. Tumul mali poviše Kruškovca	129. Tumul Jatrića glava-Livadice
75. Tumul podno Zekića gradine	130. Sedam kamenih gomila (tumula?) na glavici Livadice
76. Tumul podno Zekića gradine	131. Tumul Ravna strana, Čavići – Rašinovac
77. Tumul Zekića gradina – Jukići	132. Tumul Ravna strana, Čavići – Rašinovac
78. Tumul Zekića gradina - Jukići	133. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
79. Tumul Zekića gradina - Jukići	134. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
80. Tumul Zekića gradina - Jukići	135. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
81. Tumul na Gradini Grumila Modrič	136. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
82. Tumul na Gradini Grumila Modrič	137. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
83. Tumul na Gradini Grumila Modrič	138. Tumul Sv. Ivan – Malo Libinje
84. Tumul na Gradini Grumila Modrič	139. Tumul lukića stan – Malo Rujno
85. Tumul na Gradini Grumila Modrič	140. Tumul lukića stan – Malo Rujno
86. Tumul na Gradini Grumila Modrič	141. Tumul lukića stan – Malo Rujno
87. Tumul na Gradini Grumila Modrič	142. Tumul lukića stan – Malo Rujno
88. Tumul na Gradini Grumila Modrič	143. Tumul lukića stan – Malo Rujno
89. Tumul na Gradini Grumila Modrič	144. Tumul lukića stan – Malo Rujno
90. Tumul na Gradini Grumila Modrič	145. Tumul lukića stan – Malo Rujno
91. Tumul na Gradini Grumila Modrič	146. Tumul poviše Bucića
92. Tumul na Gradini Grumila Modrič	147. Tumul na prijevoju Buljma
93. Tumul na Gradini Grumila Modrič	148. Tumul uz Zekića gradinu
94. Tumul na Gradini Grumila Modrič	149. Tumul uz Zekića gradinu
95. Tumul na Gradini Grumila Modrič	150. Tumul uz Zekića gradinu
96. Tumul na Gradini Grumila Modrič	151. Tumul iznad Zekića gradine
97. Tumul na Gradini Grumila Modrič	152. Tumul iznad Zekića gradine
98. Tumul na Gradini Grumila Modrič	153. Tumul iznad Zekića gradine
99. Tumul na Gradini Grumila Modrič	154. *Tumul iznad Zekića gradine, uništen
100. Tumul na Gradini Grumila Modrič	155. *Tumul iznad Zekića gradine, uništen
101. Tumul na Gradini Grumila Modrič	156. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina
102. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
103. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
104. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
105. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
106. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
107. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
108. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
109. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
110. Tumul na Gradini Grumila Modrič	
111. Tumul na Gradini Grumila Modrič	

157. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	166. Tumul sjeverno od Zekića gradine
158. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	167. Tumul sjeverno od Zekića gradine
159. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	168. Tumul Mali, poviše Zekića gradine
160. Tumul Nekića dolac – Zekića gradina	169. Tumul na gradini Bucići
161. Tumul podno Nekića gradine	170. Tumul na gradini Bucići
162. Tumul poviše gradine Paklarić na Ravnoj strani	171. Tumul na gradini Bucići
163. Tumul podno Nekića gradine	172. Tumul na gradini Bucići
164. Tumul istočno od Nekića gradine	173. Tumul na gradini Bucići
165. Tumul sjeverno od Zekića gradine	

Arheološki lokaliteti označeni zvjezdicom (*) u prethodnom popisu iznimno su ugroženi raznim građevinskim zahvatima, te zahtijevaju posebne mjere zaštite kako slijedi:

1. Poviše centra Starigrada, s lijeve i desne strane ceste Starigrad – Dokoze, na visini od 30 do 450 metara, nalaze se tri gradinska lokaliteta i petnaest kamenih grobnih humaka. Šest humaka s lijeve strane ceste u zaleđu centra Starigrada, na građevinski atraktivnom terenu, na kojem se užurbano gradi, su najugroženija, a tri humka pod brojevima 30., 31. i 32. su već dijelom devastirani. Prije bilo kakvih daljnjih radova humke je potrebno arheološki istražiti i dokumentirati, a pokretne nalaze konzervirati i pohraniti u nadležnom muzeju. Isto vrijedi i za humke pod brojevima 154. i 155.
2. Kasnoantička utvrda i prapovijesna gradina na lokalitetu Sv. Trojica devastirane su 2004. godine radovima na izgradnji deponija za građevinski otpad, odnosno prilaznog puta do deponija. Na devastiranom dijelu lokaliteta, od podnožja gradinskog naselja do kojeg su sezali sada uništeni bedemi, do crkve s grobljem, gdje je također srušen dio zida nekadašnje utvrde, potrebno je što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju tog dijela nalazišta.
3. Gradina Kneževići i pripadajuća nekropola u njenom podnožju (polje Malo Libinje) djelomično su devastirani probijanjem makadamskog puta s Velikog Libinja na Malo Libinje. Otvoren je profil u dužini oko 100 metara iz kojeg kiša ispire arheološki materijal. Na tom je dijelu lokaliteta potrebno što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju.

Nekropola na ravnom zemljištu

1. Nekropola na ravnom zemljištu podno (jugoistočno) gradine Kneževići, Kneževići, Malo Libinje.

B) Arheološki lokaliteti - antički

1. Ostaci antičkog Argyruntuma – starigradska Punta, prostor podno (južno) jadranske magistrale
2. Nekropola antičkog Argyruntuma – prostor od starigradske Punte do upravne zgrade NP "Paklenica". Čitav potez tridesetak metara poviše (sjeverno) magistrale.
3. Antički vezovi Tribanj-Šibuljina

Podmorski lokaliteti

1. Uvala Kusača, Tribanj Šibuljina, obalni prostor na potezu od uvale Kusače do Tribanjske jaruge
2. Uvala Šilježetarica, Tribanj Šibuljina, Šilježetarica (antički brodolom)
3. Starigrad, ostaci antičkih zidova u moru s južne strane starigradske Punte.

Utvrde

1. Kasnoantička utvrda poviše crkve Sv. Trojice
2. Kasnoantička utvrda na gradini Modrič

C) Nedefinirani ostaci

1. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina s nalazom grube keramike (prapovijest ili srednji vijek) na Ravnoj strani između zaseoka Čavići i Rašinovac
2. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina s nalazom grube keramike (prapovijest ili srednji vijek) poviše Ravne strane podno (južno) zaseoka Rašinovac
3. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina istočno od starigradskog deponija na jugozapadnim padinama Malog Vitrenika
4. Ostaci nedefiniranih suhozidnih ruševina između zaseoka Ljubotić i Mataci
5. Ostaci ruševnih nastambi uz crkvu Sv. Ante u Ljubotiću (nalazi keramike, stakla, bronce)
6. Manji nedefinirani kameni humak na Dugom rtu poviše uvale Kruščica, Tribanj Kruščica

2. SPOMENICI GRADITELJSTVA (GRADITELJSKA BAŠTINA)**Tribanj**

1. Crkva Sv. Marije Magdalene u Mandalini
2. Crkva Sv. Trojice (Parohijska pravoslavna crkva iz 17. st. - vjerojatno na mjestu srednjovjekovne građevine), u Tribanj Šibuljina
3. Crkva Gospe od Zdravlja u Lisarici
4. Crkva Sv. Ante u Ljubotiću

Starigrad

1. Crkva Sv. Jurja na groblju u Starigradu, k.č. 4711 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1205. Srednovjekovna građevina
2. Crkva Sv. Jurja iz 1850. godine
3. Srednjovjekovna crkva Sv. Petra s pripadajućim grobljem, k.č. 3466 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1203. Romanička građevina sa kasnije nadograđenim zvonikom i srednjovjekovno groblje.
4. Večka kula – Kulina, k.č. 3835 k.o. Starigrad, kulturno je dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH, Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z – 1204
5. Ostaci crkve Sv. Marije na Malom Libinju
6. Ostaci crkve Sv. Ivana Glavosjeka na Malom Libinju

Seline

1. Crkva Sv. Jakova
2. Utvrda Paklarić

3. ETNOGRAFSKI ZNAČAJNI LOKALITETI**Mirila**

1. Reljinovac – Ljubotić 2. Kruščica – Ljubotić 3. Bristovac – Ljubotić 4. Mataci – Ljubotić 5. Korita – Ljubotić 6. Silno selo – Ljubotić 7. Kod crkve u Ljubotiću 8. Paripov lug – Ljubotić 9. Medni dolac – Ljubotić 10. Križ – Ljubotić	11. Lisarica – Ljubotić 12. Šibuljine – Sveta Trojica 13. Tribanjska jaruga – Sveta Trojica 14. Zapadnjari – Starigrad (od starigradske Punte oko 2,5 km na sjeverozapad, između kampa Plantaža na istoku i zaseoka Koići na zapadu, uz nekadašnji put prema Ledeniku sa sjeverne strane, paralelno s magistralom)

15. Dokoze – Starigrad
16. Glavčice na ulazu u V. Paklenicu
17. Na Opuvanom docu
18. Nad Katalinićima
19. Na sigama Kneževića
20. Na kosi Magaškoj

21. Mirilo Bilig
22. Mirila na Docima podno Grabovih dolina
23. Mirilo na Velikom Rujnu
24. Antropomorfn prikaz na kamenu živcu poviše Nekića dolca

Mlinovi

1. Marasovića mlin donji
2. Srednji Marasovića mlin
3. Šikića mlin
4. Dadića mlin
5. Markov mlin
6. Katića mlin (Vranin mlin)
7. Donji Ramića mlin

8. Parića mlin
9. Gornji Ramića mlin
10. Donji Parića mlin
11. Gornji Parića mlin
12. Donji Kneževića mlin
13. Gornji Kneževića mlin

Zaseoci (stalni i sezonski stanovi)

1. Bužanića dolac
2. Rimenić – Donji (južni) stanovi); Gornji (sjeverni) stanovi
3. Jasenar
4. Jurline
5. Škiljići
6. Katići
7. Mala Močila
8. Parići – zapadni stanovi (Ivančev dom); istočni stanovi
9. Ramići – zapadni stanovi; istočni stanovi (kulturno je dobro upisano u *Registar kulturnih dobara RH, Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara pod brojem P – 2566*)
10. Sklopina
11. Kneževići
12. Bršljanuša
13. Marasovići (Njive)
14. Samogred
15. Stare Seline (Turske kuće)
16. Zapadni Malovanski stanovi
17. Istočni Malovanski stanovi
18. Modrič
19. Stanići
20. Bucići
21. Kneževići Malo Libinje
22. Magaši
23. Reljan (Seline)
24. Kneževići (Seline)
25. Bucići (Seline)
26. Jukići (Seline)
27. Jusupi (Seline)
28. Jurline (Seline)
29. Škiljići – Dadići (Seline)
30. Marasovići – Šikići
31. Opuvani dolac
32. Tomići

33. Zavitrenik
34. Dokoze (Sinokos)
35. Dobroselo
36. Kojića dolac
37. Milovci (Bristovac)
38. Županov dolac
39. Mali Vaganac
40. Jatara
41. Veliki Vaganac (kuće Bušljeta, Milovačke krčevine)
42. Ramići (Njive)
43. Krčevine
44. Rašinovac
45. Kruškovac
46. Milovci
47. Čavići
48. Mali Ledenik
49. Veliki Ledenik
50. Veliko Rujno (Adžići, Jovići, Čavići, Petričevići, Jovići, Krapići, Marasovići, Rujinačka kosa)
51. Malo Rujno (Lukića stan, Marinkovića stan, Pričatrnja polje)
52. Račabuša
53. Medeni dolac
54. Bili sinokos
55. Crni sinokos
56. Stap
57. Sjauševac
58. Zubčića dolac
59. Baketinica
60. Zavrata
61. Matijašica
62. Bajamovac
63. Asanovac
64. Silno selo
65. Prodani
66. Mataci
67. Korita

68. Redine
69. Ljubotić
70. Lug Paripov
71. Rastovci
72. Lukovo
73. Livadica
74. Bristovac
75. Brišće

76. Trošelj
77. Podlokva
78. Križ
79. Zagon
80. Livadice
81. Trošeljevac
82. Ranjevac

Stari bunari

1. Dva bunara na križanju Velebitske i Puta Bunara.
2. Tri bunara podno (južno) zaseoka Rašinovac
3. Bunar 1 Nekića dolac
4. Bunar 2 Nekića dolac
5. Bunar poviše kuća Kneževića u Bucićima
6. Bunar sjeverozapadno od zaseoka Jasenar
7. Bunar na grumili poviše Modriča, Modrič, Podkitnasta glavica
8. Bunar na grumili poviše Modriča, Modrič, Podkitnasta glavica (nalaz prapovijesna keramika)
9. Obzidana kamenica Čelinka na Vidakovoj kosi
10. Obzidana lokva (bunar) na brdu Obljak, Ljubotić – Bristovac (nalaz ukrašene posude, rano brončano doba – cetinska kultura)
11. Bunar uz Trnovu lokvu, sa zapadne strane Tribanjske jaruge, Sv. Trojica, podno Torina, Bušljeta - Veliki Ledenik

2. SPOMENICI GRADITELJSTVA :

- STARIGRAD-PAKLENICA** – Zaselak Marasovići – etnografska cjelina
 – Većka kula (16. st. južno od Starigrada)
 – Crkva Sv. Petra (Romanička građevina sa kasnije nadograđenim zvonikom i srednjovjekovno groblje)
 – Crkva Sv. Jurja (u mjestu na groblju) Srednjovjekovna građevina
 – Crkva Sv. Jurja iz 1850. godine
 – Ostaci crkve Sv. Marije na M.Libinju
 – Ostaci crkve Sv. Ivana Glavosjeka na M.Libinju
- TRIBANJ-KRUŠĆICA** – Crkva Sv. Marije Magdalene (Gotička građevina) iz Crkva Sv.
 – Crkva Sv.Trojice (Parohijska pravoslavna crkva iz 17. st. vjerojatno na mjestu srednjovjekovne građevine), u Tribnju-Šibuljina
 – Lisarica – crkva Gospe od zdravlja.

Osim navedenih kulturnih dobara nepokretna kulturna dobra na prostoru Općine Starigrad su :

- pretpovijesna i srednjovjekovna utvrda Paklarić
- Milovci – dvije pretpovijesne gradine (Grabovača i Gradina)
- Lisarica – prapovijesna gradina
- Cijeli prostor između utvrde Sv.Trojice i pretpovijesne gradine sačuvani ostaci pretpovijesnih nastambi – čitav prostor tretira se kao arheološka zona.
- Lokaliteti mirila na području sela Ljubotić(Matačka, krušćička,Krčevine,bristovačka i mirila na širem području Starigrada.
- Sačuvane ruralne cjeline – sela izaseoci na drugoj uzdužnoj trasi : Bristovac, Mataci, Prodani, Asanovac, Bajamovac, Matijašica, kao i sela na prvoj uzdužnoj trasi : Dokoze, Škiljići,Dadići, Jurline, Jusupi, Jukići, Bucići, Kneževići, Reljani.

Osnovno načelo obnove i zaštite svih cjelina i pojedinačnih objekata graditeljske kulturno-povijesne baštine temelji se na uređenju i revitalizaciji najmanje do stanja prije oštećenja ili rušenja, u pravilu prema faksimilu i na mjestu prije postojećega objekta.

Detaljne smjernice uređenja svake pojedinačne građevine kao i potrebite mjere zaštite, rekonstrukcije, sanacije, restauracije privođenja u funkciju i načina prezentacije utvrditi će Konzervatorski odjel, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel Zadar.

3.4.2. Zaštita prirodne baštine

Prirodne vrijednosti područja su kako je navedeno NP Paklenica i PP Velebit koji su zaštićeni temeljem zakona o zaštiti prirode.

Ovaj prostor se unutar Zadarske županije ocjenjuje značajnim prostorom prirodnih vrijednosti, koji se ističe svojim zemljepisnim reljefnim, ambijentalnim, klimatskim i drugim značajkama ističe u Sredozemlju. To mu daje što čini preduvjete ostvarenja rekreacijskog boravka Europljana za ostvarenje raznih oblika rekreacije u najvećoj mogućoj mjeri.

Stoga planski pristup, u svrhu očuvanja prirodnih datosti mora biti krajnje seriozna kategorija, nastojeći otkriti sve vrijednosti, odgovarajuće ih valorizirati, te ponuditi svjetskom tržištu. Da bi se postigli visoki ciljevi vrednovanja ovoga područja, potrebno je provesti i opsežne radnje na izradi odgovarajuće dokumentacije koja mora jamčiti proces dosljednog i sustavnog ostvarenja zaštite prostora kao temeljne vrijednosti.

Sustav odvodnje otpadnih voda treba riješiti uz upotrebu suvremenih dostignuća s ciljem totalne zaštite mora od svih vrsta onečišćenja.

Elektroopskrba, telekomunikacijske instalacije i ostale sustave veza treba planirati na najvišoj mogućoj razini i dugoročno, sa ciljem dostizanja kapaciteta na razini razvijenih europskih zemalja.

Ostale mjere zaštite (koje ne spadaju u Zakonom zaštićena područja) proizlaze iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže. Područja s posebnim ograničenjem u korištenju dijele se na točkaste lokalitete i na područja. Tablica koja slijedi navodi točkaste lokalitete i područja unutar Općine:

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE
Površine unutar NEM-a	Nacionalni park Paklenica ŠIFRA: HR2000871 #	<p><i>Divlje svojte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> gušteri petrofilne ptičje vrste alpska strizibuba (<i>Rosalia alpina</i>) apolon (<i>Parnassius Aapollo</i>) bosanski ljiljan (<i>Lilium jankae ssp. Bosniacim</i>) cjelolatična žutilovka (<i>Genista holopetala</i>) crvenkrpica (<i>Zamenis situla</i>) kitaibelov pakujac (<i>Aquilegia kitaibelii</i>) <p><i>ostale divlje svojte ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> planinski kotrljan (<i>Eryngium alpinum</i>) riđi šišmiš (<i>Myotis emarginatus</i>) riječni rak (<i>Astacus astacus</i>) šumski crni okaš (<i>Erebia medusa</i>) uskršnji leptir (<i>Zerynthia polyxena</i>) vaganjski crni okaš (<i>Erebia gorge vagana</i>) žednjakov plavac (<i>Scolitantides orion</i>) 	11; 17; 20; 29; 6000; Ostalo: nacionalni park
		<p><i>Stanišni tipovi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Zajednica kozlačice i prozorskog zvončića Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom Karbonatna točila <i>Thlaspietea rotundifolii</i> Šuma crnog bora i crnog graba Jugoistočnoalpsko-ilirske termofilne bukove šume Pretplaninske bukove šume Kraške špilje i jame Kanjonska vegetacija 	

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE
	Park prirode Velebit ŠIFRA: HR500022 # (obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)	Divlje svojte: Apolon (<i>Parnassius Aapollo</i>) Dinarski rožac (<i>Cerastium dinaricum</i>) Dinarski voluhar (<i>Dinaromys bogdanovi</i>) Gorski dugoušan (<i>Plecotus macrobullaris</i>) Gospina papučica (<i>Cypripedium calceolus</i>) Hrvatski pijor (<i>Telestes (Phoxinellus) croaticus</i>) Kitaibelov pakujac (<i>Aquilegia kitaibelii</i>) Kranjska jezernica (<i>Eleocharis carniolica</i>) Mali potkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) Mali večernjak (<i>Nyctalus leisleri</i>) Mrki medvjed (<i>Ursus arctos</i>) <i>ostale divlje svojte ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini:</i> Planinski kotrljan (<i>Eryngium alpinum</i>) Planinski žutokrug (<i>Vipera ursinii macrops</i>) Ris (<i>Lynx lynx</i>) Rottemburgov debeloglavac (<i>Thymelicus acteon</i>) Škopolijeva gušarka (<i>Arabis scopoliana</i>) Širokouhi mračnjak (<i>Barbastella barbastellus</i>) Šumski crni okaš (<i>Erebia medusa</i>) Velebitska degenija (<i>Degenia velebitica</i>) Veliki potkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) Veliki šišmiš (<i>Myotis myotis</i>) Veliki timijanov plavac (<i>Maculinea arion</i>) Vuk (<i>Canis lupus</i>) <i>Stanišni tipovi:</i> Alpinske i borealne vrištine Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice (<i>Juniperus spp</i>) Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci Travnjak trave tvrdače Istočnosubmediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine Primorska bukova šuma s jesenskom šašikom Pretplaninska šuma bukve s planinskim žabnjakom Pretplaninska šuma smreke s ljepikom Dinarska bukovo-jelova šuma Kraške špilje i jame Šume običnog i crnog bora na dolomitima Pretplaninska klekovina Planinske rudine Gorska, pretplaninska i planinska točila Ilirsko-jadranska primorska točila Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	9; 11; 18; 29; 30; 115 - 120; 4000; E.6.1.1.-17; 6000;
	Velebit – međunarodno važno područje za ptice ŠIFRA: HR100022 # (obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)	<i>Divlje svojte:</i> Crna žuna (<i>Dryocopus martius</i>) Gorski zviždak (<i>Phylloscopus bonelli</i>) Jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca</i>) Jastrebača (<i>Strix uralensis</i>) Lještarka (<i>Bonasa bonasia</i>) Mali ćuk (<i>Glaucidium passerinum</i>) Planinski ćuk (<i>Aegolius funereus</i>) Planinski djetlić (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	7; 9; 11; 20; 4000

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE
		Primorska trepteljka (<i>Anthus campestris</i>) Rusi svračak (<i>Lanius collurio</i>) Sivi sokol (<i>Falco peregrinus</i>) Šuri orao (<i>Aquila chrysaetos</i>) Škanjac osaš (<i>Pernis apivorus</i>) Tetrijeb gluhan (<i>Tetrao urogallus</i>) Troprsti djetlić (<i>Picoides tridactylus</i>) Ušara (<i>Bubo bubo</i>) Vrtna strnadica (<i>Emberiza hortulana</i>) Zmijar (<i>Circaetus gallicus</i>)	
	Područje važno za divlje svojte i stanišne tipove - Koridor za morske kornjače ŠIFRA: HR2001136 (obuhvaća cjelokupnu morsku površinu Općine)	<i>Morske kornjače</i>	-
	Uvala Modrič do Tankog rta ŠIFRA: HR3000048	<i>Stanišni tipovi:</i> Biocenoza vrulja ponorskog tipa	23; 135
	Vrulja Plantaža ŠIFRA: HR3000049	<i>Stanišni tipovi:</i> Biocenoza vrulja ponorskog tipa	23; 135
	Ražanac M. i V. ŠIFRA: HR3000051 #	<i>Stanišni tipovi:</i> Grebeni	31; 132; 133; 135

	NAZIV LOKALITETA	STANIŠNI TIPOVI	ŠIFRA	MJERE ZAŠTITE
Točkasti lokaliteti NEM-a	Jama pod Bojinim kukom	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000052 #	6000
	Manita peć	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000082 #	6000
	Špilja kod Starigrad Paklenice	Divlje svojte Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000150 #	6000
	Vrtlina jama	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000197 #	6000
	Jama pod stijenom Buljme	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000756 #	6000

	NAZIV LOKALITETA	STANIŠNI TIPOVI	ŠIFRA	MJERE ZAŠTITE
	Jama u zubu Buljme	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000757 #	6000
	Morska špilja kod Kneževića	<i>Stanišni tipovi:</i> Vrulje	HR3000277	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Vrulja Modrič	<i>Stanišni tipovi:</i> Vrulje	HR3000278	23; 135
	Šibuljina 1	<i>Stanišni tipovi:</i> Morske špilje	HR3000283	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Šibuljina 2	<i>Stanišni tipovi:</i> Morske špilje	HR3000284	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Markova Jama	<i>Stanišni tipovi:</i> Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	HR3000447	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete

Prema Zakonu o zaštiti prirode nisu dopuštene radnje koje mogu dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području. Uz smjernice za zaštitu koje slijede, potrebno je projektirati javnu rasvjetu tako da ne uzrokuje zagađenje svjetlošću a koje bi moglo negativno utjecati na ptičje migracije. Mjere zaštite koje proizlaze iz NEM-a su:

MJERE ZAŠTITE	SMJERNICE ZA ZAŠTITU	
7	Regulirati lov i sprječavati krivolov	
9	Osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo	
11	Pažljivo provoditi turističko rekreativne aktivnosti	
18	Sprječavati zaraštavanje travnjaka	
20	Zabrana penjanja na liticama na kojima se gnijezde značajne vrste	
23	Sprječavati nasipavanje i betonizaciju obala	
29	Odrediti kapacitet posjećivanja područja	
30	Osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti (POP)	
31	Regulirati akvakulturu	
3000	115	Gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva
	116	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	117	Očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.)
	118	Očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka
	119	Očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni
	120	Poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima

MJERE ZAŠTITE		SMJERNICE ZA ZAŠTITU
4000	120	Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
	121	Prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine
	122	U gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
	123	U gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
	124	U gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme
	125	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	126	U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama
	127	U gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)
	128	Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodne metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi
	129	Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
132	Očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća	
133	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme	
135	Sanirati oštećene djelove morske obale gdje god je to moguće	
6000	137	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	138	Očuvati sigovine, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze
	139	Ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini
	140	Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode
	141	Sanirati odlagališta otpada na slivnim područjima speleoloških objekata
	142	Očuvati povoljne uvjete (tama, vlažnost, prozračnost) i mir (bez posjeta i drugih ljudskih utjecaja) u speleološkim objektima
	143	Očuvati povoljne fizikalne i kemijske uvjete, količinu vode i vodni režim ili ih poboljšati ako su nepovoljni

Način uređivanja zaštitnog obalnog pojasa uz more

Zaštitni obalni pojas u bivšoj općini Zadar određen je unutar Prostornog plana općine Zadar iz 1978. godine na kopijama zemljovida u M=1:25.000. Pri određivanju građevinskih područja, 1985. godine, posebnom Odlukom o Prostornom planu općine, ponovno je utvrđen zaštitni obalni pojas uz more unutar građevinskih područja naselja, na kopijama katastarskih operata u M=1:2904 ili M=1:1000, pa su time praktički prestale vrijediti odrednice na kopijama zemljovida u M=1:25.000 unutar naselja te se primjenjuju samo za područja izvan naselja.

U nekim naseljima, posebice u onima gdje su stare jezgre bile izgrađene praktički na moru, obalni zaštitni pojas, određen 1985. godine, u načelu je pratio je crtu starih izgrađenih objekata.

Prostornim planom SR Hrvatske iz 1989. godine, određen je zaštitni pojas uz javno pomorsko dobro

od 15 metara, što ukupno čini 21 m prostora u kojem nije dozvoljena izgradnja osim one određene zakonskom regulativom o vodnom i pomorskom dobru. Otad se u praksi dozvole za izgradnju unutar naselja uz obale izdaju samo za objekte koji nisu unutar te zone od 21 m udaljenosti od obalne crte. To je izazivalo mnoge probleme, posebice u starim jezgrama obalnih naselja koja su već otprije imala građevinske pravce objekata blizu mora, a ponekad na samoj obali.

Smjernice za uređivanje ove problematike u kontekstu ovoga Plana obuhvaćaju slijedeće kategorije :

- Striktno primijeniti kriterije iz ~~Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog mora i Prostornog plana uređenja zadarske Županije Zakona o prostornom uređenju i gradnji, posebno u odnosu na članke 48 do 53.~~ Navedeni kriteriji se odnose na primjenu posebnih mjera zaštite u dubini teritorija od 1000 m, priobalje u dubini od 100 m za ugostiteljsko-turistička područja van naselja i 70 m za GP naselja. Zabrana građenja u pojasu od 70 m ne primjenjuje se u naseljima Općine iz razloga što se više od 50% građevina koristi za stalno stanovanje.
- Odrediti granice svih ~~povijesnih~~ starih jezgri naselja uz obale mora i voda (a također i drugih), posebno ih diferencirajući u odnosu prema zaštiti na zaštićene i one koje ne moraju biti pod zaštitom kako bi se ustanovile potrebe pribavljanja određenog mišljenja od strane područne ispostave Državne uprave za zaštitu kulturne baštine.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta

Postoji očit nesklad između poljoprivrednog zemljišta kakovog ga vodi nadležna katastarska služba i onog koje je određeno Prostornim planom.

Poljoprivredno zemljište zaštićeno je posebnim zakonom o poljoprivrednom zemljištu i u načelu njegovu prenamjenu u druge oblike korištenja treba izbjegavati, posebice kod kvalitetnijeg obradivog zemljišta. Ovim Planom dan je veći značaj Kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

Ove relativno oskudne obradive površine nameću potrebu njihove racionalne upotrebe, pa u tom smislu treba predvidjeti izmjenu strukture njihovog korištenja u korist produktivnijih poljoprivrednih kultura, kao i smanjenje neobrađenih površina.

U okviru toga optimalna upotreba poljoprivrednih površina upućuje na nužnost njihove cjelovite zaštite, a to se prvenstveno odnosi na:

- ograničavanje svake daljnje nenamjenske izgradnje na tim površinama i prioritetno rješavanje svih drugih suprotnosti između korisnika prostora, u cilju sprečavanja daljnjeg devastiranja i smanjena znatno ograničenih obradivih površina,
- intenziviranje primjene odgovarajućih agromelioracionih mjera (odvodnja, navodnjavanje, uređenje vodotoka i sl.), te korištenje površina u skladu s odgovarajućim bonitetom zemljišta,
- ograničavanje i kontroliranje prekomjerne upotrebe zaštitnih kemijskih sredstava,
- poduzimanje daljnjih istraživačkih aktivnosti u svrhu ispitivanja kvalitete tla njegove upotrebe i zaštite u cjelini, uz neophodno utvrđivanje zona poljodjeljskog zemljišta najviših bonitetnih klasa koje se bi smjele prenamjenjivati.

Budući da su u elaboratu Prostornog plana općine granice poljoprivrednog zemljišta, zbog neodgovarajućeg mjerila zemljovida, neprimjenjive, te stoga što pojam poljoprivrednog zemljišta nije jasan, a u praksi dolazi do velikih problema, smjernice za zaštitu i određivanje poljoprivrednog zemljišta bile bi prvenstveno:

- utvrditi na kopijama katastarskih operata stvarna razgraničenja poljoprivrednog zemljišta od građevinskih područja, šumskog zemljišta i zemljišta ostalih namjena.
- utvrditi koja se zemljišta unutar obalnog zaštitnog pojasa, unutar građevinskih područja i zona određenih za druge namjene koriste u poljodjeljske svrhe i ukoliko je potrebno, zaštititi ih.
- odrediti prostorno-planskom dokumentacijom koja se izgradnja ne smije, a koja smije dozvoliti unutar poljoprivrednog zemljišta

Zaštita šuma i šumskog zemljišta

Prevladavaju niske i djelom degradirane šume, dok kvalitetnije šume (pretežno borove, bukove, i manjim dijelom crnikine i hrastove) ima u vrlo malim količinama i nalaze se pretežno u prostoru NP Paklenica i PP Velebit (izvan građevinskog područja naselja).

3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)

TABLICA 3.

ZAŠTIĆENE CJELINE	UKUPNO/ ha/	% OD ŽUPANIJE
Zaštićena prirodna baština		
- Nacionalni park Paklenica :	65,00	1,78
- Park prirode Velebit :	900,00 cca	24,70
- Ostali zaštićeni dijelovi prirode :	-	-

Za potrebe upravljanja i funkcioniranje Nacionalnog Parka, predviđeno je izdvojeno građevinsko područje u kojem će se smjestiti prvenstveno uslužne i komunalno-servisne djelatnosti u funkciji Parka. Unutar ove zone mogu se smjestiti i manji popratni sadržaji u funkciji Parka općenito, kao što su ugostiteljski, trgovački i drugi sadržaji.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, zračne, morske luke, javne telekomunikacije, produktovodi)

3.5.1.1. Cestovni promet

Iako ne prolazi prostorom općine Starigrad buduća **Jadranska** autocesta, koja će najkvalitetnije povezati povezuje primorske i kopnene dijelove Republike Hrvatske, imat će značajnu ulogu i za gospodarski razvoj ove općine, jer će istom prometovati najveći broj vozila. Općina Starigrad ima najbliži priključak na ovu autocestu preko čvorišta "Maslenica".

Na području općine Starigrad najznačajniju prometnu ulogu i dalje će imati državna cesta D-8 (Jadranska turistička cesta). Kako trasa ove ceste prolazi duž cijelog područja općine Starigrad neposredno uz sam obalni pojas i kroz sva naselja mora se izgraditi adekvatna zaobilaznica najvećih naselja: Seline i Starigrad, koja će preuzeti prometnu ulogu ove državne ceste.

Budući da državna cesta D 8, zbog dotrajale kolničke konstrukcije i nepovoljnih tehničkih elemenata, već sada ne zadovoljava postojeće prometne zahtjeve, odnosno ne pruža propisanu razinu uslužnosti, potrebno je što prije izvršiti korekciju i sanaciju najkritičnijih dionica ove ceste, postaviti adekvatnu prometnu signalizaciju, te izgraditi nogostupe u svim naseljima duž ove prometnice.

Da bi se postigla optimalna sigurnost prometovanja vozila i sve ostale javne ceste na području općine Starigrad moraju se modernizirati prema važećim prometnim propisima za svaku određenu kategoriju javnih cesta. To zahtjeva redovito održavanje i pravovremenu rekonstrukciju postojeće kolničke konstrukcije, sanaciju svih kritičnih dionica, opremanje odgovarajućom prometnom signalizacijom, te izradu nogostupa i javne rasvjete duž svih dionica koje prolaze kroz naselja.

Za sve kategorije javnih cesta mora se osigurati i očuvati Zakonom propisani zaštitni pojas ceste koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa sa svake strane iznosi: za državne ceste 25,0 m, za županijske ceste 15,0 m i za lokalne ceste 10,0 m.

Unutar svakog naselja moraju se proširiti koridori postojeće cestovne mreže, te izvršiti odgovarajuća regulacija prometa u cilju ostvarenja bolje protočnosti vozila. Za potrebe pješačkog prometa moraju se izgraditi adekvatni nogostupi.

Radi što optimalnijeg gospodarskog razvoja cjelokupnog prostora ove općine moraju se redovito održavati svi postojeći gospodarski, protupožarni i poljski putevi i staze, a po potrebi izgraditi i novi.

Promet u mirovanju treba riješiti izgradnjom odgovarajućih parkirališnih i garažnih površina prema stvarnim potrebama svih postojećih i planiranih prostornih sadržaja.

Javnim autobusnim prometom moraju se povezati sva naselja na području općine Starigrad međusobno, s općinskim središtem i sa županijskim središtem.

U naseljima treba izgraditi autobusna stajališta prema Pravilniku o autobusnim stajalištima (NN 48/97 119/2007).

3.5.1.2. Željeznički promet

Prostorom općine Starigrad prolazi alternativna trasa buduće brze željezničke pruge (Jadranska željeznica). Ova trasa temelji se na Strategiji prometnog razvoja RH i idejnom rješenju HŽ-a. Širina potencijalnog koridora od 200 100 m određena je prema propisima o zaštitnom pojasu željezničke pruge.

3.5.1.3. Pomorski promet

Morske luke za javni promet i posebne namjene

Kako je čitavo podvelebitsko područje, zbog svog geostrateškog položaja oduvijek bilo orijentirano na more, formirala su se pristaništa i vezovi na za to najprikladnijim mjestima u uvalama podno Velebita. Na tim mjestima su se formirali mali zaseoci koji se danas poticajima turističkoga razvitka povećavaju i pretvaraju u veća građevinska područja. Valorizacijom naznačenih čimbenika prostorni plan općine Starigrad respektira u cijelosti tradicionalne vrijednosti nastale na ovom prostoru. U tom smislu sva postojeća pristaništa i lučice zadržavaju svoj status.

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA KORIŠTENJA OBALNOG PODRUČJA ZA LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE POSEBNE NAMJENE TEMELJEM PRIKAZA IZ PROSTORNOG PLANA ZADARSKE ŽUPANIJE

NASELJE		LUKA Mikrolokacije luka	OZNAKA LUKE I POVRŠINA /ha	PLANIRANI BROJ VEZOVA
STARIGRAD	1.	Luka Starigrad-Paklenica otvorena za javni promet	Razvrstana luka otvorena za javni promet / 4,9	do 500
	2.	Zapadno od hotela "Alan"	Turistička luka - L1 / 1,40	
SELINE	1.	Luka Seline otvorena za javni promet	Nerazvrstana luka otvorena za javni promet / 3,40	do 200
	2.	Bucića Podi (uz turističku zonu)	Turistička luka - L1 /2,50	
TRIBANJ-KRUŠĆICA	1.	Uvala Kruščica mala	Nerazvrstana luka otvorena za javni promet /1,20	do 200
	2.	U.Lisarica – luka posebne namjene	Sportska luka – LS /0,80	do 100

PRIKAZ KOMUNALNIH VEZOVA I MAKSIMALNIH KAPACITETA:**SELINE :**

1.	Uvala Modrič	20
2.	Provalija	20
2.	Reljani	20
3.	Uvala Jazdadića	20

STARIGRAD :

1.	Uvala Prčina/Škiljići	20
2.	Uvala Vrtlina	20
3.	Obala južno od luke otvorene za javni promet (1)	20
4.	Obala južno od luke otvorene za javni promet (2)	20
5.	U.Senjki Porat	20
6.	Sjeverno od Senjskog porata	20
7.	Tikvane dražice (1)	20
8.	Tikvane dražice (2)	20
9.	Brodina	20
10.	Velika draga	20
11.	Uvala Šilježetarica	20

TRIBANJ :

1.	Uvala Kozjača	20
2.	Šibuljina	20
3.	Kopovine	20
4.	Uvala Kruščica duboka	20
5.	Uvala Mandalina	20

Napomena: Zone luka i komunalnih vezova prikazana su u kartografskim prikazima GP-a (mjerilo 1:5000)

Detaljna dispozicija namjene pojedinih luka definirana je Prostornim planom zadarske Županije u kontekstu njihove namjene i kapaciteta, dok su ostale lučice utvrđene ovim Planom kao privezišta utvrđeni komunalni vezovi. do kapaciteta od 10 vezova (Prema tabličnom prikazu u poglavlju 3.2.1.).

U sklopu izrade Urbanističkih planova uređenja gravitirajućih građevinskih područja treba definirati i način uređenja tih lučica luka kada su one u sklopu naselja kao fizička cjelina. To pretpostavlja utvrđivanje vrste i broja vezova, uređaja i opreme lučice luka, te način izvođenja objekata infrastrukture i substrukture.

Pomorski promet na području općine Starigrad u funkciji je razvoja nautičkog i športskog turizma duž akvatorija Velebitskog kanala.

Pomorski promet temelji se na razvoju luke Starigrad kao veze s lukom Ražanac na suprotnoj strani obale Velebitskog kanala.

Duž obalnog područja predviđena je izgradnja i uređenje privezišta komunalnih vezova, istezališta s površinama za popravak i održavanje brodica, te drugih pratećih sadržaja, a prema cjelovitom rješenju obalne površine i pripadajućeg dijela morskog akvatorija i luke otvorene za javni promet.

3.5.1.4. Telekomunikacije

Kako u potpunosti nisu ostvareni preduvjeti za kvalitetno telekomunikacijsko povezivanje, jer je glavna veza komutacija sa Zadrom preko RR sustava prijenosa, potrebno je tu vezu zamijeniti sa sustavom prijenosa realiziranu preko svjetlovodnih kabela. Polaganjem podmorskog svjetlovodnog kabela između Vinjerca i Selina kompletna veza do Zadra bi bila kvalitetna (u cijelosti preko svjetlovodnih kabela). Polaganje ovog kabela je planirano do kraja 2003. godine.

Komutacija UPS Starigrad povezana je do AXE Zadar kopnenim dijelom i podmorskim svjetlovodnim kabelom između Vinjerca i Selina. Komutacije u Selinama, Šilježetarici i Kruščici su preko svjetlovodnih kabela povezane na Starigrad.

Ovim se osigurava i veliki kapacitet spojnih veza, što je osobito važno za buduće zahtjeve korisnika telekomunikacijskih usluga. Te usluge će biti dostupne uvođenjem širokopojasne mreže (BISDN) čije brzine prijenosa će biti i preko 622 Mbit/s, a za te brzine prijenosa kao medij će se moći koristiti samo svjetlovodni kabeli.

Sve TK mreže su napravljene prije par godina sa zadovoljavajućim kapacitetima, te sa mogućnostima proširenja, tako da će zadovoljiti i sve buduće potrebe. Jedino se udaljenim zaseocima neće moći dati telefonski priključak preko podzemne TK mreže (zbog ekonomske isplativosti), već će biti rješavani preko fiksnog GSM uređaja.

~~Nepokretna telekomunikacijska mreža na području općine Starigrad je u svoja dva segmenta (komutacije i TK mreže) već riješena kvalitetno a realizacijom podmorskog kabela i u segmentu sustava prijenosa.~~

~~Pokretna telekomunikacijska mreža zadovoljavajuće pokriva ovo područje, pa samo treba prilagođivati kapacitet prema potrebama korisnika.~~

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija (sustavi slijedećih generacija). U skladu s navedenim, na području obuhvata Plana moguća je izgradnja i postavljanje baznih stanica (osnovnih postaja) pokretnih komunikacija smještanjem na samostojeće stupove i krovne prihvate.

Bazne stanice (osnovne postaje) i pripadajuće antene pokretnih telekomunikacijskih mreža mogu se postaviti na lokalitetima koji nisu u sukobu sa smjernicama zaštite prirode (narušavanje krajobraznih vrijednosti) i nepokretnih kulturnih dobara, a prema posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima, mjerodavnih službi zaštite, te prema Prostornom planu Zadarske Županije.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova izvan građevinskih područja potrebno je poštivati sljedeće uvjete:

- a) na novoj lokaciji moguće je graditi samostojeći antenski stup, ili rekonstruirati postojeći, samo takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno tipski projekt koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva;
- b) ukoliko je na postojećoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, moguće je planirati još samo jedan za ostale operatore.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova u građevinskom području naselja potrebno je pored navedenih poštivati i sljedeće dodatne uvjete:

- a) samostojeći antenski stup moguće je graditi samo po posebnom projektom rješenju za pojedinu odabranu lokaciju projektiranu u skladu s postojećim okolišem (kao maskirni element, rasvjetni element ili nosac reklama i sl.) na građevnoj čestici do koje je osiguran kolni pristup minimalne širine 5,0 m.
- b) minimalna veličina građevne čestice za smještaj osnovne postaje i najmanje dva parkirališna mjesta iznosi 80 m². Takva čestica će se priključiti na elektroenergetsku mrežu. U slučaju tehničke nemogućnosti priključka na elektroenergetsku mrežu, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, samostalni antenski stup će se napajati preko agregata ili sunčanih kolektora. U slučaju napajanja agregatom, buka proizvedena istim ne smije prijeći razinu dozvoljene buke za pojednu vrstu građevnog područja, koja proizlazi iz posebnih propisa.

Planom se dozvoljava postavljanje elektronike komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama (antenski prihvat) u skladu s posebnim uvjetima tijela i /ili osoba određenih posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Male antene će se obojiti bojom istom kao i podloga na koju se učvršćuje, tako da bude što manje uočljiva. Mogu se koristiti isključivo nosači od nehrđajućeg čelika ili vruće pocinčanog čelika i vijke od nehrđajućeg čelika.

Pokretna telekomunikacijska mreža nije definirana kartografskim prikazima Plana.

3.5.1.5. Zračni promet

Heliodrom je planiran na lokaciji uz granicu NP "Paklenice", između zaselaka Marasovići i Škiljići. Heliodrom će omogućiti kvalitetnu nadopunu ukupnog prometnog sustava u smislu prometne povezanosti, te će povećati učinkovitost spasilačkih službi koje djeluju na ovom području. Heliodrom će omogućiti brzi interventni prijevoz do većih gradskih središta.

3.5.2. Energetski sustav

Područje općine Starigrad je u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Područje se opskrbljuje električnom energijom zračnim dalekovodom 10kV 35kV iz TS 110/35kV Obrovac i zračnim dalekovodom 10kV iz TS 35/10kV Gospić. Daljnja raspodjela energije je iz TS-Seline 35/10kV će biti iz planirane TS 35/10(20) kV SELINE 2x8MVA, dok će se postojeća TS 35/10kV SELINE demontirati i ukloniti. Položaj nove trafostanice je prikazan u kartografskom prikazu plana.

Rasplet visoki napon u općini Starigrad najvećim dijelom izveden je zračnim dalekovodom na drvenim stupovima 10(20)kV., a manjim dijelom 20kV podzemnim kabelom.

U razvoju elektroenergetskih vodova moraju se gdje je to moguće postojeći dalekovodi, koji često ostaju bez napona zbog posolice i bure zamijeniti sa podzemnim kabelom 20kV, radi veće pogonske sigurnosti i većeg kapaciteta prijenosa električne energije.

U budućnosti će trebati izvršiti rekonstrukciju ovoga sustava kako je to utvrđeno dugoročnom energetskom strategijom Republike Hrvatske.

Dugoročno strateško opredjeljenje mora biti korištenje alternativnih izvora energije kao što su sunce i vjetar, za koje na ovim prostorima ima dobrih uvjeta. U tom pravcu, Planom će biti omogućeno planiranje energetskih građevina unutar zone proizvodne namjene (I2). Detaljni uvjeti za građenje i uređenje ovakvih površina odredit će se provedbenim planom.

Značajne uštede u potrošnji energije mogu se postići racionalizacijom potrošnje i primjenom suvremenih tehnologija u svim segmentima života.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

3.5.3.1. Vodoopskrba

Budući da je na području općine Starigrad izgrađen dio magistralnog cjevovoda podvelebitskog područja, koji ulazi u sastav "Regionalnog vodovoda sjeverne Dalmacije", stvoreni su osnovni preduvjeti za konačno kvalitetno i trajno rješenje vodoopskrbe svih naselja, postojećih i planiranih gospodarskih sadržaja na području ove općine.

Međutim Vodoopskrba na području ove područjima općine koja "imaju vodu iz vodoopskrbnog sustava" još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou, a razlog tome su: nepostojanje predviđenog i bitnog vodospremnika u naselju Rovanjaska koji treba imati funkciju ima ulogu prekidne komore (smanjenja tlaka u cjevovodu nizvodno prema svim ostalim naseljima), za naselja Modrić, Seline i Starigrad, loše izvedeno reduciranje tlaka u naselju Maslenica, loše izvedeni dijelovi mjesnih vodovodnih mreža i, nedostatni profili cijevi, te nedovoljna zapremina postojećeg vodospremnika "Marasovići".

Kvalitetna vodoopskrba svih naselja zasniva se na daljnjem razvoju *Podvelebitskog magistralnog vodoopskrbnog podsustava* te izgradnji, rekonstrukciji i razvoju vodovodnih mreža u naseljima, uključujući i nekoliko hidrostanica prema idejnom rješenju pod naslovom "**Idejno rješenje vodoopskrbe podvelebitskog područja**" izrađenom 2008. godine od strane Hidroprojekt-inga iz Zagreba. Od glavnih objekata, osim vodospremnika "Rovanjaska", treba nastaviti izgradnju magistralnog cjevovoda od Starigrada do Sv. Marije Magdalene profila 300 i 250 mm te izgraditi vodospremnike "Starigrad" i "Šibuljina". Predviđa se i nastavak izgradnje podsustava na obalnom području Ličko-Senjske županije do Lukovog Šugarja.

Prema već postojećoj projektnoj dokumentaciji, (Idejni projekt "Magistralni cjevovod podvelebitskog područja" izrađen od RO "Vodovod sjeverne Dalmacije"-Zadar 1987. godine, te Idejno rješenje "Vodoopskrba dijela općine Starigrad" izrađen od "IPZ" d.d. iz Zagreba 2000. godine), koncepcija rješenja vodoopskrbe na području općine Starigrad zasniva se na dovodnom magistralnom

cjevovodu podvelebitskog područja, te na izgradnji dva vodospremnika: "Seline" i "Starigrad" pojedinačnih zapremina $V=1000 \text{ m}^3$, glavnih dovodnih cjevovoda i nadogradnji postojeće mjesne vodovodne mreže. Na taj način osigurat će se dovoljne količine kvalitetne pitke vode za podmirenje traženih potreba svih korisnika.

Za većinu ovih građevina već je izrađena projektna dokumentacija.

Vodoopskrba na području općine Starigrad mora se rješavati u etapama, tako da svaka etapa predstavlja zasebnu zaokruženu cjelinu, koja će se u potpunosti uklopiti u prihvaćeno konačno tehničko rješenje. Prva etapa je osmišljena stavljanjem u funkciju vodospremnika "Seline", ali se mora upotpuniti izgradnjom ili nastavkom izgradnje osnovnih vodovodnih mreža naselja Starigrad i Seline i izgradnjom prekidne komore (vodospremnika) "Rovanjska". Potom se mreže mogu širiti, upotpunjavati ili rekonstruirati uz izgradnju potrebnih hidrostanica za opskrbu u višim zonama Starigrada. Sadašnji izravni privremeni/provizorni spojevi nižih dijelova vodovodnih mreža na magistralni cjevovod se moraju ukinuti, a ti dijelovi mreža se moraju prespojiti na osnovnu mrežu.

U svrhu bolje vodoopskrbe naselja Starigrad zbog nastalih problema, u sljedećem koraku, prije izgradnje vodospremnika "Starigrad" predviđeno je do lokacije vodospremnika produžiti magistralni cjevovod te na određenom mjestu na njega prespojiti buduću glavnu vodovodnu mrežu u skladu s "Idejnim rješenjem vodoopskrbe sjeverozapadnog dijela Starigrada" izrađenim 2008. godine od strane projektne tvrtke Donat d.o.o. iz Zadra. Izgradnja glavne vodovodne mreže Starigrada, većim dijelom kao rekonstrukcije pojedinih dionica nedostatnog profila, je također prioritetna i bez nje se nastali problemi ne mogu riješiti. U cilju kvalitetne vodoopskrbe u višim zonama naselja treba što prije izgraditi hidrostanicu "Kruškovac" i pripadnu vodovodnu mrežu.

I u naselju Seline mora se što prije nastaviti izgradnja osnovne središnje vodovodne mreže kako bi se na nju mogla vezati mreža koja se planira ili je već izgrađena na područjima dalje od centra.

U prvoj etapi treba izgraditi vodospremnik "Seline" zapremine $V=1000 \text{ m}^3$, dovodni cjevovod i odvodno-gravitacijski cjevovod od magistralnog cjevovoda do ovog vodospremnika, novi glavni opskrbeni cjevovod duž javne državne ceste D-8 (Jadranske turističke ceste) u naselju Seline koji će se spojiti na već izgrađenu mjesnu vodovodnu mrežu, te pojedini cjevovodi u naselju Starigrad kako bi se zatvorili pojedini prstenovi postojeće mjesne vodovodne mreže čime će se poboljšati tlakovi u istoj. Pojedini dijelovi naselja Seline i naselja Starigrad direktno bi se priključili na postojeća okna na magistralnom cjevovodu uz adekvatnu rekonstrukciju, tj. ubacivanje reducir ventila. Najudaljenije točke ova dva naselja u prvoj etapi ne bi se priključivale na magistralni cjevovod.

U drugoj etapi na području općine Starigrad treba izgraditi vodospremnik "Starigrad" zapremine $V=1000 \text{ m}^3$ s kratkim odvodnim i povratnim cjevovodom, dovodni cjevovod i odvodno-gravitacijski cjevovod od magistralnog cjevovoda do ovog vodospremnika, "gornji" obuhvatni mrežni cjevovod za naselje Seline i naselje Starigrad koji će se na dva ili više mjesta povezati s "donjim" glavnim mrežnim cjevovodom. Mjesne mreže ova dva naselja i dalje će biti međusobno spojene, a vodoopskrba će se odvijati preko gravitacijskih opskrbenih cjevovoda. Unatoč već izrađenim glavnim i idejnim projektima, može se kazati da još uvijek nedostaju cjelovita idejna rješenja (idejni projekti) vodovodnih mreža Starigrada i Selina čija je izrada zapravo uvjetovana izradom planova uređenja pripadnih područja. Bez izrade planova preko cijelog područja (naročito većih centralnih dijelova) kojima se cjelovito i po podcjelinama određuju potrebe vode i infrastrukturni (posebice prometni) koridori, ni idejna rješenja (idejni projekti) vodoopskrbnih mreža nemaju puno smisla.

Za pojedine dijelove naselja Starigrad iznad kote 30,0 m.n.m. vodoopskrba se mora riješiti preko adekvatne precrpne postaje.

Opskrba vodom područja od Starigrada do granice s Ličko-Senjskom županijom, ovisno o financijskim mogućnostima, se može rješavati u drugoj ili trećoj etapi (u trećoj ili četvrtoj predviđa se nastavak izgradnje na području Ličko-Senjske županije).

U trećoj etapi treba riješiti vodoopskrbu naselja Tribanj na području općine Starigrad, kao i naselja Barić Draga i naselja Lukovo Šugarje na području Ličko-senjske županije, a za što se mora izgraditi produžetak magistralnog cjevovoda, zajednički vodospremnik i mjesne vodovodne mreže.

Za sva izvorišta na području općine Starigrad, a koja imaju lokalno značenje, moraju se utvrditi zone sanitarne zaštite, kako bi se ova izvorišta i dalje mogla koristiti za napajanje stoke i kao voda za piće u izvanrednim situacijama. Sukladno važećoj zakonskoj regulativi mora se izraditi adekvatna Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvora vode za piće, a radi zaštite od onečišćavanja podzemne i izvorske vode na cjelokupnom području općine Starigrad.

Nekategorizirana izvorišta od lokalnog značaja (zahvati na izvorima: Jukić (600,0 m.n.m.), Knežević (440,0 m.n.m.) i Fratrovac (587,0 m.n.m.), a koji se nalaze unutar Nacionalnog parka "Paklenica", prikazana su u kartografskom prikazu Plana (karta 3. uvjeti korištenja i zaštite prostora). U neposrednoj blizini navedenih izvorišta, te uzvodno do najviše kote terena, a ne dalje od 1 km, zabranjene su radnje kojima se mogu ugroziti izvorišta (npr. intenzivno korištenje herbicida, odlaganje otpada i sl.)

Za sva postojeća izvorišta na području općine koja imaju lokalno značenje moraju se što prije utvrditi zone sanitarne zaštite i donijeti Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvora vode za piće kako bi se voda ovih izvorišta i dalje mogla koristiti za piće, te za druge potrebe (napajanje stoke, navodnjavanje i drugo).

3.5.3.2. Odvodnja

Da bi se na području općine Starigrad osiguralo neograničeno korištenje obalnog mora prema planiranoj namjeni treba provesti kvalitetnu zaštitu cjelokupnog pripadajućeg dijela morskog akvatorija Velebitskog kanala od zagađivanja.

Ako se nastavi sa sadašnjim načinom upravljanja otpadnim vodama na ovom području nastat će nepoželjne promjene u okolišu, koje će značajno utjecati na: pogoršanje kvalitete površinskih voda, prvenstveno mora, povećanje opasnosti za ljudsko zdravlje, smanjenje vrijednosti građevnog zemljišta, gubitak prihoda od turizma uslijed smanjenja broja turista zbog sniženja kvalitete vode i kupališnih prostora, te smanjenje prihoda od ribarstva.

Porastom broja žitelja i planiranim razvojem turizma još više će se povećati opasnost od štetnih posljedica za sve vitalne elemente prirodne okoline, naročito za morski akvatorij i biološke zajednice u njemu.

U svezi s iznalaženjem rješenja za problematiku odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na cjelokupnom području općine Starigrad do sada je izrađena ova projektna dokumentacija:

- "Studija zaštite voda na području Zadarske županije", izrađena od "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba i "Hidroing" d.o.o. iz Osijeka 2005. godine,
- idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad", izrađeno od "Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba 2006. godine.

U "Studiji zaštite voda na području Zadarske županije" definirano je koncepcijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda i za cjelokupno područje općine Starigrad. Obzirom na prirodno-geografske karakteristike, veličinu naselja, gospodarski razvoj i osobine prijavnika na području općine Starigrad predloženo je rješenje kojim se odvodnja i pročišćavanje urbanih otpadnih voda rješava preko dva zasebna javna sustava odvodnje: Starigrad i Tribanj.

Sustav odvodnje Starigrad obuhvaća naselja: Starigrad i Seline. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 9300 ES.

Sustav odvodnje Tribanj obuhvaća istoimeno naselje. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 3290 ES.

Za oba sustava odvodnje planirana je primjena tzv. razdjelnog tipa odvodnje s izgradnjom kanalizacijske mreže kojim se sakupljaju i odvođe uglavnom urbane (fekalne) otpadne vode i eventualno prethodno pročišćene industrijske otpadne vode. Sakupljanje oborinskih otpadnih voda ovom kanalizacijskom mrežom nije predviđeno niti dopušteno.

Tehničko rješenje odvodnje i pročišćavanja sastoji se u tome da se otpadne vode prikupljaju i transportiraju gravitacijskim kolektorima do najbliže crpne postaje odakle se tlačnim cjevovodom prepumpavaju na sljedeći više položen gravitacijski kolektor i tako sve do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Kod oba uređaja pročišćene otpadne vode ispuštaju se podmorskim ispustom u Velebitski kanal. Uz pretpostavku ispuštanja u osjetljivo područje, te za predviđene kapacitete uređaja za pročišćavanje potrebno je primijeniti "prvi stupanj" pročišćavanja.

Za sustav odvodnje Starigrad izrađeno je i idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad" u kojem je detaljnije razrađena kanalizacijska mreža i prateće građevine odvodnje na području naselja: Starigrad i Seline.

U nastavku izrade projektne dokumentacije (glavni i izvedbeni projekti) moraju se prethodno izvršiti detaljni oceanografski istražni radovi pripadajućeg akvatorija Velebitskog kanala, geodetski radovi i geomehanički istražni radovi kako bi se utvrdile konačne trase podmorskih ispusta i gravitacijske kanalizacijske mreže, kao i definitivne lokacije uređaja za pročišćavanje i crpnih postaja. U ovoj projektnoj dokumentaciji mora se razraditi i etapna izgradnja planiranih javnih sustava odvodnje.

Do izgradnje javnih sustava odvodnje na području općine Starigrad sve nove građevine u izgrađenom dijelu GP kao i postojeće građevine (do 10 ES) trebaju rješavati odvodnju svojih urbanih (fekalnih) otpadnih voda sakupljanjem u kvalitetno izgrađenim tipskim kućnim uređajima za pročišćavanje i to uglavnom za svaku građevinu pojedinačno. Najjednostavnije tipsko rješenje je primjena septičkih sabirnih jama koje moraju biti izgrađene kao potpuno vodonepropusne građevine, bez ispusta i preljeva. Nad njihovom izgradnjom i održavanjem mora se vršiti stroga kontrola, a prazniti se moraju autocisternama isključivo na deponiju određenu od strane nadležnih sanitarnih službi.

Veće građevine u izgrađenim dijelovima GP (preko 10 ES) trebaju rješavati odvodnju urbanih (fekalnih) otpadnih voda obradom u gotovim manjim tipskim uređajima za biološko pročišćavanje koji moraju biti što jednostavniji za izvedbu i održavanje, a s povoljnim tehničkim, ekološkim i ekonomskim pokazateljima.

Otpadne tehnološke vode iz raznih proizvodnih i industrijskih pogona, koje mogu biti onečišćene uljima i kemikalijama, moraju se prije ispuštanja u septičku sabirnu jamu, gotove tipske uređaje, odnosno u buduću mjesnu kanalizacijsku mrežu, prethodno pročistiti tako da poprime karakteristike urbanih (fekalnih) otpadnih voda. To zahtijeva da svaki specifični zagađivač otpadnih voda ima svoj vlastiti sustav za pročišćavanje, ovisno o karakteru pojedinog tehnološkog procesa.

Odvodnja oborinskih otpadnih voda na području općine Starigrad mora se rješavati na način da se sakupljaju uglavnom površinski, odnosno otvorenim ili zatvorenim kanalima i odvođe najkraćim putem u obalno more, najbliži vodotok ili okolni teren. Na površinama većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje je veća opasnost od izlivanja ulja i nafte, moraju se obvezatno ugraditi separatori za sakupljanje ulja i masnoća iz oborinskih voda.

Zaštita voda na prostoru općine Starigrad mora se provoditi prema odredbama iz Državnog plana za zaštitu voda (NN 8/99).

3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Područjem općine Starigrad protječe više vodotoka (*Orljača, Kusača, Mala Paklenica, Bezimenjača, Suha draga, Velika Paklenica, Punta, Šilježetarica, Potočnjak, Bukovi potoci, Virine, Kozjača, Škrbića draga, Matac, Lumbardić, Brnica, Kruščica, Paripovača, Običaj, Lisarica, Sv. Magdalena*), koji uglavnom imaju karakteristike povremenih vodotoka.

Najznačajniji vodotoci su: *Velika Paklenica* koji se ulijeva u obalno more u naselju Starigrad, te *Mala Paklenica* koji se ulijeva u obalno more u naselju Seline. Ovi vodotoci prihvaćaju oborinske vode s okolnog gravitirajućeg slivnog područja.

Prema postojećoj Uredbi o kategorizaciji vodotoka (NN 15/81) svi vodotoci na području općine Starigrad, a kao brdski potoci, ulaze u I. kategoriju. Samo dijelovi pojedinih vodotoka, koji se ulijevaju u obalno more ulaze u II. kategoriju.

Duž koridora svih vodotoka na području općine Starigrad izgradnja i uređenje zemljišta mora se izvoditi na način da se ne ugroze vodotoci i ne smanji njegova propusna moć.

Pri određivanju građevnih čestica mora se voditi računa da se osigura zaštitni pojas od najmanje 10,5 m od gornjeg ruba protočnog korita kako bi se omogućio pristup do vodotoka radi uređenja korita i oblikovanja inundacije potrebne za maksimalni protok vode. Inundacijski pojas može se smanjiti do 3,0 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

Koristeći postojeće vodne potencijale (oborine, voda iz otvorenih vodotoka i izvora, podzemne vode i sl.) za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje planirana je izgradnja sustava kanala za navodnjavanje, a na temelju "Plana navodnjavanja za područje Zadarske županije" kojeg je izradio Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu u ožujku 2007. godine. Prema ovoj studiji, Općina Starigrad raspolaže s 925,8 ha površina pogodnih za navodnjavanje. Ostale površine su procijenjene kao trajno nepovoljne za navodnjavanje. Ovdje treba istaknuti da potencijalne površine za navodnjavanje nisu utvrđene niti označene u kartografskim prikazima Plana. Površine za navodnjavanje utvrdit će se posebnom postupkom.

3.6. Postupanje s otpadom

U domeni zbrinjavanja otpada postoji niz neriješenih problema na lokalnoj razini, ali istovremeno i makroplanu. Ovoj se problematici, u posljednje vrijeme, nastoji posvetiti sve veća pažnja, pa je za očekivati da će u budućnosti zbrinjavanje otpada biti rješavano na bolji način nego što je to bilo do sada. U prostorima koji su prvenstveno orijentirani na turizam urgentnost rješenja zbrinjavanja otpada postaje još važnijom.

Na području Općine Starigrad nije planiran deponij za zbrinjavanje komunalnog otpada. Na lokaciji ~~Bristovac~~ Samograd postoji privremeno odlagalište. Budući da se radi o nedovoljno uređenom prostoru ovo odlagalište može samo djelomice zadovoljavati kriterije kvalitetnoga zbrinjavanja otpada, a nakon definiranja središnjeg deponija, ovaj će se lokalitet sanirati. Ukupan proces poboljšanja mora se usmjeriti na edukaciji stanovništva, stvaranju uvjeta za primarnu separaciju i reciklažu otpada i konačno bolju organizaciju odvoza.

Donošenjem programa za zbrinjavanje otpada na razini Županije će definirati sve bitne parametre zbrinjavanja svih vrsta otpada na prostoru Zadarske županije, pa će se na taj način u svim prostorima sukcesivno i dugoročno rješavati odlaganje i zbrinjavanje otpada.

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

U kontekstu temeljnih značajki općinskog prostora koje su sadržane u ekološkoj uravnoteženosti prostora, pejzažnim vrijednostima neponovljiva karaktera i prihvatljivom stanju dosadašnjih intervencija u prostoru, svako nerazumno i nekontrolirano djelovanje može imati nesagledive i nepopravljive posljedice za taj prostor. U tom smislu će se kroz provedbene mjere ustanoviti donji prag mogućih intervencija u prostoru, te načini kontrole korištenja prostora.

Sadržaji koji mogu biti agens neravnoteže u okolišu su :

- Prekomjerna i nekontrolirana stambena i svaka druga izgradnja
- Lociranje industrijskih postrojenja koji su zagađivači tla, zraka i mora.
- Prekomjerno korištenje morske obale i kopnenog pojasa uz more za neprimjerne sadržaje koji mogu zagađivati obalu i akvatorij (velike marine, brodogradilišta, luke za istovar rasutih tereta i drugo).
- Nedostatak primjerenih sustava pročišćavanja i ispuštanja otpadnih voda u more.
- Neregulirana odvodnja površinskih voda
- Prevelika uporaba pesticida i nepotrebna sječa šume
- Zahvati u pejzažu poput kamenoloma, loše položenih trasa prometnih sustava, izgradnja građevina čiji su gabariti van mjerila okoliša i dr.

Da bi se spriječio nepovoljan utjecaj na okoliš na području općine Starigrad moraju se provesti sljedeće mjere:

- prije početka izgradnje u zoni morske obale za svaki zahvat mora se izraditi Studija o

~~utjecaju na okoliš kojem će se definirati uvjeti korištenja i način zaštite obalnog pojasa i mora,~~

- osigurati zakonom propisani zaštitni pojas za sve kategorije javnih cesta koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa sa svake strane ceste iznosi: za državne ceste 25,0 m (10 m u naselju), za županijske ceste 15,0 m i za lokalne ceste 10,0 m (5 m u naselju),
- osigurati potreban koridor za buduću alternativnu trasu željeznice velikih brzina (Jadransku željeznicu),
- osigurati potrebne koridore za izgradnju komunalne infrastrukture (vodoopskrba, odvodnja, tt instalacije, elektroopskrba),
- izgraditi razdjelni sustav odvodnje uz odabir primjerenog stupnja čišćenja otpadnih voda,
- do izgradnje javnog sustava odvodnje sakupljanje urbanih otpadnih voda treba rješavati izgradnjom kvalitetnih vodonepropusnih septičkih sabirnih jama (do 10 ES), a sadržaj istih prazniti na mjesto koje odredi sanitarna inspekcija i to samo preko ovlaštenih tvrtki, za veće kapacitete u izgrađenom dijelu GP predvidjeti bio uređaje,
- otpadne tehnološke vode iz raznih proizvodnih pogona adekvatno pročistiti tako da se količina štetnih tvari u njima smanji do propisanih graničnih vrijednosti,
- sve građevine vodoopskrbnih sustava i sustava odvodnje izgraditi kao potpuno zatvorene i vodonepropusne građevine uz odabir kvalitetnog cijevnog materijala,
- na svim površinama većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje je veća opasnost od izlivanja ulja i nafte, ugraditi separatore za sakupljanje ulja i masnoća iz oborinskih voda,
- na svim izvorištima i vodotocima na području općine treba provoditi zaštitne mjere prema odredbama iz važeće zakonske regulative ("Zakon o vodama" NN 107/95 153/09, "Uredba o klasifikaciji voda" NN 77/98 i 137/08 i Uredba o kategorizaciji vodotoka" NN 15/81).

IZMJENE I DOPUNE 2011.
PROSTORNI PLAN
UREĐENJA OPĆINE
STARIGRAD

PRIKAZ IZMJENA I DOPUNA – ODREDBE ZA
PROVOĐENJE PLANA

Kazalo:

Izmjene PPUO Starigrad („Službeni glasnik Zadarske Županije“ br. 16/06) ~~briše se~~ dodaje se (2011.)

Na temelju odredbi čl.24 i 45a. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 100/04), Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04) i Programa mjera za unapređenje stanja u Prostoru na području Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije br.5/97) i čl.30 Statuta općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije br.3/06), donosi se:

ODLUKA o donošenju

PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE STARIGRAD

Članak 1

Donosi se Prostorni plan uređenja Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije br. /06), u daljnjem tekstu: Plan.

Članak 2

Plan je sadržan u elaboratu "Prostorni plan uređenja općine Starigrad", i to:

1. Tekstualnog dijela: Obrazloženje Plana i Odredbe za provođenje,
2. Grafičkog dijela:
  - a. Korištenje i namjena površina namjene u mjerilu 1:25000
  - b. Infrastrukturni sustavi u mjerilu 1:25000
  - c. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštita prostora u mjerilu 1:25000
  - d. Građevinska područja naselja u mjerilu 1:5000.

Članak 3

Dio prostornog Plana koji se objavljuje u službenom glasilu su:

Temeljem članka 100 (6) Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), Odluke o izradi Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ br.16/09) i članka 30 Statuta Općine Starigrad ("Službeni glasnik Zadarske županije" br.:03/06), Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 17. sjednici, održanoj 27.listopada, 2011. godine, **donosi**:

ODLUKU

o donošenju

IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA

OPĆINE STARIGRAD

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom donose se izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Starigrad ("Službeni glasnik Zadarske županije" br.16/06).

Izmjene i dopune odnose se na:

- A) redefiniciju izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja (utvrđivanje komunalno uređenog neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja),
- B) izmjenu statusa naselja Starigrad, Seline i Tribanj u odnosu na članak 51 stavak 3 Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne Novine br. 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), a na temelju činjeničnog stanja,
- C) izmjenu planiranih infrastrukturnih sustava,
- D) utvrđivanje uvjeta za zaštitu ambijentalnih vrijednosti naselja i tradicijske izgradnje
- E) usklađenje PPUO-a s novonastalim zakonskim i drugim propisima.

Članak 2.

Izmjena i dopuna PPUO Starigrad (u daljnjem tekstu: *Plan*) sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela kojeg je izradio „BLOCK-PROJEKT“ d.o.o. iz Zadra.

Izmjena i dopuna tekstualnog dijela Plana sastoji se od ove Odluke i od sveska pod nazivom „IZMJENE I DOPUNE 2011: PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE STARIGRAD - OBVEZNI PRILOZI PLANA“, a grafički dio izmjena i dopuna Plana sastoji se od:

a) U mjerilu 1:25.000:

Karta 1. Korištenje i namjena površina, karta 2.a. Cestovni promet, 2.b. Vodoopskrba i odvodnja, 2.c. Elektroenergetika i telekomunikacije i karta 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora, **zamjenjuju se s kartografskim prikazima kako slijedi:**

karta 1. Korištenje i namjena površina – izmjene i dopune 2011. godine,

karta 2.a. Prometna mreža – izmjene i dopune 2011. godine

karta 2.b. Vodoopskrba i odvodnja – izmjene i dopune 2011. godine

karta 2.c. Elektroenergetika i telekomunikacije – izmjene i dopune 2011. godine

karte 3.a. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – izmjene i dopune 2011. godine

karte 3.b. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – izmjene i dopune 2011. godine.

b) U mjerilu 1:5.000:

Karte građevinskih područja naselja listovi 4a, 4b i 4c. građevinska područja naselja općine Starigrad, **zamjenjuju se s kartografskim prikazima koji slijedi:**

4a. Građevinsko područje naselja Seline – izmjene i dopune 2011. godine,

4b. Građevinsko područje naselja Starigrad – izmjene i dopune 2011. godine i

4c. Građevinsko područje naselja Tribanj-Kruščica – izmjene i dopune 2011. godine.

Navedeni kartografski prikazi zamjenjuju kartografske prikaze Plana objavljen u „Službenom glasniku Zadarske županije“ br.16/06.

Članak 3.

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

Članak 4.

Ovim se Planom utvrđuje obaveza primjene svih kriterija koji proizlaze iz Zakona o prostornom uređenju i gradnji (~~NN br.30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 100/04, Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora NN (br.128/04 NN br 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)~~), te i Prostornog plana zadarske Županije koji je usklađen s navedenom Uredbom (SLUŽBENI GLASNIK "ZADARSKE ŽUPANIJE" br.2/2001, 6/2004, 02/05 i 17/06), a odnose se na prostor Općine Starigrad.

Članak 5.

Podvelebitski prostor je vrlo osjetljiva prostorna cjelina u kojoj je dominantan masiv Velebita kao vrijednost čitavog ekosustava i kojemu se moraju podrediti svi zahvati.

Budući da je čitavo područje u sustavu PP Velebita, dodatno obvezuje na maksimalnu zaštitu u korištenju prostora, sve postojeće i buduće korisnike na ovome području.

Dijelovi Općine Starigrad koji nisu, ovim Planom, predviđeni za bilo koji oblik građenja moraju se podrediti kriterijima korištenja temeljem PPU-a PP Velebit (u izradi).

Ovim su Planom na području Općine Starigrad određene namjene površina za :

Građevinska područja naselja :

- građevinsko područje naselja (S/ izgrađeni i neizgrađeni dio) s pratećim sadržajima:
  - o javna i društvena namjena (D)

- o poslovna namjena (K)
- o turističko-ugostiteljska namjena (T)
- o zone športa i rekreacije (R)
- o javne zelene površine (Z1, Z2 i Z)
- o morski pojas: luke i kupališna rekreacija (luka otvorena za javni promet, Kv – komunalni vez, L1 - turistička luka (privez), LS - luka posebne namjene (sport) i R3 – kupališna rekreacija)
- o groblje

Izgrađene strukture van naselja:

- građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene (T1/T2/T3)
- proizvodna (I2/ pretežno zanatska)
- uslužne i komunalno-servisne djelatnosti u funkciji Nacionalnog Parka Paklenica (K1/K3)
- područja sporta i rekreacije (R1/R2)
- groblje

Površine koje se uređuju i građevine koje se grade izvan građevinskog područja:

- poljoprivredne i šumske površine – isključivo osnovne namjene
- žičara, vidikovci, sanitarni čvorovi, biciklističke i pješačke staze,
- NP "Paklenica" (prema posebnim propisima)
- PP "Velebit" (prema posebnim propisima)
- infrastrukturni koridori,
- morski pojas: marikultura – zona uzgoja školjaka (Z2), luke i kupališna rekreacija (R3)

Temeljni uvjeti za određivanje namjene površina na području Općine su :

- Racionalno i svrhovito korištenje prostora pri čemu se uzimaju u obzir naslijeđene ambijentalne vrijednosti.
- Očuvanje i unapređenje postojećih vrijednosti okoliša naročito u kontekstu činjenice da je dio općinskog područja se Općina nalazi unutar NP Paklenica, odnosno PP Velebit.
- Optimalno dimenzioniranje građevinskih područja u granicama zaštićenog obalnog pojasa mora od 1000 m, a koja se određuju prema bivšem OPPU Općine Zadar sa potrebom njihovih reduciranja za najmanje 30%

Članak 6.

Ovim se Planom utvrđuju opći kriteriji za korištenje odnosno namjenu površina, a određeni su slijedećim uvjetima :

- Prostor kao ograničeni resurs i dio PP Velebit mora se koristiti krajnje racionalno i svrhovito
- Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri štititi i unapređivati postojeće vrijednosti okoliša, te po mogućnosti narušene dijelove sanirati.
- U definiranju uvjeta za formiranje granica građevinskih područja mora se primijeniti pravilo korištenja već izgrađenih, postojećih struktura.
- Širenje građevinskih područja, kada je to potrebno, valja će se usmjeravati u dubinu prostora vodeći računa o potrebi zaokruživanja urbane strukture u logičnu cjelinu.
- Svako osnivanje novih građevinskih područja mora imati oslonac u prostorno-planerskom dokumentu višega reda (PPŽ-u) i mimo toga se ne može formirati.
- Važan element u formiranju građevinskih područja je vrijednosni sustav uređenja građevinskog zemljišta, odnosno uvjet neophodne potrebe komunalne opremljenosti prostora.
- Za formiranje građevinskih područja važno je pridržavati se zakonske regulative kojom je utvrđen način uporabe i eksploatacije prostora kao što su poljoprivredne i šumske površine i vodna dobra.
- Zbog specifičnosti prostora i krajolika, a u cilju osiguranja zelenih površina u dominantnom dijelu prostora, van građevinskog područja planom se ustanovljuje kriterij ograničena oblika građenja na površinama većim od 30 000 m² sa pretežnim uvjetom korištenja kao poljoprivrednog zemljišta

- Kod širenja GP-a naselja potrebno je pridržavati se kriterija postizanja odnosa između izgrađenog i neizgrađenog dijela na način da se poštuje princip smanjivanja ukupne površine GP-a naselja za najmanje 30% u odnosu na granicu GP-a iz OPP-a bivše općine Zadar, pri čemu se kroz analizu uzimaju isključivo prostori namijenjeni stambenoj izgradnji, a GP naselja definirana su na temelju slijedećeg prikaza :

PRIKAZ ODNOSA IZGRAĐENIH I NEIZGRAĐENIH DJELOVA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA ZA OPĆINU

Naselje /	GP ukupno /ha	Izgrađeno /ha	Neizgrađeno /ha	Odnos (%) GP izgr. /ukupno GP.
Seline	187,70	86,70	101,00	46,2
Starigrad	212,30	99,00	113,30	46,6
Tribanj - Šibuljina Šilježetarica, V. Draga, U. Brodina, Koići, Kozjača Sv. Magdalena, U. Lisarica, U. Običaj, Paripovača, Krušćica,	56,70	31,50	25,20	55,6

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA GP-a UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE NAMENE I PROIZVODNE NAMJENE (GP IZVAN GP NASELJA)

mjesto	zona	vrsta	Pov. prema PPŽ	stvarno	projekc. brij. kreveta
STARIGRAD	HOTEL ALAN/pos.preš.	T1	16,00	16,00	1000
	MARASOVIĆI	T2	8,00	8,00	800
	MILOVCI-GRABOVAČA	T2	10,00	10,00	500
	UVALA PRČINE	T2	2,00	2,00	100
	Sportski centar	R1, R2		4,40	-
Ukupno Starigrad izvan naselja :			36,00	40,40	2400
SELINE	BUCIĆA PODI	T2, T3	45,00	45,00	2500
	PISAK	T3	5,00	5,00	500
	Proizvodna zona	I2		11,80	-
	Sportsko-rekreac.zona	R1, R2		9,00	-
Ukupno Seline izvan GP naselja :			50,00	70,80	3000
TRIBANJ-KRUŠĆICA	ŠIBULJINA – RT ŠIB.	T2	3,00	3,00	300
	ŠIBUL. UZ NASELJE	T2	3,00	3,00	200
Ukupno Tribanj izvan naselja :			6,00	6,00	500

Članak 6a

Granice GP-a se u pravilu određuju granicama katastarskih čestica, a iznimno gdje to nije moguće (velike katastarske čestice, ili gdje se radi o oblicima parcelacije koju treba prilagoditi zatečenom stanju, velike izdužene nepravilne čestice ili sklopovi takvih čestica), granice GP-a definiraju se tako da je povučena - ucrтана linija razgraničenja po kojoj treba izraditi parcelacijski elaborat.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

2.1.1. Građevine od važnosti za Državu

Članak 7.

Prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku (NN 6/00) građevine od važnosti za Državu grade se, dograđuju i rekonstruiraju u skladu s namjenom prostora i ovim odredbama.

Građevine od važnosti za Državu značajne za područje općine Starigrad su:

- javna državna cesta D 8,
- alternativna trasa buduće brze Jadranske željeznice,
- sve građevine i sadržaji izgrađeni ili će se izgraditi u prostoru NP Paklenica odnosno širem prostoru PP-e Velebit, a temelje se na prostornim planovima višega reda, odnosno planovima posebne namjene a za koje se izdaje građevna dozvola prema posebnim propisima, osim obiteljske kuće,
- zahvati u moru, a odnose se na moguću eksploataciju nafte i plina.
- magistralni vodoopskrbni cjevovod podvelebitskog područja koji prolazi područjem ove općine i koji ulazi u sastav vodoopskrbnog sustava "Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije",
- ugostiteljsko-turističke cjeline za više od 1.000 planiranih kreveta.
- sve građevine koje se realiziraju na području pomorskog dobra u što spadaju sve luke i drugi uređaji vezani na korištenje pomorskoga dobra

2.1.2. Građevine od važnosti za Županiju

Članak 8.

Građevine od važnosti za Županiju na području općine Starigrad su:

- javna županijska cesta Ž 6008 na dionici N.P. "Paklenica" - D 8,
- javne lokalne ceste: L 63025 na dionici Ljubotić – Tribanj (D 8) i L 63153 na dionici N.P. "Paklenica" (Ramići) – Starigrad (D 8),
- dio novoplanirane ceste koja će zaobići obalni pojas naselja Starigrad i naselja Seline, te preuzeti prometnu ulogu sadašnje državne ceste D 8,
- planirana prometnica od državne ceste D8 do ulaza u NP "Paklenica"
- planirani heliodrom u naselju Starigrad kod ulaza u NP "Paklenica"
- sve vodoopskrbne građevine preko kojih se rješava vodoopskrba svih naselja na području ove općine (vodospremnici, glavni cjevovodi, mjesna vodovodna mreža, crpne postaje),
- sve građevine odvodnje preko kojih se rješava sakupljanje, pročišćavanje i dispozicija otpadnih voda svih naselja na području ove općine (kolektori, crpne postaje, tlačni cjevovodi, uređaji za pročišćavanje s pripadajućim ispustom i dr.).
- ugostiteljsko-turističke cjeline površine 5 ha i više,
- svi zahvati na pomorskom dobru u nadležnosti županije, a odnose se na PPŽ-om planirane lokacije ribogojilišta.

2.1.3. Građevine od lokalnog značaja

Članak 8a

Građevine od lokalnog značaja na području općine Starigrad su:

- javne lokalne ceste: L 63025 na dionici Bristovac – Ljubotić – Tribanj (D8)
- javna lokalna cesta L 63153 na dionici N.P. Paklenica (Ramići) – Starigrad – Paklenica (D8)
- javna lokalna cesta L 63190 na dionici Lug Paripov – Ljubotić (L63025)
- javna lokalna cesta L 63192 na dionici Katalinići – L63153
- javna lokalna cesta L 63193 na dionici Jovići - D8
- javna lokalna cesta L 63195 na dionici Adžići – Redine (L63193)

- javna lokalna cesta L 63200 na dionici D8 – Jukići – Bučići – D8
- javna lokalna cesta L 63201 na dionici D8 – Dadići – Jusupi – D8
- javna lokalna cesta L 63202 na dionici L63153 – Marasovići (Ž6008) - Velebitska ulica
- javna lokalna cesta na dionici D8 - NP "Paklenica" ulaz - *planirana*
- Luka otvorena za javni promet – luke lokalnog značaja
  - (razvrstana putnička luka): luka Starigrad.
  - (nerazvrstane putničke luke): Seline i Tribanj
- Luka posebne namjene – sportska luka (planirana): Tribanj Kruščica.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 9.

Ovim se Planom određuje građevinsko područje naselja gdje je stanovanje osnovna namjena prostora, a dijeli se na izgrađeni i neizgrađeni dio GP-a naselja. Uz stambene građevine mogu se graditi i nestambene građevine i sadržaji u funkciji stanovanja. Prema tome, građevinsko područje naselja smatra se zonom mješovite namjene.

Izgrađeni dio naselja je područje u kojemu su označene zone u kojima se nalaze izgrađene građevine, a prikazane na geodetskim/katastarskim podlogama u mjerilu 1 : 5000 ovoga Plana.

U sklopu izgrađenoga dijela naselja označene su cjeline sklopova postojećih građevina, te ruralne cjeline naselja kao ruralne jezgre.

Neizgrađeni dio naselja je područje na kojemu se predviđa širenje naselja (označene u navedenim ~~grafičkim podlogama~~ kartografskim prikazima u mjerilu 1:5000).

Neizgrađeni uređeni dio građevinskog područja naselja je neizgrađeni dio građevinskog područja naselja u kojem su izvedene prometne površine, a na temelju programa gradnje građevina i uređaja komunalne infrastrukture prema posebnom zakonu, ili ako su izvedeni barem zemljani radovi u skladu s navedenim planom. U neizgrađenom uređenom dijelu GP naselja nema obveze izrade urbanističkog plana uređenja, odnosno, može se graditi i prije donošenja urbanističkog plana uređenja ako je propisana obveza donošenja UPU-a.

U sklopu izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja mogu se pored ~~obiteljskih kuća~~ stambenih građevina tip A sa najviše tri stambene jedinice izgrađivati i stambene građevine tip B s najviše šest stambenih jedinica, te trgovački, obrtnički, proizvodni, uslužni i turističko-ugostiteljski sadržaji u sklopu stambenih građevina. Dozvoljavaju se i samostalne građevine trgovačke, uslužne i turističko-ugostiteljske djelatnosti, građevine obiteljskog gospodarstva i građevine društvenog standarda uz primjenu dodatnih uvjeta (točka 3 – uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti ili točka 4 – uvjeti smještaja društvenih djelatnosti). Zone nestambene namjene unutar građevinskog područja naselja utvrđene su ovim Planom i prikazane su u kartografskim prikazima Plana – list 4. *građevinska područja naselja*. Unutar građevinskih područja svih naselja mogu se planirati pojedinačne građevine nestambene namjene i kada nisu definirane zasebne zone nestambene namjene u kartografskim prikazima Plana. Pojedinačna nestambena građevina ne podrazumijeva gospodarske komplekse poput ugostiteljsko-turistička naselja, trgovinske centre i slično, a koji se mogu definirati izradom detaljnije planske dokumentacije.

U ZOP-u u građevinskom području naselja, u pojasu do 70 m od obalne crte, ne može se planirati gradnja, niti se može graditi pojedinačna ili više građevina namijenjenih za:

- proizvodnju, koja nije funkcionalno povezana s morem i morskom obalom,
- trgovinu neto trgovačke površine veće od 1.500 m², osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena.

Kiosci i druge privremene građevine smiju se postavljati na javnim površinama u skladu s Planom rasporeda kioska i drugih privremenih građevina, kojeg donosi općinsko Vijeće

U neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja Starigrad, Seline i Tribanj-Kruščica u pojasu najmanje 70 m od obalne crte može se planirati samo izgradnja hotela, građevina javne namjene i uređenje javnih površina, infrastrukturnih građevina i drugih građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke i sl.).

GP naselja određena su slijedećim prikazom :**ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA GP-a NASELJA**

Građevinska područja po administrativnim jedinicama	izgrađeni dio /ha	neizgrađeni dio /ha	Ukupno /ha
Seline	86,70	101,00	187,70
GP-a: Modrič, Proval., Bucići, Kneževići, Reljani, Podi, Seline naselje + T3 – unutar naselja	Navedeni lokaliteti su zaseoci koji se površinom definiraju kumulativno		
Starigrad	99,00	113,3	212,30
T3 – unutar naselja			
Tribanj – Krušćica	31,50	25,20	56,70
Sv. Magdalena/Mandalina, U. Lisarica, U. Običaj-Paripov, Tribanj-Krušćica, Šibuljina, Kozjača + T3 – unutar naselja	Navedeni lokaliteti su zaseoci koji se površinom definiraju kumulativno!		

Članak 10.

Ovim planom definirana su građevinska područja ruralnih cjelina u kojima je dozvoljena rekonstrukcija i dogradnja prema slijedećim uvjetima:

1. **Granice** U granicama ruralnih cjelina poštivati će se zatečeno stanje. Građevinske intervencije u tim prostorima mogu se odvijati u smislu obnove porušenih i devastiranih dijelova u postojećem volumenu uz uporabu autohtonih materijala. Nije dopušteno mijenjati osnovne urbanističke vrijednosti kao što su: cjelovitost ruralne strukture dijela naselja, organizacija dvora, ogradni zid sa ulaznim portalom, te temeljne arhitektonske vrijednosti naslijeđene graditeljske strukture, a koje se odnose na izvorne oblikovne karakteristike i uporabu materijala za građenje.
2. Svi navedeni zaseoci su označeni u **grafičkom prilogu br.1 (Korištenje i namjena površina u mj.1:25000)** kartografskom prikazu Plana (List 3. uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora) i prikazani simbolima kao ruralne cjeline. Zaseoci su navedeni u **Obrazloženju Plana: tablica u točki 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, Zaštita kulturno-povijesne baštine.**
3. Interpolacija, dogradnje, ~~prigradnje~~ i druge arhitektonske intervencije u sačuvanim ruralnim cjelinama koje nisu pod zaštitom Uprave za zaštitu kulturne baštine, vršiti će se temeljem posebne urbanističko-arhitektonske studije u obliku „stručne podloge“, kojom će se utvrditi svi relevantni kriteriji temeljem uvjeta iz točke 6.2. **Zaštita kulturno-povijesnih cjelina** iz ovog Plana. **Nova izgradnja u navedenim zaseocima je dopuštena kada se radi o rekonstrukciji i sanitarnom opremanju graditeljske cjeline. U tom slučaju rekonstrukcije i dogradnje postojeće građevine izgrađenost ne može biti veći viša od 15% 20% od postojeće građevine, najviša visina građevina može biti P+1, odnosno do vijenca maks. 7,0 m izjednačena sa susjednim građevinama. Materijali za takvu dogradnju ili prigradnju moraju biti autohtonog porijekla.**
4. ~~Unutar graditeljske cjeline "Marasovići" koja ima status zaštićene graditeljske/ruralne cjeline, mogu se adaptirati i rekonstruirati postojeće građevine u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (N.N 69/99).~~

Članak 11.

Ovim se Planom utvrđuju opći uvjeti koji određuju mogućnost građenja u GP-ima naselja i to : Svaka parcela mora imati osiguran kolni pristup s javnog puta odnosno mjesne prometnice. Javna Prometna površina koja služi kao neposredan prilaz na građevnu česticu i uvjet je za osnivanje građevne čestice, mora se projektirati, graditi i uređivati kao trg ili ulica, tako da omogućuje vođenje infrastrukturne mjesne mreže i mora biti vezana na ukupan ustav.

Članak 12.

Ulicom se smatra svaka cesta uz koju se izgrađuju stambene građevine i na koju te građevine imaju neposredan pristup.

~~U izgrađenom dijelu GP naselja širina kolnika je uvjetovana stanjem izgrađenosti na terenu i ne određuju se posebni uvjeti osim kod interpolacija novih građevina kada pristupni put do građevne čestice treba imati minimalnu širinu od 3,50 m.~~

~~U neizgrađenim dijelovima naselja prometni koridor koji se sastoji od kolnika i nogostupa u pravilu mora biti minimalne širine 10,00 m.~~

~~Samo jedna vozna traka može se izgrađivati iznimno na preglednom dijelu sporedne ulice, koja ne može biti duža od 500 m i koja nema sabirne funkcije, pod uvjetom da se na svakih 100 m uredi ugibalište. Svaka slijepa ulica s jednom voznom trakom bez obzira na dužinu, mora imati izgrađeno okretište.~~

~~Prostor između kolničke trake i građevinskog pravca ne može se koristiti za građevine ili druge građevine koje mogu ometati odvijanje prometa. U tim prostorima se mogu locirati isključivo podzemne instalacije, javna rasvjeta i prikladno zelenilo.~~

Građevinska čestica mora imati kolni i/ili pješački pristup na prometnu površinu minimalne širine 6,0 m za pješačko-kolne površine, odnosno 8,0 m za pristupne prometnice u naselju (kolnik s nogostupom barem s jedne strane kolnika). Pješačko-kolna površina može se planirati samo u slučaju kada se ostvaruje pristup na prometnu površine za najviše 6 stambenih građevina tipa A ili 4 stambenih građevina tipa B.

U izgrađenim dijelovima naselja kada naslijeđena situacija na terenu ne dozvoljava, minimalna širina prometne površine iz prethodnog stavka može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m uz uvjet da se ugrade ugibališta svakih 50 m. Obveza izgradnje ugibališta odnosi se i na prometne površine ukupne širine manje od 4,50 m. Svaka slijepa ulica s jednim voznim trakom, a koja je duža od 50 m mora imati izgrađeno okretište.

U starim jezgrama i gusto izgrađenim dijelovima naselja, kada lokacijski uvjeti diktiraju, pristup na prometnu površinu s građevne čestice može se ostvariti i pješačkom površinom, ne užom od 1,5 m uz uvjet da je dužina max. 50 m. U slučaju kada lokacijski uvjeti diktiraju, nije obvezno primjenjivati uvjete iz prethodnog stavka

Do izgradnje prometnica u punom planiranom profilu u izgrađenom dijelu GP naselja i iznimno u neizgrađenom ali komunalno opremljenom dijelu GP naselja, mogu se koristiti postojeće prometnice i putovi. Prometne površine uže od 3,0 m smatrat će se kao pješačke površine.

Prostor između kolnika i građevinskog pravca može se koristiti za izgradnju podzemne instalacije, javne rasvjete i uređenje parkirališnih površina te za sadnju prikladnog zelenila.

Članak 12a

Sastavni dio građevne čestice koji služi isključivo kao pristup građevine na prometnu površinu i radi ostvarenja mogućnost građenja u drugom redu građevnih čestica od prometne površine, ne može biti duži od 50 m i uži od 3,5 m (u izgrađenim dijelovima naselja kada naslijeđena situacija na terenu ne dozvoljava, minimalna širina može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m).

Članak 13.

Ako se građevna čestica ograđuje od strane ulice, tada se ulična ograda podiže iza regulacione linije u odnosu na javnu prometnu površinu. Ograđivanje parcele se izvodi masivnim dijelom do visine 1.0 m, dok se veće visine mogu izvesti samo prozračnim elementima (rešetka, mreža, živica i sl.). Ukupna tako izvedena ograda između građevnih čestica ne može biti viša od 2 m mjereno od niže kote konačno zaravnatog terena. Iznimno, unutar starih dijelova naselja zadržavaju se zidovi iako su viši od 2 m kada sačinjavaju arhitektonsko-oblikovnu cjelinu i predstavljaju tradicijsku izgradnju (seoski dvorovi i sl.).

Udaljenost građevine građevnog pravca od vanjskog ruba ograde regulacijskog pravca ne može biti manja od 5 m mora omogućiti gradnju odvodnog kanala, usjeka i nogostupa. Ne može se dozvoliti građenje građevina, potpornih zidova i ograda, te podizanje nasada koji bi onemogućavalo proširenje ulica i uklanjanje oštih zavoja, odnosno koji bi zatvarali vidno polje i time ugrozili sigurnost u prometovanju.

Iznimku od uvjeta iz prethodnog stavka čini zatečeno stanje u **guste** izgrađenim djetlovima naselja gdje nije moguće mijenjati stanje bez većih zahvata u prostoru.

Udaljenost građevine od regulacijskog pravca uz kategoriziranu prometnicu je najmanje 5 m. Kada se dvije ili više međa građevne čestice nalaze uz prometne površine, udaljenost građevnog od regulacijskog pravca iznosi najmanje 5 m samo za onu među preko koje se ostvaruje priključak na prometnu površinu. Udaljenost građevine od ostalih međa utvrđuje se prema uvjetima koji vrijede za utvrđivanje udaljenosti građevine od susjednih međa iz ovog Plana.

U izgrađenim dijelovima naselja građevine se mogu graditi i na manjoj udaljenosti od regulacijskog pravca iz prethodnog stavka, a pod uvjetima koji slijede:

- a) nova građevina koja se gradi kao interpolacija u već izgrađenom dijelu naselja mora se smjestiti poštujući već formirani građevni pravac. U staroj jezgri naselja građevina se može smjestiti neposredno uz prometnu površinu u cijelosti. U ostalim dijelovima naselja, garaža ili dio građevine koja sadržava garažni prostor mora se smjestiti najmanje 5 m od regulacijskog pravca,
- b) u slučaju izgradnje zamjenske građevine ili ishođenja rješenja ili potvrde o izvedenom stanju, građevina zadržava zatečeni građevni pravac,
- c) u slučaju rekonstrukcije ili dogradnje građevine koja je izgrađena prije uređenja prometnice, udaljenost može biti i manja ali ne manja od zatečenog građevnog pravca

Udaljenost građevnog pravca od pristupnog puta u izgrađenom dijelu GP naselja može biti manja od 5 m tako da građevinski pravac može biti istovjetan s regulacijskim pravcem

Članak 14.

U slučaju rekonstrukcije već postojeće građevine koja je izgrađena prije uređenja prometnice i unutar izgrađenog dijela građevinskog područja, udaljenost može biti i manja ali ne manja od **zatečenog građevnog pravca**. U navedenom slučaju kada se na regulacijskom pravcu nalazi izgrađen objekt (garaža i sl.) prilikom rekonstrukcije nije dopušteno dograđivanje kata takvih građevina u dubini parcele od najmanje 5,0 m.

Članak 15.

Promet u mirovanju mora biti riješen **na vlastitoj parceli i to po kriteriju minimalno jedno parkirališno mjesto na jednu stambenu/apartmansku jedinicu** prema uvjetima iz točke 5.1.1. **Cestovni promet**, iz ovog Plana.

Izgradnja garaža može se izgraditi kao aneks građevine pod uvjetom da ne prelazi dozvoljeni postotak izgrađenosti na tom području. **Garaže se moraju graditi najmanje 5 m od regulacijskog pravca.** Izuzetak čine slučajevi iz članka 13. i 14.

Članak 16.

Ovim se planom utvrđuju opći uvjeti građenja za **obiteljske** građevine **tipa A** koje imaju najviše tri stana u sklopu izgrađenoga dijela GP-a naselja prema slijedećem prikazu :

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	max. koeficijent izgrađenosti /Kig**	max. koeficijent iskoristivosti	
			Kis/n*	Kis
samostojeće	350	0,30	0,6 0,9	0,8 1,2
dvojne	300	0,35	0,7 1,05	0,9 1,4
nizovi	250	0,40	0,7 0,8	0,9 1,2

*Kis/n je koeficijent iskoristivosti **nadzemnih** etaža

** ukupna građevna površina prizemlja građevine ne smije biti veća od 300 m² za samostojeću, 200m² za dvojnju i 150m² za građevinu u nizu u slučajevima kada bi veličina građevine čestice omogućavala veću izgrađenost

Članak 17.

Ovim se planom utvrđuju uvjeti građenja za **obiteljske** građevine **tip A** **sa najviše tri stana** u

neizgrađenom dijelu građevinskog područja prema slijedećem prikazu :

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	max. koeficijent izgrađenosti /Kig**	max. koeficijent iskoristivosti	
			Kis/n*	Kis
samostojeće (najviše tri stana)	500	0,30	0,6 0,9	0,8 1,2
dvojne (najviše dva stana)	400	0,35	0,7	0,9 1,05
nizovi (najviše jedan stan)	300	0,40	0,7 0,8	0,9 1,2

*Kis/n je koeficijent iskoristivosti **nadzemnih** etaža

** ukupna građevna površina prizemlja građevine ne smije biti veća od 300 m² za samostojeću, 200m² za dvojni i 150m² za građevinu u nizu u slučajevima kada bi veličina građevine čestice omogućavala veću izgrađenost

Članak 18.

Ovim Planom se određuje maksimalna veličina građevinske parcele od 2000 m² do najviše 5000 m² i namijenjena je isključivo zaokruženu većega uređenoga posjeda koji se ne namjerava parcelirati. Za takve oblike izgradnje propisuju se slijedeći uvjeti :

tip građevine	maks. površina građevne čestice (m ²)	maks. koeficijent izgrađenosti K _{ig}	maks. koeficijent iskoristivosti K _{is}
slobodnostojeći	2 000 – 3 000	0,15 – 0,10	0,15
graditeljski sklop	3 000 – 4 000	0,10 – 0,08	0,10
	4 000 – 5 000	0,08 – 0,05	0,08

Članak 19.

Ovim se Planom utvrđuju uvjeti za interpolacije odnosno za neizgrađene površine unutar izgrađenih dijelova naselja i to za sve građevine koje su dopuštene temeljem članka 9.ovih Odredaba utvrđuju se slijedeći uvjeti :

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	max. koeficijent izgrađenosti /Kig	max. koeficijent iskoristivosti	
			Kis/n*	Kis
samostojeće	300	0,40	0,9	1,1
dvojne	250	0,45	1,0	1,2
nizovi	200	0,50	1,0	1,2

*Kis/n je koeficijent iskoristivosti **nadzemnih** etaža

Pod gušće izgrađenim dijelovima naselja podrazumijevaju se one situacije kada se parcela nalazi između već izgrađenih kuća na parcelama sa njene lijeve i desne strane, a što treba dokazati katastarskim izvatkom/položajnim nacrtom.

Ovim se planom utvrđuju opći uvjeti građenja za građevine tipa B koje imaju najviše šest (6) stana u izgrađenom dijelu GP naselja prema uvjetima koji slijede:

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	maks. koeficijent izgrađenosti K _{ig} **	maks. koeficijent iskoristivosti	
			K _{is/n} *	K _{is}
samostojeće	500	0,30	0,9	1,2

*K_{is/n} je koeficijent iskoristivosti **nadzemnih** etaža

** ukupna građevna površina prizemlja građevine ne smije biti veća od 450 m² u slučajevima kada bi veličina građevine čestice omogućavala veću izgrađenost

Unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja, u slučaju ishoda rješenja o izvedenom stanju ili potvrde izvedenog stanja za građevinu tip B, broj stambenih jedinica može biti i viši od 6, a ne više od 10.

Članak 19a

Ovim se planom utvrđuju opći uvjeti građenja za građevine tipa B koje imaju najviše šest (6) stambenih jedinica u neizgrađenom dijelu GP naselja Starigrad i Seline, a prema uvjetima koji slijede:

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	maks. koeficijent izgrađenosti K _{ig} **	maks. koeficijent iskoristivosti		maks. BRP nadzemnih etaža (m ²)
			K _{is/n} *	K _{is}	
samostojeće	600	0,30	0,9	1,2	800

*K_{is/n} je koeficijent iskoristivosti **nadzemnih** etaža

** ukupna građevna površina prizemlja građevine ne smije biti veća od 450 m² u slučajevima kada bi veličina građevine čestice omogućavala veću izgrađenost

Članak 19b.

Minimalna veličina građevne čestice može odstupati od propisanih uvjeta iz ovog Plana do -5% ako tako zahtijevaju lokacijski uvjeti ili zbog usklađivanja s vlasništvom.

U izgrađenim dijelovima GP naselja ako se građevnoj čestici zbog formiranja poprečnog profila prometnice (izgradnje nove ili rekonstrukcije postojeće) smanjuje površina do 25% od dozvoljene minimalne građevne čestice iz ovih Odredaba, za istu je moguće ishoditi potrebna odobrenja za gradnju. Koeficijent izgrađenosti i iskoristivosti obračunava se u odnosu na određenu minimalnu dozvoljenu građevnu česticu iz ovih Odredaba. Regulacijski pravac može biti manji od utvrđenog iz ovog Plana

Članak 20.

Iznimno od odredaba ovog Plana unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja, moguće su rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina na građevinskim česticama na kojima nije moguće ispuniti uvjete gradnje zbog zatečenih prostornih uvjeta, pod slijedećim uvjetima:

Unutar gusto izgrađenog dijela građevinskog područja naselja primjenjuju se uvjeti i iznimke kao i za izgrađeni dio građevinskog područja naselja. Unutar gusto izgrađenog dijela GP naselja, moguće su rekonstrukcije građevina i interpolacije novih građevina na građevinskim česticama na kojima nije moguće ispuniti opće uvjete građenja zbog zatečenog stanja na terenu. U tom slučaju, primjenjuju se posebni uvjeti kako slijede:

- **Korisna** površina građevne čestice može biti manja od opće propisanih uvjeta ali ne manja od 200 m² za stambenu građevinu tip A i 400 m² za stambenu građevinu tip B.
- Udaljenost **nove** građevine od granice susjedne građevne čestice može biti manja od 3,00 m, **ukoliko se mogu ispuniti uvjeti iz posebnih propisa (zaštita od požara), odnosno u skladu sa lokalnim uvjetima (reciprocitet) bez mogućnosti otvaranja otvora prema međi.** Građevina može biti postavljena i na međi. U tom slučaju, zid koji se nalazi na međi ne može imati otvore, a za nove građevine mora se regulirati i pravo pristupa građevini sa susjedne čestice zemlje za potrebe održavanja građevine.
Otvorima se ne smatraju otklopni otvori sa neprozirnim staklom veličine do 60 x 60 cm, dijelovi zida od ugrađene staklene opeke u ravnini zida građevine, te fiksni ventilacijski otvori veličine do 30 x 30 cm. Ventilacijski otvori, koji služe za ventilaciju sanitarnih, ugostiteljskih (kuhinja) i drugih proizvodno-radnih sadržaja sa intenzivnim mirisima ili prašinom, trebaju se izvesti vertikalno iznad krovišta građevine. Iznimno, unutar gusto izgrađenog dijela GP naselja, u slučaju pribavljanja rješenja ili potvrda o izvedenom stanju, građevina može imati i otvore, ali u skladu s posebnim propisima (zaštita od požara i sl.).
- **Nagibi krovnih ploha moraju biti ujednačeni sa susjednim građevinama.**
- Rekonstrukcije **postojećih** građevina treba provoditi prvenstveno poštujući naslijeđenu graditeljsku strukturu, a izmjene provesti tamo gdje je to potrebno iz funkcionalnih i **konstruktivnih** razloga i radi ispunjavanja bitnih zahtjeva za postojeću građevinu.

- Nije dopušteno mijenjati osnovne urbanističke vrijednosti kao što su: cjelovitost ruralne strukture dijela naselja, organizacija dvora, ogradni zid sa ulaznim portalom, te temeljne arhitektonske vrijednosti naslijeđene graditeljske strukture, a koje se odnose na izvorne oblikovne karakteristike i uporabu materijala za građenje.
- Koeficijent izgrađenosti građevinske čestice može biti veći od propisanih ovim Odredbama ali ne veća od 0,60. Iznimno, koeficijent izgrađenost može biti i do 1,0 u slučaju pribavljanja rješenja ili potvrda o izvedenom stanju,
- Koeficijent iskoristivosti nadzemnih etaža građevinske čestice može biti veći od propisanih, ali ne veća od 1,2 1,5 u slučajevima ugradnje nove građevine između slijepih zidova postojećih građevina, odnosno 3,0 za građevine za koje se pribavlja rješenje ili potvrda o izvedenom stanju.
- Građevinski pravac nove građevine mora se izjednačiti sa susjednim građevinama.
- Građevina svojom visinom ne smije prijeći visinu vijenca od 12 m. Najviša visina nove (interpolirane) građevine može biti 12 m ukoliko se izjednačava sa susjednim građevinama. U slučaju ishoda rješenja ili potvrde o izvedenom stanju, visina građevine može biti i do 13 m.
- Građevina ne smije ometati sigurnost odvijanja prometa na javnim prometnicama.

Iznimke se primjenjuju unutar gusto izgrađenih dijelova naselja a koja su prikazana u kartografskim prikazima Plana, list 4. građevinska područja naselja. Nije moguće cijepati građevne čestice u svrhe formiranja novih građevnih čestica a koje ne ispunjavaju opće uvjete građenja unutar izgrađenog dijela GP naselja iz ovog Plana.

Članak 20a.

U ruralnim i starim jezgrama naselja mogu se rekonstruirati postojeće i interpolirati nove stambene i pomoćne građevine uz primjenu uvjeta iz prethodnog članka i dodatne uvjete koji slijede, i to radi zadržavanja tradicionalnog oblika građenja:

Ruralne jezgre u sklopu građevinskih područja naselja, kao i izdvojene ruralne cjeline, trebaju dodatno poštivati slijedeće uvjete u odnosu na pravo interpolacije, a koje se odnose na poštivanje građevinskoga i regulacijskog pravca, te odnosa prema javnom prostoru; otvaranju prozora prema susjednoj parceli; pravu vezivanja na slijepi zid susjedne kuće, odnosno izgradnji na granici međe; pridržavanja prava na izjednačavanje visine vijenca, nagiba krovnih ploha, te drugim vrijednostima tradicionalnog graditeljstva kako slijedi:

- Udaljenost novoga objekta od granice susjedne parcele može biti manja od 3,00 m, odnosno moguće je graditi i na samoj granici parcele u slučaju građenja jedinice dvojnog objekta ili objekta u nizu
- Veličina take zatečene građevinske parcele može biti manja od propisanih minimuma, ali ne ispod manja od 100 m².
- Nagibi krovnih ploha moraju biti ujednačeni sa susjednim kućama
- Koeficijent Izgrađenosti parcele može biti 0,50 0,80 u slučaju ugradnje volumena nove građevine između postojećih slijepih zidova susjednih građevina.
- Građevinski pravac i volumen nove građevine mora se izjednačiti sa susjednim građevinama.
- Koeficijent iskoristivosti 1,20 nadzemnih etaža iznosi najviše 2,0 maksimalno
- Odstupanje od navedenih kriterija moguće je samo na temelju konzervatorskih uvjeta.

Pod postojećim građevinama smatraju se građevine izgrađene prije 15.02.1968. godine ili izgrađene na temelju pravomoćne i konačne građevne dozvole.

Ruralne (stare) jezgre naselja definirane su ovim planom u kartografskom prikazu Plana (list 3a. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – izmjene i dopune 2011. godine i listovi građevinskih područja naselja).

Članak 20b.

Nije moguće cijepati građevne čestice u svrhe formiranja nove građevne čestice (za građenje nove građevine) a koje ne zadovoljavaju uvjete o minimalnoj veličini građevne čestice iz članka 16. i 19. ovog Plana.

Članak 21.

Ovim se Planom utvrđuju uvjeti građenja za višestambene građevine sa najviše 6 (šest) stambenih jedinica u jednoj građevini. U GP naselja (Starigrad i Seline) je dopuštena navedena izgradnja pod slijedećim uvjeti :

tip građevine	min. površina građevne čestice (m ²)	maks. koefic. izgrađenosti K ig	Maks.koefic. Iskoristivosti	
			Kis	Kis/n
samostojeća	600	0,30	1,1	0,8
dvojna	500	0,40	1,2	0,9

Pod Kis/n se podrazumijeva BRP nadzemni/površina građevne čestice.

Opći uvjeti građenja

Članak 22.

Ovim se planom utvrđuju opći urbanističko-tehnički uvjeti za sve građevine u izgrađenim i neizgrađenim dijelovima naselja i to :

visina građevina određuje se sa $Po+P/VP+2$, pri čemu se kao druga etaža računa iskoristivo potkrovlje.

Maksimalnom visinom vijenca od najniže točke uređenoga okoliša se računa Najviša visina građevine i katnost utvrđuje se prema slijedećim uvjetima :

- za prizemni objekt $Po + P$; 3,50 m,
- za visokoprizemni objekt $Po + P(S)$; 4,50 m,
- za jednokatni objekt $Po + P(S) + 1$; 7,00 m,
- za dvokatni objekt i objekt sa potkrovljem $Po + P(S) + 2$: 10,00 m.
- sve vrste građevine mogu se graditi s potkrovljem ukoliko ne prelaze najvišu zadanu visinu za tu vrstu građevine (npr. umjesto dvokatne građevine može se graditi jednokatna građevina s potkrovljem i sl.)

Dodatno, najviša katnost građevine uvjetovana je i tipom građevine, i to kako slijedi:

- samostojeća građevina: $Po + P(S) + 2$
- dvojna građevina: $Po + P(S) + 1$, odnosno $Po + P(S) + 1 + Pk$ u izgrađenom dijelu GP naselja, i
- građevina u nizu: $Po + P(S) + 1$

U slučaju ishođenja rješenja ili potvrde o izvedenom stanju unutar izgrađenog dijela GP naselja, najviša katnost može biti i viša od onih iz prethodnog stavka, i to kako slijedi:

- samostojeća građevina: $Po + P(S) + 2 + Pk$, odnosno $Po + P(S) + 3$ na kosim terenima
- dvojna građevina: $Po + P(S) + 2$

Etažom se smatra i podrum ako je razlika između stropa podruma i najniže točke uređenog terena neposredno uz objekt, veća od 1 m. Podrumom se smatra etaža koja mora biti minimalno 50 % ukopana.

Podrumska i suterenska etaža je dozvoljena na cijelom području obuhvata Plana.

Podrumom se smatra i djelomično ukopana podzemna etaža-garaža koja je ukopana najmanje 50% svog volumena i čiji samo dio pročelja (ulaz u podzemnu etažu) nije ukopan.

Kota kolnog ulaza/rampe u podzemnu etažu-garažu ne smatra se najnižom kotom uz pročelje građevine kod utvrđivanje visine građevine.

Djelomično ukopani podrum računa se kao podzemna etaža, a suteran se računa kao nadzemna etaža kod proračuna koeficijenta iskoristivosti (kis i ksn).

Visina do vijenca se računa od najniže točke uređena terena oko građevine kada se radi o ravnim terenima. Kada se građevina izvodi na nagnutom terenu (ako je nagib veći od 15%),

gdje je moguća kaskadna struktura, visina do vijenca se mjeri na mjestu presjeka građevine, koji je paralelan sa slojnicama terena.

Članak 22a.

Najmanja širina građevinske čestice iznosi:

Vrsta građevine	U neizgrađenom dijelu GP naselja	U izgrađenom dijelu GP naselja
Slobodnostojeća građevina	14,00 m	12,00 m
Dvojna građevina	10,00 m	9,00 m
Kuća u nizu	7,00 m (zadnja građevna čestica u nizu ne manje od 10,00 m)	6,00 m

U izgrađenom dijelu GP naselja širina postojeće građevne čestice može biti manja od propisanih minimuma, ali dovoljne širine da omogući građenje građevine minimalne širine 6 m. Nije moguće formiranje novih građevnih čestica manjih od propisanih minimuma.

Posebni uvjeti vrijede za ruralne jezgre naselja.

Članak 23.

Udaljenost slobodnostojećih građevina od susjedne parcele je $h/2$ gdje je h visina građevine do vijenca građevine, ali građevne čestice ne može biti manja od 3,00 m. Kod kaskadne izgradnje (kada je uvjetovana strmim terenom ili kada je rezultat arhitektonskog izričaja), udaljenost od susjedne međe određuje se za svaki kaskadni sklop pojedinačno.

Izuzetak od stavka 1. ovog članka u odnosu na udaljenost od međe predstavljaju slučajevi u postojećim izgrađenim dijelovima naselja i starim jezgrama naselja (čl. 10 i 20 i 20a).

Udaljenost građevine od pristupnog puta ili od dijela građevne čestice koja služi kao pristupni put je najmanje 1,0 m. Izuzetak čine građevine unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja kada građevina može biti smještena i na međi do pristupnog puta ili dijela građevne čestice koja služi za ostvarivanje pristupa. Dio čestice zemlje koji služi isključivo kao pristup građevine čestice na prometnu površinu (građevne čestice u obliku slova „L“ a koje se nalaze u drugom redu od prometne površine) ne ubraja se u minimalnu površinu građevne čestice za izgradnju.

Članak 24.

Nova građevina u izgrađenom dijelu GP-a može se graditi i kao interpolacija. U slučaju kada je građevna čestica veća od 600m^2 može se na istoj izgraditi dvojna građevina ili građevina u nizu. U navedenom slučaju potrebno je primjenjivati uvjete građenja iz članka 20. ovih Odredbi.

Članak 25.

Pomoćne i gospodarske prostorije (spremišta, garaže i sl.) treba graditi prvenstveno u prizemljima građevina ili prislonjene uz glavnu građevinu, a moguće je mogu se graditi i kao zasebne građevine uz glavnu građevinu.

Ako se pomoćne i gospodarske prostorije grade izvan građevina građevine grade kao samostojeće građevine, mogu se graditi i na međi građevne čestice prema susjednoj građevnoj čestici. Izuzetno, bazen za plivanje mora biti udaljen najmanje 3 m od međa građevne čestice.

Ukoliko se pomoćna građevina gradi na međi ne dozvoljava se otvaranje otvora prema susjednoj gr. čestici.

Visina pomoćnih građevina iz stavka 3 1. ovog članka može iznositi najviše 3,5 m (visina vijenca), dubina 6 8 m, a krovšte skošeno ili ravan krov sa odvodom vode na vlastitu česticu.

Članak 26.

Ovim se planom određuje da se građevina mora udaljiti od regulacione linije građevne čestice minimalno 5 m.

Iznimno ta udaljenost može biti manja ukoliko se nalazi u izgrađenom dijelu GP-a (članci 13. i 14.)

Prostor između građevinske i regulacione linije mora se u pravilu urediti kao hortikulturno uređen predvrt, koristeći prvenstveno autohtoni biljni materijal.

Članak 27.

Kod oblikovanja građevina treba voditi računa o skladnom uklapanju u ambijent, materijalom i arhitektonskim detaljima i tipologiju tradicionalne izgradnje. Materijalima i arhitektonskim detaljima treba težiti ostvarivanju prepoznatljivih arhitektonskih oblika zasnovanih na autohtonim vrijednostima, iznimno, mogu se projektirati i moderniji tipovi izgradnje.

Građevine koje se izgrađuju kao dvojne ili u nizu moraju sa građevinom uz koju se prisanjaju činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 28.

Krovne plohe mogu biti ravne, skošene ili kombinacija kosog krova sa ravnim terasama. Kod skošenog krova na dvije ili četiri vode nagib krova izvesti od 18- do najviše 23°, a u ovisnosti od vrste pokrova, valovitog crijeva, utorenog crijeva ili kupe kanalice i to crvene boje.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Članak 29.

U izgrađene strukture van naselja svrstavaju se izdvojene javne i društvene (D), uslužne i komunalno-servisne (K1 i K3), ugostiteljsko-turističke (T1, T2 i T3) i proizvodne (I2) zone prema slijedećem prikazu (izdvojena građevinska područja izvan naselja a koja se nalaze unutar ZOP-a):

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA GP-a RADNIH I TURISTIČKIH ZONA

mjesto	zona	vrsta	Pov.iz PPŽ (ha)	stvarno	projekc. broja kreveta
STARIGRAD	HOTEL ALAN/pos.proš.	T1 T3	16,00	16,00	1000
	MARASOVIĆI	T2	8,00	8,00	800
	MILOVCI- GRABOVAČA	T2	10,00	10,00	500
	UVALA PRČINE	T2	2,00	2,00	100
	Sportski centar	R1, R2	-	4,40	-
SELINE	BUCIĆA PODI	T2, T3	45,00	45,00	2500
	PISAK	T3	5,00	5,00	500
	Gospodarska namjena namjena - proizvodna, pretežito zanatska	I2	Reljani	11,80	-
	Sportsko- rekreac.zona	R1, R2	-	9,00	-
TRIBANJ- ŠIBULJINA	ŠIBULJINA – RT ŠIB.	T2 T3	3,00	3,00	300
	ŠIBUL.-UZ NASELJE	T2	3,00	3,00	200

Izdvojena građevinska područja izvan naselja a koja se nalaze izvan ZOP-a:

mjesto	zona	vrsta	Pov.iz PPŽ (ha)	stvarno
STARIGRAD	Uslužne i komunalno-servisne djelatnosti u funkciji NP "Paklenica	K1, K3	-	0,20

Članak 30.

Uvjeti građenja ugostiteljsko-turističkih građevina u ~~navedenim zonama~~ iz prethodnog članka moraju se pridržavati ~~općih kriterija za ostalu izgradnju u pogledu visinskih gabarita i izgrađenosti prostora što pretpostavlja poštivanje slijedećih uvjeta :~~

- Koeficijent izgrađenosti (Kig) ne smje preći 0,30, a Kis 0,80. a Kis (ukupni) 1,2
- Dopuštene visine građevina ne mogu biti veće od ~~P/VP+2+Po Po+P(S)+2~~ sa najvećom dopuštenom visinom ~~građevine do vijenca od 10,50 m od uređena okoliša zgrade na najnižoj točki nagiba trena 12 m.~~
- ~~Udaljenost smještajnih kapaciteta građevina, odnosno građevinskog pravca od obalne crte (srednje morske razi) , koja je uvjetovana kriterijima iz „Uredbe“, ne može biti manja od 100 m. Navedena granica ucrtana je u graf. priložima (Korištenje i namjena površina br.1 i u mj. 1:25 000 i 1:5 000) GP-a svih turističkih zona i treba ih se pridržavati prilikom izrade UPU -a.~~
- U izdvojenom građevinskom području turističko-ugostiteljske namjene izvan naselja u pojasu najmanje 100 m od obalne crte ne može se planirati niti se može graditi nova pojedinačna ili više građevina osim građevina komunalne infrastrukture i podzemnih energetskih vodova, pratećih sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene (sport i rekreacija, plažni sadržaji s garderobom i tuševima, sanitarni uređaji, manji ugostiteljski sadržaji, pješačke i biciklističke staze, odmorišta s klupama), građevine koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (luke i sl.) te uređenje javnih površina.
- Za sve navedene zone obvezna je izrada UPU -a.

~~Za GP „Bucića podi“ određuje se potreba definiranja manjih urbanih cjelina (najmanje 3) čija pojedinačna površina ne može biti veća od 15,00 ha. Tako definirane strukturne cjeline moraju se obavezno odvajati zaštitnim zelenilom. Sva potrebna infrastruktura treba se dimenzionirati za cijelu zonu. Sustav suspenzije otpadnih voda ove zone mora se tretirati kao izdvojeno područje sve do konačnog rješenja razdjelnog sustava odvodnje naselja Starigrad i Seline.~~

Članak 31.

Ovim se Planom utvrđuju dodatni uvjeti izgradnje za ugostiteljsko-turističke zone (T1, T2 i T3) izvan naselja i to :

- Sva planirana građevinska područja čija ukupna površina prelazi 15,00 ha, kroz izradu UPU-a potrebno je dijeliti u manje urbane cjeline uz obavezno ostavljanje zelenog zaštitnog „tampona“ od 100 m širine.
  - U svim GP-ima u prostoru 100 m od morske crte nije dopuštena izgradnja smještajnih jedinica.
  - U svim navedenim zonama potrebno je osigurati minimum 50,00 m² površine za zelenilo i rekreaciju, odnosno na jednom ha bruto površine zone ne može biti više od 120 kreveta.
- a) Lokacija turističke zone mora biti tako izabrana da ne ugrožava funkcioniranje postojećih naselja, te da maksimalno poštuje zaštićenu prirodnu i kulturnu baštinu i krajobrazne karakteristike prostora.
  - b) Na području turističkih zona, osim stacionarnih programa turističke namjene mogu se locirati: ugostiteljski, trgovački, zabavni i sportsko-rekreacijski sadržaji, sve u sklopu istoga građevinskog područja.
  - c) U turističkim zonama mogu se graditi:
    - o hoteli
    - o turistička naselja
    - o kampovi

- d) Nova gradnja planira se u neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja samo kao kvalitativna i kvantitativna dopuna postojeće turističke ponude s višom kategorijom smještajnih građevina i pratećih sadržaja (sportsko-rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i slični) uz osobito izražene planske mjere poboljšanja infrastrukture i zaštite okoliša.
- e) Nove smještajne građevine planiraju se na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti. Smještajne građevine te građevine pratećih sadržaja, potrebno je smještajem i veličinom, a osobito visinom uklopiti u mjerilo prirodnog okoliša.
- f) Nove smještajne građevine, organizirane kao turističko naselje, planiraju se na načelu sukladnosti arhitektonskog izraza s elementima autohtonog urbaniteta i tradicijske arhitekture.
- g) Smještajna građevina u izdvojenom građevinskom području ugostiteljsko-turističke namjene (izvan naselja) planira se izvan pojasa najmanje 100 m od obalne crte.
- h) Vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina određuje se proporcionalno u odnosu na svaku fazu izgradnje smještajnih građevina.
- i) Jedna prostorna cjelina unutar izdvojenog građevinskog područja (izvan naselja) ugostiteljsko turističke namjene ne može biti veća od 15 ha. Moguće je formirati više pojedinačnih cjelina ugostiteljsko-turističke namjene jedinstvenog urbanističkog koncepta, za koje je potrebno izraditi cjeloviti urbanistički plan uređenja.
- j) Prostorna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene širine veće od 500 m uz obalu, mora imati najmanje jedan javni cestovno-pješački pristup do obale širine najmanje 15 m.
- k) Gustoća korištenja za nova ugostiteljsko-turistička područja može biti 50-120 kreveta/ha.
- l) Izgrađenost građevne čestice ne može biti veća od 30%. Koeficijent iskoristivosti nadzemnih etaža ne može biti veći od 0,8.
- m) Najmanje 40% površine svake građevne čestice ugostiteljsko-turističke namjene mora se urediti kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- n) Prostorna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene mora imati odgovarajući pristup na javno-prometnu površinu i unutar nje smješten pripadajući broj parkirališnih mjesta.
- o) Prilikom projektantskog osmišljavanja turističkih programa treba respektirati postojeće poljske putove i mocire kao naslijeđe pučkog graditeljstva. Dopuštene su neophodne korekcije radi odvijanja prometa. Preporuča se prirodne i stvorene vrijednosti koristiti kao oblikovni i fizički parametar nove strukture.
- p) Odvodnja otpadnih voda mora se riješiti zasebnim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem, odnosno ne smije opterećivati javni sustav odvodnje na štetu naselja.
- q) U turističkim zonama mogu se formirati i manje luke nautičkog turizma s jasno definiranim javnim prostorom. Kapacitet ovih luka mora biti prilagođen kapacitetu turističkog naselja. Izgrađenost javnog prostora luke može biti najviše 10%. U luci se mogu smjestiti slijedeći sadržaji: ugostiteljstvo, trgovine, usluge, sportski i parkovno-rekreacijski sadržaji, te kupališni uređaji.
- Broj vezova jednog ili više priveza u prostornoj cjelini ugostiteljsko-turističke namjene može biti najviše 20% ukupnog smještajnog kapaciteta te cjeline, ali ne više od 400 vezova.
- r) Turistička zona s lukom mora se tretirati kao jedinstvena urbana cjelina.
- s) Područja kampova moraju ispuniti elemente i mjerila za kategorizaciju kampa I ili II kategorije.
- t) Kamp planira se u izdvojenom građevinskom području (izvan naselja) i u građevinskom području naselja, uz poštivanje zatečene prirodne vegetacije, prirodnih dijelova obale i drugih vrijednosti prostora. Planirani kamp unutar zone ugostiteljsko-turističke namjene - *kamp (T3)* ne može biti veći od 15 ha.
- u) U kampovima smještene jedinice ne mogu se planirati u pojasu najmanje 25 m od obalne crte.
- v) Smještajne jedinice u kampovima ne mogu se povezivati s tlom, na čvrsti način, a prateći sanitarni i drugi sadržaji moraju biti izgrađeni najmanje 70 m od obalne crte.
- w) Unutar prostora kampa nije dozvoljena izgradnja čvrstih smještajnih jedinica niti betonskih platformi za smještaj tipskih (montažnih) smještajnih jedinica
- U pojasu između obalne crte i smještajnih kapaciteta (100 m) dopušta se lociranje sadržaja koji su u funkciji sporta i rekreacije kao što su manja igrališta, plažni sadržaji sa garderobama i tuševima, sanitarni uređaji, a unutar zelenih cjelina pješačke i biciklističke staze, odmorišta sa klupama, i sve što se podrazumijeva pod urbanom opremom.

~~Za postojeće građevine, ako se rekonstruiraju ili dograđuju kao što je kompleks hotela „Alan“ treba primijeniti uvjete koji su definirani za ostale turističke zone (Čl. 30)~~
~~U prostoru izgrađenog dijela GP“Alan“ ovim se planom prihvaća postojeći autokamp T3) u postojećim okvirima.~~

Članak 32.

Ovim se planom utvrđuju uvjeti za izgradnju u sklopu proizvodne zone u Selinama (*Reljani*) za smještaj manjih proizvodnih pogona u površini od 11,80 ha, kao posebno GP-e. Građevine koje će se izgraditi u ovom prostoru moraju svojom izgrađenošću i volumenom biti kompatibilne sa općim kriterijima građenja.

Dozvoljene proizvodne djelatnosti u za to planiranom građevinskom području mogu biti slijedeće: mala proizvodnja finalnih dijelova industrijskih proizvoda, tekstila, metaloprerade i sl..mali pogoni za finalizaciju i pakiranje prehrambenih, kozmetičkih i sličnih proizvoda, mali pogoni nautičke i slične opreme, stolarski, kamenorezački, staklarski, keramičarski, limarski, vodo-instalaterski, plastičarski i slični pogoni maloga kapaciteta. Izgrađenost građevinskih čestica u ovoj zoni ne može biti veća od 25% (Kig). Ostali uvjeti građenja su :

- Visina građevina može se kretati do 10,00 m do vijenca od uređena okoliša.
- Površina građevinske čestice za jednu namjenu ne može biti manja od 600 m².

Unutar ove zone mogu se uređivati i površine za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora (sunce i sl.). Najviše 80% ukupne (bruto) površine ove zone može biti uređeno za potrebe proizvodnje električne energije.

Unutar ove zone mogu se graditi i pomoćne građevine u funkciji proizvodne namjene i za proizvodnju i transport električne energije, ukoliko sačinjavaju manje od 15 % ukupne (bruto) površine zone. Najmanje 20 % površine zone mora biti uređeno kao parkovna površina i zasađena zaštitnim zelenilom.

Detaljni uvjeti uređenja utvrdit će se provedbenim planom, a u skladu s posebnim propisima.

Članak 32a

Planirana je zona pretežito uslužne (**K1**) i komunalno-servisne (**K3**) namjene u funkciji Nacionalnog Parka Paklenica koja se nalazi izvan obuhvata ZOP-a. Unutar ove zone mogu se planirati prvenstveno uslužne i komunalno-servisne djelatnosti u funkciji Parka (informacije i recepcija, turističke usluge, upravni sadržaji, radionice i skladišni sadržaji u funkciji upravljanja i održavanje Parkovne infrastrukture i dr.). Unutar zone mogu se smjestiti i manji popratni sadržaji u funkciji Parka općenito, kao što su ugostiteljski, trgovački i drugi sadržaji.

Ostali uvjeti građenja su:

- (a) katnost: Po+P(S)+1+Pk, visina građevine do 9 m
- (b) kig = 0,3
- (c) K_{isn} (nadzemnih etaža) = 0,6
- (d) K_{is} (ukupni) = 1,0

Članak 33.

Ovim se planom utvrđuju uvjeti za izgradnju i uređenje izdvojenog građevinskog područja zone športa i rekreacije (R1 i R2) izvan građevinskog područja naselja Starigrad i Seline. U zoni športa i rekreacije mogu se smjestiti športski i rekreacijski sadržaji (športska igrališta, dvorane, izletišta, zabavni/tematski parkovi i sl.) te prateći sadržaji u funkciji primarne namjene (trgovine ~~športske opreme~~, punktovi za iznajmljivanje športske opreme, ugostiteljski i drugi uslužni sadržaji u funkciji primarne namjene). Prateći sadržaji mogu se smjestiti i u samostojećim građevinama kada čine funkcionalnu cjelinu s glavnim građevinama unutar ove zone.

Izgrađenost građevinskih čestica u ovoj zoni iznosi:

- ~~Športska igrališta/tereni kig = 0,60~~
- ~~Građevine u funkciji osnovne namjene kig = 0,20.~~

~~Visina građevina može se kretati do 8,00 m (P+1) do vijenca od uređena okoliša. Izuzetak čine~~

športske dvorane u skladu s propisima za tu vrstu građevine.

Koeficijent izgrađenost iz tablice koja slijedi označava ukupnu tlocrtnu bruto površinu svih zatvorenih i natkrivenih građevina unutar pojedine građevne čestice:

Namjena	Minimalna veličina građ. čest. (m ²)	Koeficijent izgrađenosti (k _{ig})	Koeficijent iskoristivosti – ukupno (k _{is})	Koeficijent iskoristivosti – nadzemne etaže (k _{isn})	Najviša bruto izgrađena površina – zatvorene i natkrivene etaže (m ²)
izletište	2.000	0,05	0,10	0,05	300
mini golf	2.500	0,10	0,20	0,10	1.000
športski tereni	1.000	0,05	0,10	0,05	300
športski centri - igrališta (parterno uređenje igrališta se ne uračunava u izgrađeni dio)	2.000	0,10	0,20	0,10	-
športski centri (dvorane)	2.000	0,10	0,20	0,10	-
zabavni/tematski park (npr. "Gardaland" i sl.)	100.000	0,10	0,20	0,10	-
građevine u funkciji športa i rekreacije	1.000	0,10	0,15	0,10	najviše 200m ² BRP u funkciji športa i rekreacije na 10 ha športske i/ili rekreacijske cjeline.

Najmanje 60% površine svake građevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.

Članak 33a

U izdvojenoj zoni sportsko-rekreacijske namjene ukupna visina građevine ne može biti veća od 8 m.

Visina može biti veća od maksimalne visine iz prethodnog stavka pod uvjetima koji slijede:

- do 12 m za sportske građevine, a najviše do 30 % od ukupne tlocrtna površine sportske građevine,
- do 12 m za najviše 30% ukupne tlocrtna površine građevina u zabavnim/tematskim parkovima. Strukture u funkciji zabavnog/tematskog parka kao što su tornjevi, pojedinačna zabavna oprema i drugo, mogu biti i veće, uz poštivanje posebnih propisa.

Članak 33b

Dozvoljava se rekonstrukcija, izgradnja i uređenje građevina i površina u funkciji građevine vjerskog sadržaja i groblja (unutar i izvan građevinskog područja), i to::

- vjerske građevine,
- groblja,
- zelenih površina,
- komunalna infrastruktura (voda, struja i sl.).

Uvjeti za izgradnju i uređenje građevina vjerskog sadržaja i groblja:

- a) visina popratnih građevina ne može biti veća od 4 m (izuzetak čine vjerske građevine – crkva, kapelica i sl.),
- b) pristup građevinama vjerskog sadržaja i grobljima treba biti osiguran kolnim pristupom min. širine 6,0 m,
- c) ograda oko vjerske građevine ili groblja mora biti usklađena s mikrolokacijom,
- d) unutar lokaliteta ili u neposrednoj blizini građevine vjerskog sadržaja ili groblja treba biti osiguran prostor za promet u mirovanju.

2.4. Površine i građevine koje se grade izvan građevinskog područja

Članak 34.

Zahvati u prostoru izvan građevinskih područja za koja se ne formiraju građevinska područja su:

- ~~kuće i gospodarske građevine za potrebe seoskog turizma a u funkciji poljoprivrede koji su izgrađeni izvan GP-a naselja kao pojedinačni, osamljeni zahvati u prostoru, a zatečeni su u prostoru u vrijeme izrade ovoga Plana. Ove građevine se mogu zadržati pod uvjetom da svojim volumenom, arhitektonskim izgledom i položajem u prostoru bitno ne odstupaju od uvjeta za takvu vrstu građevine unutar građevinskog područja naselja, te ne narušavaju pejzažne vrijednost okoliša. Nije dozvoljena izgradnja većih gospodarskih građevina prerade primarne poljoprivredne proizvodnje na ovom prostoru.~~
- ~~građevine za pohranu poljoprivrednih strojeva i alata, te poljoprivrednih proizvoda, kao i građevine čuvanje voćnjaka i vinograda;~~
- komunalne građevine (građevine u funkciji upravljanja otpadom i dr.),
- građevinu za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, obrta registriranog za obavljanje poljoprivrede ili pravne osobe registrirane za obavljanje poljoprivrede, ako se nalazi na zemljištu površine od najmanje 3 ha i udaljenoj od obalne crte najmanje 100 m, te koja ima prizemlje (P) do 400 m² građevinske (bruto) površine i najveće visine do 5 m i/ili potpuno ukopan podrum (Po) do 1000 m² građevinske (bruto) površine
- poljoprivredne farme kada uvjetni broj grla ima nepovoljan utjecaj na kvalitetu življenja u naselju ili njihov tehnološki proces zahtijeva smještaj pratećih građevina uz poljoprivredne i druge negradive površine,
- građevine za sklanjanje stoke i peradi; građevine za uzgoj stoke i peradi, najmanje 300m od obalne linije.
- staklenici i plastenici za uzgoj bilja, najmanje 300m od obalne linije.
- građevine za preradu ulja i drugih poljoprivrednih proizvoda vezanih na neposrednu proizvodnju, najmanje 300m od obalne linije.
- građevine za preradu mesnih proizvoda na tradicionalni način (pršutana), najmanje 300m od obalne linije
- građevine i uređaji obrane, prema posebnom programu Ministarstva obrane i postojećem zakonu,
- infrastrukturni objekti (promet, energetika, vodoopskrba i odvodnja itd.) za koje se ne formira građevinsko područje,
- vidikovci, različiti športsko-rekreacijski, kupališni, izletnički, memorijalni, lovački i drugi objekti, za koje se ne formira GP.
- objekti za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, najmanje 1.000 m od obale.
- PPŽ-om planirana ribogojilišta odnosno kompleks uzgoja školjaka
- na šumskom zemljištu moguća je izgradnja građevina za potrebe čuvanja šume, građevine za potrebe lovačkih društava, i ugostiteljske i druge građevine koje su u funkciji dnevnog

izletničkog turizma. Visina navedenih građevina ne može biti veća od 5m i jedne nadzemne etaže, a ugrađeni materijali i oblikovanje moraju biti sukladni ambijentu.

Članak 35.

Navedene Građevine iz prethodnog članka mogu se izvoditi prvenstveno na poljoprivrednom zemljištu lošije kvalitete, a samo iznimno na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase, ovisno o zahtjevima tehnoloških postupaka. Građevine se mogu graditi pod slijedećim uvjetima :

- građevine za sklanjanje stoke i peradi grade se u pravilu na poljoprivrednom zemljištu lošije kvalitete. Veličina gospodarskih građevina ovisi o broju stoke i peradi, odnosno raspoloživom prostoru i mogućnostima pristupa životinja do poljoprivrednog zemljišta. Gospodarske građevine ovoga tipa nije obavezno priključiti na infrastrukturni sustav.
- građevine za uzgoj stoke i peradi grade se u pravilu na poljoprivrednom zemljištu lošije kvalitete, uz omogućavanje priključivanja na objekte infrastrukture, pod uvjetima predviđenim za privredne građevine. Farme se ne mogu planirati na područjima određenim ovim planom kao zaštićena područja prirodne i kulturne baštine niti na vodozaštitnim područjima. U sklopu poljoprivrednih farmi moguća je izgradnja i uređenje pratećih agro-turističkih i edukativno-promotivnih i sličnih sadržaja.
- staklenici i plastenici za uzgoj bilja grade se na kvalitetnom poljoprivrednom zemljištu, zavisno od sorte bilja za uzgoj.

Građevine za sklanjanje te za uzgoj stoke i peradi, gradit će se prema tablici koja slijedi:

Stoka krupnog zuba	Udaljenost	Stoka sitnog zuba	Udaljenost	Perad	Udaljenost
kom	m	kom	m	kom	m
do 150	200	do 200	100	do 1000	50
150-350	300	200-750	100	1000-5000	50
preko 350	500	preko 750	200	preko 5000	100

Građevine za pohranu poljoprivrednih strojeva i alata, te poljoprivrednih proizvoda, kao i građevine za čuvanje voćnjaka i vinograda ne mogu biti veće ~~neto površine~~ od 25,0 30 m² ukupne građevne (bruto) površine i u pravilu moraju biti prizemne sa maksimalnom visinom do vijenca ~~5,50~~ 3,0 m. Građevine za vlastite gospodarske potrebe mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu lošije kvalitete površine veće od 2.000 m² ako se nalazi izvan 300 m od obalne crte.

Građevine za sklanjanje stoke i peradi; građevine za uzgoj stoke i peradi, te staklenici i plastenici za uzgoj bilja mogu biti locirane na čestici zemlje čija površina ne može biti manja od 2000 m² i mora imati priključak na električnu i vodovodnu mrežu, te imati odgovarajući uređaj za odvodnju otpadnih voda, sve u skladu s propisima za navedenu djelatnost.

Građevine za preradu ulja izvan ZOP-a mogu se locirati unutar maslinika čija površina nije manja od ~~5000~~ 2.500 m². Navedene građevine svojim dimenzijama moraju biti prilagođene kapacitetima proizvodnje. Navedeni pogoni moraju imati osigurane dovoljne količine vode, priključak na električnu mrežu, te osiguran sustav odvodnje otpadnih voda i otpada od procesa proizvodnje, sve u skladu sa propisima za tu vrstu djelatnosti.

Građevine za preradu mesnih proizvoda na tradicionalni način (pršutana), mogu se graditi na poljoprivrednim površinama lošije kvalitete, veličane građevne čestice najmanje 2000 m². Najviša izgrađenost je kig 0,3, ukupne tlocrtno površine ne više od 600 m². Građevine za preradu mesnih proizvoda na tradicionalan način mogu se graditi samo kao prizemne građevine visine do 6 m. Pogoni moraju imati osigurane dovoljne količine vode, priključak na električnu mrežu, te osiguran sustav odvodnje otpadnih voda i otpada od procesa proizvodnje, sve u skladu sa propisima za tu vrstu djelatnosti.

U sklopu obalnog područja gdje je planirana djelatnost uzgoja školjaka, na kopnenom dijelu dozvoljena je izgradnja građevina u funkciji te djelatnosti, a temeljem kriterija iz Uredbe. Navedene građevine moraju u pravilu biti prizemne sa visinom vijenca od najviše 6,0 m. Izuzetno od navedenih uvjeta dozvoljava se odstupanje samo u slučaju kada to zahtjeva tehnološki proces što se dokazuje projektnom dokumentacijom.

Članak 36.

Unutar zaštitnog obalnog pojasa (ZOP) se ne može planirati gradnja, niti se može graditi pojedinačna ili više građevina namijenjenih za:

- istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, osim morske soli,
- iskorištavanje snage vjetera za električnu energiju,
- skladištenje, obradu i odlaganje otpada, osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena,
- vlastite gospodarske potrebe (osim građevine iz članka 35 ovih odredaba) spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.) izvan građevinskog područja, osim za prijavljeno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu s veličinom parcele najmanje 3 ha (kao prizemne građevine ukupne površine do 200 m² i udaljene najmanje 300 m od obalne crte),
- privez izvan građevinskog područja,
- sidrenje, ako smještaj sidrišta nije objavljen u službenim pomorskim publikacijama,
- uzgoj plave ribe.

~~U smislu Uredbe o ZOP-u sidrište je posebno obilježeno morski akvatorij s mogućom odgovarajućom opremom za sigurno sidrenje plovila.~~

Članak 37.

Svi navedeni sadržaji, i građevine vezane uz njihovu namjenu potrebno je prilagoditi datostima terena na kojima se izvode, a sama graditeljska struktura mora strogo odgovarati tehnološkim uvjetima određene namjene.

Građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, a imaju karakter gospodarske građevine, trebaju se projektirati, izvoditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, kao ni korištenje drugih objekata izvan građevinskog područja, te da na bilo koji način ne ugrožavaju okoliš svojim djelovanjem.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 38.

U građevinskom području naselja (koja se smatra kao zona mješovite namjene), uz građevine za stanovanje dozvoljava se smještaj sadržaja gospodarskih djelatnosti unutar stambene građevine (građevine s više od 50% bruto razvijene stambene površine) i izgradnja samostalnih gospodarskih građevina (građevine koje sadržavaju manje-više od 50% ukupne bruto razvijene stambene gospodarske/poslovne površine) uz uvjet da njihovo funkcioniranje ili sadržaj nije u sukobu sa kvalitetom stanovanja kao osnovnom namjenom prostora.

Gospodarski sadržaji mogu biti trgovačkog, ugostiteljskog, turističkog, servisnog (autopraonica, razni servisi za popravak kućanskih aparata i sl.) prerađivačko/proizvodnog karaktera, te uslužne i druge funkcije (brijačnice, frizerske radnje, pediker i sl.) druge. Moguće je graditi i auto i druge servisne građevine/sadržaje na građevnim česticama većim od 600m² a na veće od 1.000m². Sadržaji poput autolimarske radionice, lakirnice, proizvodni pogoni poput stolarije i slično, nisu dozvoljeni u građevinskom području naselja.

Zabranjuju se sadržaji koji zagađuju zrak, tlo ili vodu, izazivaju buku veću od normi utvrđenih za stambene zone, zahtijevaju opsluživanje teretnim vozilima većih od malih kamiona ili na bilo koji drugi način znatno utječu na kvalitetu stanovanja.

Pored uvjeta koji slijede, gospodarske građevine moraju zadovoljiti i opće odredbe ovog Plana i važeće odredbe za zonu u kojoj se nalaze, posebice u odnosu na izgrađenosti i iskoristivosti građevnih čestica.

Članak 39...

~~Gospodarski sadržaj unutar stambene građevine moguć je samo ako se ne narušava stambena funkcija građevine, i dopušten je samo u prizemnim dijelovima građevine.~~

Članak 40.

Ugostiteljsko-turistički sadržaji kao što su manji hoteli kapaciteta do najviše 80 kreveta mogu se graditi isključivo u naseljima Starigrad i Seline.

U građevinskom području naselja u zonama ugostiteljsko-turističke namjene (hotel - T1, turističko naselje - T2, kamp – T3) mogu se smjestiti građevine za smještaj i boravak gostiju i prateći sadržaji u funkciji turističke namjene. Unutar površina za koje je propisana obveza izrade plana nižeg reda, uz Planom definirane zone ugostiteljsko turističke namjene mogu se definirati i dodatne ugostiteljsko turističke zone, s time da ukupna površina ugostiteljsko-turističkih zona u naselju ne smije biti viša od 20% građevinskog područja naselja. Uz uvijete iz ovog poglavlja potrebno je pridržavati se i uvjeta za građenje unutar ugostiteljsko-turističkih zona iz točke 2.3. *izgrađene strukture van naselja*.

U građevinskom području naselja može se planirati i pojedinačna građevina za smještaj i boravak gostiju do najviše 80 kreveta u naseljima Starigrad i Seline, odnosno do 50 kreveta u naselju Tribanj. Građevine za smještaj i boravak gostiju mogu se smjestiti unutar zona mješovite namjene i unutar zona ugostiteljsko turističke namjene.

Građevine za smještaj i boravak gostiju moraju zadovoljiti osnovne uvjete koji vrijede i za stambene građevine tip B. Posebni uvjeti za građenje turističko-ugostiteljske građevine imaju prvenstvo primjene u odnosu na opće uvjete iz ovog Plana.

Građevine trgovačkog karaktera ukupne (bruto) građevne površine do 1500 m² mogu se graditi u naseljima Starigrad i Seline. Ostali (manji) trgovački sadržaji do 500 m² ukupne (bruto) građevne površine mogu se smjestiti u građevinskom području naselja Tribanj.

~~Građevine s manjim radnim i proizvodnim sadržajima koji svojom namjenom nisu u koliziji sa čl. 38 iz ovih Odredaba, a omogućavaju obrtničke oblike proizvodnih usluga, mogu se graditi u svim naseljima.~~

Članak 41.

Ovim se Planom definiraju zone ugostiteljsko-turističkog namjene, autokamp (T3), unutar građevinskog područja naselja, i to prema ~~grafičkim priložima~~ kartografskim prikazima plana (karta 4. građevinska područja naselja mjerilo 1:5000 i ~~karta 1. korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000~~). Osnovni pokazatelji navedenih auto kampova su:

- Seline, autokamp T3 (planirani), do 250 smještajnih jedinica, površina 1,6 ha (0,9 % GP naselja).
- Starigrad, autokamp T3 (postojeći), do 200 smještajnih jedinica, površina 1,2 ha (0,6 % GP naselja).
- Tribanj-Krušćica, autokamp T3 (planirani), do 150 smještajnih jedinica, površina 0,9 ha (1,6 % GP naselja).

Uz ove uvijete, potrebno je pridržavati se i uvjeta za autokampove iz točke 2.3. *izgrađene strukture van naselja*.

Uz navedene kampove, unutar građevinskog područja naselja mogu se planirati i manji kampovi površine do 5.000 m² iako nisu prikazani u kartografskim prikazima Plana. Manji kampovi će se uređivati po kriteriju 1 kamp jedinica na 80 m², odnosno 1 šator na 35 m² površine kampa. Unutar manjih kampova nije moguće graditi ili pričvršćivati za tlo bilo kakvu građevinu osim građevine nužne za osnovno funkcioniranje kampa (sanitarni čvor, recepcija i sl.).

Članak 42

~~U sklopu GP naselja Tribanj (Krušćica) dopušta se mogućnost uređivanja prostora za kampiranje (autokamp – T3) u zoni koja je označena grafičkim prilogom plana u mj. 1:5000 i u skladu sa uvjetima iz ovoga Plana.~~

Članak 42.

Ostali uvjeti koji gospodarski sadržaji unutar GP naselja moraju zadovoljiti:

- gospodarski sadržaji u sklopu stambene građevine će se smjestiti u prizemlju. Uredi i medicinske ordinacije mogu se smjestiti i na ostalim etažama,

- turistički sadržaji za smještaj i boravak gostiju (do 80 kreveta) moraju imati najmanje 25% građevne čestice uređene kao parkovne ili druge zelene površine. Unutar **izgrađenog** dijela građevinskog područja naselja, za ugostiteljsko-turističke građevine (građevine za smještaj i boravak gostiju) ne primjenjuje se maksimalni broj stanova određen za stambene građevine tipa B.

Članak 43.

Kod gospodarskih sadržaja u sklopu stambene građevine ili u sklopu samostalne gospodarske građevine kapacitet parkirališta će se dimenzionirati prema sadržaju odnosno namjeni, a sukladno sa propisima za tu vrstu djelatnosti iz točke 5.1.1. *Cestovni promet*.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 44.

Društvene djelatnosti su uprava i administracija, obrazovanje, kultura, šport i rekreacija, zdravstvo i socijalna skrb.

Sadržaji društvenog standarda određeni su na temelju sustava središnjih naselja prema Prostornom planu uređenja Zadarske županije. Tako se za područje Općine Starigrad utvrđuju slijedeći sadržaji društvenih djelatnosti:

1. Starigrad-Paklenica kao općinsko središte mora imati ove sadržaje :

- uprava : organi općine, mjesni ured i postaja MUP-a,
- školstvo : osnovna škola (D5), dječji vrtić (D4)
- kultura : dvorana polivalentnog značaja, čitaonica s knjižnicom (D7)
- zdravstvo : zdravstvena stanica sa službama hitne pomoći, zubar, ginekolog i drugi (D3).
- socijalnu skrb - treba osigurati prihvatilište za stare i nemoćne, te druge primjerene sadržaje (D2).
- vjerski objekt : crkva sa župnim uredom (D8)
- turistička zajednica

2. Seline i Tribanj kao naselja moraju **mogu** imati sve navedene sadržaje za Starigrad osim općinske uprave i dijela socijalne skrbi.

Kako je čitav općinski prostor ujedno i jako turističko odredište, pored utvrđenih minimalnih sadržaja potrebno je u domeni uprave i administracije, kulture, zdravstva te športa i rekreacije osigurati dodatne funkcije i njihovo bolje dimenzioniranje sa ciljem efikasnijeg servisiranja turizma u svim njegovim oblicima.

Za sve navedene sadržaje vrijede slijedeći uvjeti građenja :

- koeficijent izgrađenosti može biti do 0,40, a koeficijent iskoristivosti 1,2 odnosno Kis/n 0,90
- visine građevina mogu biti $P/P+2$ $Po+P(S)+2$ odnosno do vijenca maksimalno 10,00 m.

Ovi se uvjeti ne odnose na sakralne građevine (crkva) i sportske dvorane, gdje je dopušteno odstupanje sukladno funkcionalnim i oblikovnim karakteristikama građevine.

Sadržaji javne i društvene namjene mogu se graditi u zasebno označenim zonama u kartografskim prikazima Plana. Pojedinačne građevne javne i društvene namjene mogu se graditi i u ostalim dijelovima naselja i kada nisu posebno označene kartografskim prikazima iz ovog Plana.

Članak 45.

U sklopu GP-a naselja potrebno je osigurati prostor za zajedničke potrebe stanovnika kao što je: javno zelenilo, trгови i pješačke površine, uređene obalne površine javne namjene kao što su sportske lučice i slično, **vjerske građevine i groblja**, sportsko-rekreacijski sadržaji te sadržaji namijenjeni igri i rekreaciji djece i odraslih.

Za sve ove namjene potrebno je osigurati najmanje 20% ukupne površine područja, a određuje se urbanističkim planom uređenja. U navedenoj površini su uračunate i površine koje treba osigurati za prometne i infrastrukturne namjene.

Radi prohodnosti priobalnog dijela naselja Starigrad i ostalih naselja Općine potrebno je, gdje je to

moguće, osigurati najmanje 10,00 m širine neizgrađenog prostora koji treba urediti kao javnu prostoru.

U zonama označenim kao zone sporta i rekreacije unutar naselja (R), moguće je graditi i popratne sadržaje kao što su klupski prostori, tribine za gledateljstvo, sportske dvorane, sanitarni čvorovi, manji ugostiteljski sadržaji i trgovine u funkciji sporta i rekreacije i sl. Unutar zona igrališta u naselju (Z2), nije moguće graditi sportske dvorane, trgovine ili ugostiteljske sadržaje. – može se instalirati samo oprema za dječju igru.

Članak 45a.

Na lokalitetima građevine vjerskog sadržaja i groblja dozvoljava se rekonstrukcija, izgradnja i uređenje građevina i površina u funkciji:

- vjerske građevine,
- groblja,
- zelenih površina,
- komunalna infrastruktura (voda, struja i sl.).

Uvjeti za izgradnju i uređenje građevina vjerskog sadržaja i groblja:

- visina krovnog vijenca popratnih građevina ne može biti veća od 4 m (izuzetak čine vjerske građevine – crkva, kapelica i sl.),
- pristup građevinama vjerskog sadržaja i grobljima treba biti osiguran kolnim pristupom pod istim uvjetima kao i za ostale sadržaje unutar GP naselja,
- ograda oko vjerske građevine ili groblja mora biti usklađena s mikrolokacijom,
- unutar lokaliteta ili u neposrednoj blizini građevine vjerskog sadržaja ili groblja treba biti osiguran prostor za promet u mirovanju.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 45b.

Osnovni koridori i površine infrastrukturnih sustava definirani su kartografski prikazima Plana. Moguća su odstupanja od planiranih trasa koridora i položaja infrastrukturnih objekata zbog terenskih uvjeta i u slučaju pronalaska kvalitetnijeg i financijski racionalnijeg rješenja. Mogu se utvrđivati i novi koridori i površine iako nisu prikazani u kartografskim prikazima Plana.

5.1. Prometni sustav :

Članak 46.

Planom je utvrđeno da cestovni promet ima primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu na prostoru općine Starigrad.

Pomorski promet je u funkciji razvoja nautičkog i športskog turizma. Budući željeznički promet je samo tranzitnog značaja.

5.1.1. Cestovni promet

Članak 47.

Za potrebe odvijanja cestovnog prometa Planom je određena osnovna mreža javnih cesta, nerazvrstanih cesta i ostalih prometnih površina, (postojeća i planirana):

- *državna cesta D 8* (Jadranska turistička cesta) prolazi duž obalnog pojasa kroz sva naselja općine Starigrad, pa ne udovoljava položajem trase ni tehničkim elementima. Stoga se na dijelu ove općine, od naselja Seline do naselja Starigrad, predviđa izgradnja nove ceste koja će zaobilaziti obalni pojas, preuzeti prometnu ulogu postojeće državne ceste D 8. Širina koridora postojeće državne ceste D 8 određena je s 15 m, a širina **zaštitnog** koridora nove zaobilazne ceste s 100 m,

- *javna županijska cesta Ž 6008* koju treba redovito održavati, uređivati i rekonstruirati na način da se osiguraju bolji tehnički elementi. Širina **zaštitnog** koridora postojeće županijske ceste određena je s 15 m,
- *sve javne lokalne ceste* koje treba izgraditi i rekonstruirati u skladu s prometnim potrebama kako bi se ostvarili bolji tehnički elementi ovih prometnica. Širina **zaštitnih** koridora postojećih lokalnih cesta određena je s 10 m, a novoplaniranih s 50 m,
- *nerazvrstana cestovna mreža* u naseljima, koja uglavnom ne udovoljava prometnim potrebama zbog nerazvijenosti, nepovoljnih tehničkih elemenata trasa i neadekvatnih poprečnih profila. Uz glavne ulice naselja potrebno je osigurati nogostupe, barem s jedne strane ulice, minimalne širine 1,50 m. Neizgrađena građevinska područja naselja i druga građevinska područja potrebno je opremiti odgovarajućom mrežom opskrbnih ulica s kolnikom odgovarajuće širine (minimalno 5,50 m za dvosmjerne ulice) i nogostupima minimalne širine 1,50 m, javnim parkiralištima, te omogućiti uspostavu autobusnih linija javnog prometa. Širina **zaštitnih** koridora postojećih prometnica u naseljima određena je s 10 m, a širina **zaštitnog** koridora novih nerazvrstanih prometnice s 50 m,
- *gospodarski (protupožarni), rekreacijski i turistički putovi i staze, trase* kojih je potrebno redovito održavati i popravljati. Uz obalu je moguće uređivanje pješačkih šetnica. Širina koridora ovih prometnica određena je s 5 - 20 m,
- *parkirališta* treba organizirati kao javne površine u naseljima i na građevnoj čestici u skladu s namjenom i kapacitetima pojedinih planiranih prostornih sadržaja.

Članak 48.

Planom utvrđene prostorne koridore treba očuvati za izgradnju planirane, te proširenje i modernizaciju postojeće cestovne mreže u dugoročnoj perspektivi. **Mogu se planirati i drugi prometni koridori cestovnog prometa iako nisu prikazani u kartografskim prikazima plana, s time da karakteristični profili odgovaraju profilu određene kategorije planirane prometnice.**

Moguća su odstupanja od planiranih trasa koridora zbog terenskih uvjeta.

Planom utvrđeni koridori javnih cesta i nekategoriziranih cesta detaljnije će se definirati prilikom izrade ~~prostornog plana detaljnijeg stupnja razrade (urbanistički plan uređenja, detaljni plan uređenja)~~ **provedbene planske dokumentacije.**

Unutar utvrđenih koridora cestovnih prometnica **u neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja (osim u neizgrađenom komunalno opremljenom dijelu GP naselja)** nije dozvoljena nikakva gradnja sve dok se ne ishodi lokacijska dozvola za gradnju ceste, ili dionice ceste.

Nakon formiranja građevne čestice ceste, odnosno ishoda lokacijske dozvole za gradnju ceste, odredit će se zaštitni pojas ceste u skladu sa Zakonom o javnim cestama i ovim Planom, dok će se prostor koridora izvan zaštitnog pojasa priključiti susjednoj planiranoj namjeni.

Prometnice ili dionice pojedinih prometnica mogu se izvesti u fazama koje će biti određene lokacijskom dozvolom.

Članak 49.

Radi osiguranja prometa i sigurnosti ljudi Planom se utvrđuju sljedeće širine zaštitnog pojasa od vanjskog ruba zemljišnog pojasa ceste za javne ceste i nekategorizirane ceste:

- za državne ceste izvan naseljenog područja 25 m, unutar naselja 10 m,
- za županijske ceste izvan naseljenog područja 15 m, unutar naselja 10 m,
- za lokalne ceste izvan naseljenog područja 10 m, unutar naselja 5 m,
- za nerazvrstane ceste izvan naseljenog područja 10 m, unutar naselja 5 m.

Navedeni uvjeti se ne primjenjuju ~~na postojeće izgrađena područja~~ **u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja** - stare graditeljske cjeline gdje postoje prilazni putevi manjih širina. U tim situacijama će se prihvaćati ~~postojeće stanje~~ **već definirani građevinski pravci.**

Unutar građevinskog područja naselja građevine se mogu smjestiti i na manjim udaljenostima od navedenih u 1. stavku ovog članka, a u skladu s člankom 13. ovih Odredaba.

Članak 50.

Građevne čestice ~~uz~~ prometnice formiraju se od punog profila prometnice sukladno Zakonu o javnim cestama i ovom Planu.

U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio građevne čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili križanja.

~~Ogradni zidovi građevnih čestica mogu se graditi na udaljenosti minimalno 3 m od zemljišnog pojasa državne ceste i županijske ceste, odnosno 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste i nerazvrstane ceste.~~

Članak 51.

Kolni priključak na državnu ili županijsku cestu sa građevne čestice može se izvesti uz prethodno odobrenje nadležne Uprave za ceste u postupku ishoda ~~lokalne~~ dozvole ~~za~~ ~~građenje~~ ili izrade ~~detaljnog provedbenog~~ plana ~~uređenja~~.

Članak 52.

Sva križanja trebaju se izvesti na način da se omogući sigurno uključivanje odnosno isključivanje iz prometa.

Članak 52a.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije zatečenih moraju se u cijelosti očuvati krajobrazne vrijednosti područja prilagođavanjem trase okolnom terenu uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezatno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozelenjivanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava maksimalno uklapanje ceste u krajobraz.

Članak 53.

Promet u mirovanju treba riješiti javnim ili privatnim parkiralištima ili garažama.

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije građevina ~~u naseljima, turističkim, radnim, rekreacijskim i drugim zonama~~, potrebno je unutar građevne čestice osigurati sljedeći najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevine:

- za stambene građevine - na svaki stan 1 PM +1 ~~za stambenu građevinu~~, unutar vlastite građevne čestice.
- za građevine s više stanova ili apartmana – 1 PM po stanu ili apartmanu ~~+1 za građevinu~~,
- za nove poslovne građevine/~~prostore~~ - 1 PM na ~~50~~ 30 m² bruto izgrađenog prostora građevinske čestice,
- za industrijske, zanatske, servisne, uslužne i sl. građevine - po 1 PM na 3 zaposlenika,
- za hotele, pansionere, motele - po 1 PM na svaku sobu ili 1 PM za svaki apartman
- za sportske dvorane i igrališta - po 1 PM na 20 sjedala,
- za ugostiteljske građevine (restorani, caffè barovi, konobe, slastičarnice i dr.) - po 1 PM na ~~10,00~~ 5 m² ~~bruto izgrađene~~ uslužne površine,
- za trgovine – 1 PM na 15,00 m² bruto izgrađene površine ~~prodajnog prostora~~.
- za škole, dječje ustanove - po 1 PM na jednu učionicu ili za jednu grupu djece (+10 PM),
- za ambulante, poliklinike - po 1 PM na ~~5,00 m² bruto izgrađene površine~~ po ~~ambulantama/klinici~~ i 5 PM za pacijente.
- za vjerske građevine - po 1 PM na 25 m² bruto izgrađene površine.
- iznimno u izgrađenom dijelu GP, osobito u ~~ruralnim (starim) izgrađenim dijelovima i jezgrama~~ omogućava se prilagođavanje potrebnog broja parkirališnih mjesta mogućnostima prostora u smislu broja i njihova smještaja. Dodatno, javne (uključujući sportske građevine) i manje trgovačke i turističko-ugostiteljske građevine unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja ne moraju imati osigurana parkirališna mjesta na vlastitoj čestici ako je predviđeno zasebno parkiralište s potrebitim brojem parkirališnih mjesta.

U svim građevinskim područjima (izgrađena i neizgrađena) moguće je urediti zasebnu česticu zemlje za smještaj prometnih vozila u mirovanju za više građevinskih čestica pod uvjetom da građevine tvore funkcionalnu cjelinu (građevine u nizu, građevine orijentirane na zajedničke prostore i površine i sl.). U tom slučaju, odnosi korištenja i održavanja će se pravno regulirati. Prostor određen za smještaj prometa u mirovanju ne može se prenamijeniti u druge svrhe, a niti se može promatrati odvojeno od namjene kojoj služi.

Uz ugostiteljske, trgovačke, servisne i druge građevine koje se nalaze pokraj javne ceste, radi čije djelatnosti dolazi do zadržavanja vozila, potrebno je osigurati posebne površine za parkiranje i zaustavljanje vozila izvan kolnika, a u skladu s odredbama posebnog Zakona. Ovaj uvjet se ne primjenjuje u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja ako zatečeni lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju.

Javna parkirališta treba urediti s drvoredom, te riješiti odvodnju oborinskih otpadnih voda koje se moraju tretirati kroz separatore ulja i masti, prije upuštanja u more ili tlo.

Za jedno parkirališno mjesto mora se osigurati bruto 25 m² zemljišta.

Članak 54.

Sustavom javnog prijevoza treba povezati sva naselja međusobno, s općinskim i županijskim središtem.

Autobusna stajališta moraju se graditi na ugibalištima izvan kolnika prema Pravilniku o autobusnim stajalištima (NN 48/97 119/2007).

5.1.2. Željeznički promet

Članak 55.

Planom se određuje potreba osiguranja potencijalnog koridora za alternativnu trasu buduće brze željezničke pruge (Jadranska željeznica), koja se temelji na Prometnoj strategiji Republike Hrvatske i idejnom rješenju HŽ-a. Širina potencijalnog koridora od 200 m određena je prema propisima o zaštitnom pojasu željezničke pruge.

5.1.3. Pomorski promet

Članak 56.

Funkcija odvijanja pomorskog prometa na području općine Starigrad vezana je uz razvoj nautičkog i športskog turizma duž akvatorija Velebitskog kanala.

Pomorski promet temelji se na razvoju luke Starigrad kao veze s lukom Ražanac na suprotnoj strani obale Velebitskog kanala.

Članak 57.

U sklopu uređenja obalnog područja općine Starigrad omogućava se izgradnja i uređenje privezišta, istezališta za brodice s kopnenim površinama, servisa za popravak i održavanje brodica i drugi sadržaji.

Članak 58.

Ovim se Planom utvrđuju uvjeti uređenja, korištenja i građenja u lukama otvorenim za javni promet lučicama posebne namjene predviđenim kao akvatoriji za uređenje vezova tranzitnih i lokalnih nautičara prema dispoziciji iz Prostornog plana zadarske županije, i to:

- javni promet - pristan brodske linije za javni prijevoz i tranzitni promet (ribarski brodovi, turistički brodovi i dr.),
- komunalni vez - vez za plovila lokalnog stanovništva,
- nautički vez.

U sklopu ovih luka su i luke nautičkog turizma vezane na zone turističke namjene, a njihovi su kapaciteti usklađeni sa odredbama iz Uredbe, a prema ovom prikazu :

Unutar područja morske luke otvorene za javni promet omogućava se izgradnja i uređenje privezišta, istezališta za plovila s kopnenim površinama, servisa za popravak i održavanje plovila i drugi sadržaji na lokalitetima kako slijedi:

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA KORIŠTENJA OBALNOG PODRUČJA ZA LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET I LUKE POSEBNE NAMJENE TEMELJEM PRIKAZA IZ PROSTORNOG PLANA ZADARSKE ŽUPANIJE

NASELJE		LUKE POSEBNE NAMJENE Mikrolokacije luka	OZNAKA LUKE I POVRŠINA /ha (cca.)	PLANIRANI BROJ VEZOVA
STARIGRAD	1.	Uvala Prčina/Skiljići	LS / 2,00	200
	2.	Luka Starigrad-Pakl.	Luka za jav.pr. i LS/4,9	500 200
	3.	Šiljezotarica/Kusača	LS/0,90	200
	4.	Zapadno od uprave NP	LS/1,40	
SELINE	1.	Seline – mjesno prist.	LS /3,40	200
	2.	Bucića Podi/ uz tur.zonu	P /2,50	200
TRIBANJ	1.	Šibuljina/Lubardić	LS /1,20	200
	2.	U.Lisarica	LS/0,80	200

naselje		luka Mikrolokacije luka	potencijalni sadržaji	planirani broj vezova
STARIGRAD	1.	Luka Starigrad-Paklenica – luka otvorena za javni promet od lokalnog značaja (razvrstana putnička luka). Uključuje komunalni vez (K), nautički vez u tranzitu, vez ribarskih i turističkih brodova u tranzitu	<i>Postojeća luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, trgovina, rekreacija i sl.	do 500
	2.	Zapadno od hotela "Alan" - <i>Turistička luka - L1</i>	<i>Planirana luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, trgovina, rekreacija i sl.	do 200
SELINE	1.	Luka Seline – – luka otvorena za javni promet od lokalnog značaja (nerazvrstana putnička luka). Uključuje komunalni vez (K), nautički vez u tranzitu, vez ribarskih i turističkih brodova u tranzitu	<i>Postojeća luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, trgovina, rekreacija i sl.	do 200
	2.	Bucića Podi - <i>Turistička luka - L1</i>	<i>Planirana luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, trgovina, rekreacija i sl.	do 400
TRIBANJ-KRUŠĆICA	1.	Uvala Kruščica mala- – luka otvorena za javni promet od lokalnog značaja (nerazvrstana putnička luka). Uključuje komunalni vez (K), nautički vez u tranzitu, vez ribarskih i turističkih brodova u tranzitu	<i>Postojeća luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, trgovina, rekreacija i sl.	do 200
	2.	U.Lisarica – luka posebne namjene (sportska luka)	<i>Postojeća luka</i> San. čvor, servisni sadržaji u funkciji morske luke, ugostiteljstvo, rekreacija i sl.	do 100

PRIKAZ PRIVEZA DO 10 KOMUNALNIH VEZOVA:

SELINE :		KAPACITET
1.	Modrič	20
2.	U.Jazškatica	20
3.	Provalija	20
4.	Reljani	20

STARIGRAD :		
1.	U.Senjki Porat	20
2.	Tikvene Dražice x2	20
3.	U.Brodina	20

TRIBANJ :		
1.	U.Kruščica mala	20
2.	U.Kruščica duboka	20
3.	U.Paripovača	20
4.	U.Običaj	20
5.	U.Mandalina	20

Napomena : U grafičkim priložima kartografskim prikazima GP-a (u mjerilu 1 : 5000) prikazane su sve planirane i postojeće nautičke luke kao i privezi sa aktualnim oznakama, a prema nomenklaturi Zakona o morskim lukama, odnosno propozicijama iz PPŽ-a.

Kapaciteti luka otvorene za javni promet odnose se kumulativno (komunalni vez, nautički vez, vez u tranzitu, sportski vez i dr.) za cjelovito lučko područje.

U uređenim lučkim područjima moguće je u skladu s prostornim mogućnostima odrediti zone korištenja – *javni promet, komunalni vez, nautički vez* - bez izrade UPU-a ukoliko se koristi postojeća lučka infrastruktura, odnosno nema novih graditeljskih zahvata u moru.

Dodatni uvjeti za način gradnje i uređenje luka odvijat će se prema uvjetima koji slijede:

- U lukama i lučkim područjima se mogu formirati slijedeći sadržaji: pristani, vezovi, plaže, šetnice, zelene površine, sportsko rekreacijski sadržaji, te ugostiteljstvo i trgovina.
- Naselje s pripadajućom lukom mora se tretirati kao jedna urbana cjelina.
- Unutar zone koja se tretira kao pripadajući prostor luke moguće je izgraditi servisno-uslužne sadržaje čija bruto površina ne može biti veća od 10% od površine zahvata kopnenog dijela zone luke. Takve građevine mogu biti isključivo prizemne sa mogućnošću kata u površini od 10% od površine građevine.
- U lučicama koje imaju status priveza do 10 vezova nije dozvoljena izgradnja pratećih sadržaja.
- U zoni komunalnog veza nije dozvoljena izgradnja pratećih sadržaja (izuzetak čine sadržaji za prihvat otpada, otpadnih ulja i sl.).
- Sve predviđene luke moraju biti otvorenog tipa što pretpostavlja osiguranje slobodnog protoka pješaka u svim dijelovima prostora.

5.1.4. Zračni promet**Članak 58a**

Planom je utvrđena lokacija planiranog helidroma. Lokacija helidroma planirana je izvan uz granicu NP "Paklenice", između zaselaka Marasovići i Škiljići, u naselju Starigrad. Povremeno se mogu koristiti i površine postojećih sportskih terena.

Helidrom će omogućiti pružanja efikasnije zdravstvene zaštite, što će posebno doći do izražaja tijekom turističke sezone, jer će omogućiti brzi interventni prijevoz do većih gradskih središta.

Članak 59.

Ovim se planom utvrđuju uvjeti građenja u prostorima obalnog dijela namijenjenog rekreaciji i tretira se kao uređena kupališno-sportska zona (R3). Planom je također utvrđena zona prirodne plaže. Obalni rekreacijski pojas prikazan je u kartografskim prikazima Plana.

U sklopu rekreacijskog prostora uređene obale/kupališta moguće je izgraditi sadržaji u funkciji kupališta kao što su sanitarni čvorovi, garderobe i manji ugostiteljski objekat čija ukupna površina ne može prelaziti bruto 100 m² i može biti isključivo prizeman s visinom do vijenca od 5,0 m.

5.2. Vodogospodarski sustav

5.2.1. Vodoopskrba

Članak 60.

Planom se utvrđuju osnovni preduvjeti u svezi s osiguranjem dovoljnih količina pitke vode za sve postojeće i planirane prostorne sadržaje, što je osnovni preduvjet za porast životnog standarda i planirani gospodarski razvoj na prostoru općine Starigrad.

Članak 61.

Vodoopskrba svih naselja ove općine rješava se, prema do sada izrađenoj projektnoj dokumentaciji, preko magistralnog cjevovoda podvelebitskog područja koji ulazi u sastav regionalnog vodoopskrbnog sustava "Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije".

Članak 62.

Uvjet za ispravno funkcioniranje vodoopskrbe na području Općine je izgradnja prekidne komore (vodospreme) u naselju Rovanjaska, a za ~~Za~~ potpuno rješenje vodoopskrbe ~~na području općine~~ treba izgraditi sljedeće vodoopskrbne građevine:

- vodospremnik "Seline", zapremine $V=1000\text{ m}^3$,
- vodospremnik "Starigrad", zapremine $V=1000\text{ m}^3$,
- dovodne cjevovode do vodospremnika i povratno-gravitacijske cjevovode do mjesne vodovodne mreže,
- glavne obuhvatne mrežne cjevovode u naseljima,
- nastavak magistralnog cjevovoda od naselja Starigrad do naselja Tribanj,
- mjesnu vodovodnu mrežu u svim naseljima,
- crpne postaje (hidrostanice) za opskrbu viših zona u pojedinim naseljima ~~naselju Starigrad za kote terena iznad 30,0 m.n.m.~~

Članak 63.

Vodoopskrbne građevine treba graditi u etapama tako da svaka etapa predstavlja zaokruženu tehnološku cjelinu.

Članak 64.

U svim naseljima treba izgraditi kvalitetnu mjesnu vodovodnu mrežu preko koje će se vršiti distribucija pitke vode prema stvarnim potrebama svih potrošača i uz minimalne dopuštene gubitke vode.

Članak 65.

U projektnoj dokumentaciji treba predvidjeti vodovodne cijevi od kvalitetnog materijala kako bi se osigurala maksimalna sigurnost i trajnost u pogonu.

Vodovodne cjevovode treba postaviti u koridoru prometnice, po mogućnosti u nogostupu ili zelenom pojasu. Trase cjevovoda treba uskladiti s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovodnih cjevovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Članak 66.

Radi zaštite od onečišćavanja za sva izvorišta na području općine moraju se utvrditi zone sanitarne zaštite i provoditi sve zakonom propisane zaštitne mjere.

5.2.2. Zaštita voda od zagađivanja (odvodnja)

Članak 67.

Planom se prihvaća koncepcijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda za cjelokupno područje općine Starigrad koje je definirano u "Studiji zaštite voda na području Zadarske županije" iz 2005. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba i "Hidroing" d.o.o. iz Osijeka) i u idejnom rješenju "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad" iz 2006. godine ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. iz Zagreba), a koje predviđa izgradnju dva zasebna sustava odvodnje: sustav odvodnje Starigrad i sustav odvodnje Tribanj.

Sustav odvodnje Starigrad obuhvaća naselja: Starigrad i Seline. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 9300 ES.

Sustav odvodnje Tribanj obuhvaća istoimeno naselje. Predviđeni ukupni kapacitet uređaja za pročišćavanje ovog sustava odvodnje iznosi 3290 ES.

Članak 68.

Za oba sustava odvodnje planirana je primjena tzv. razdjelnog tipa odvodnje s izgradnjom kanalizacijske mreže kojim se sakupljaju i odvođe uglavnom urbane (fekalne) otpadne vode i eventualno prethodno pročišćene industrijske otpadne vode. Sakupljanje oborinskih otpadnih voda ovom kanalizacijskom mrežom nije predviđeno niti dopušteno.

Tehničko rješenje odvodnje i pročišćavanja sastoji se u tome da se prikupljene otpadne vode transportiraju gravitacijskim kolektorima i uz precpljivanje na potrebnim lokacijama dovode se do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Kod oba sustava pročišćene otpadne vode ispuštaju se podmorskim ispustom u Velebitski kanal. Uz pretpostavku ispuštanja u osjetljivo područje, te za predviđene kapacitete uređaja za pročišćavanje predviđena je primjena "prvog stupnja" pročišćavanja.

Članak 69.

Prije izrade glavnih i izvedbenih projekata moraju se prethodno izvršiti detaljni oceanografski istražni radovi pripadajućeg akvatorija Velebitskog kanala, geodetski radovi i geomehanički istražni radovi kako bi se utvrdile konačne trase podmorskih ispusta i gravitacijske kanalizacijske mreže, kao i definitivne lokacije uređaja za pročišćavanje i crpnih postaja. U ovoj projektnoj dokumentaciji mora se razraditi i etapna izgradnja planiranih javnih sustava odvodnje.

Članak 70.

Do izgradnje javnog sustava odvodnje sve ~~postojeće građevine kao i~~ nove građevine u izgrađenom dijelu i **neizgrađenom ali komunalno uređenom dijelu** GP (kapaciteta do 10 ES) moraju pojedinačno rješavati odvodnju svojih urbanih (fekalnih) otpadnih voda sakupljanjem u kvalitetno izgrađenim tipskim kućnim uređajima za pročišćavanje (npr. vodonepropusne **septičke** **sabirne** jame). Nakon izgradnje javnog sustava odvodnje sve građevine se moraju priključiti na isti.

Za neizgrađene dijelove naselja za koje je obavezna izrada UPU-a mora se tim planom definirati način suspenzije otpadnih voda i to izgradnjom javnog sustava odvodnje.

Navedeni uvjeti odnose se na građevinska područja naselja i izdvojena GP u prostoru obuhvata ZOP-a.

Članak 71.

Dozvoljava se primjena i manjih gotovih tipskih uređaja za **biološke** pročišćavanje urbanih (fekalnih) otpadnih voda koji moraju biti što jednostavniji za izvedbu i održavanje, a s povoljnim tehničkim, ekološkim i ekonomskim pokazateljima (bio diskovi i sl.). Primjenjuje se za veće građevine u izgrađenim **i neizgrađenim ali komunalno uređenim** dijelovima GP (kapaciteta više od 10 ES).

Članak 72.

Tehnološke otpadne vode iz raznih proizvodnih pogona, koje mogu biti onečišćene uljima i kemikalijama, moraju se prije priključenja na buduću mjesnu kanalizacijsku mrežu, prethodno pročititi tako da se sadržaj štetnih tvari u njima smanji do propisanih graničnih vrijednosti za

urbane otpadne vode.

Zbog toga sastavni dio investicijskog elaborata svakog proizvodnog pogona mora biti i adekvatni sustav pročišćavanja otpadnih voda s naznačenim karakteristikama svih otpadnih voda koje se susreću u tehnološkom procesu.

Članak 73.

Oborinske otpadne vode moraju se najkraćim putem uglavnom površinski, ili preko posebnog sustava otvorenih ili zatvorenih kanala, odvesti u obalno more ili okolni teren.

Oborinske otpadne vode sa svih površina većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje se javlja veća opasnost od izlijevanja ulja i nafte, moraju se obraditi preko separatora za izdvajanje ulja i masnoća prije upuštanja u tlo ili obalno more.

Članak 74.

Zaštita voda na prostoru općine Starigrad mora se provoditi prema odredbama iz Državnog plana za zaštitu voda (NN 8/99).

5.2.3. Uređenje vodotoka i voda

Članak 75.

Za sve vodotoke na području općine Starigrad, koji uglavnom imaju karakter povremenih brdskih vodotoka i koji prema "Uredbi o kategorizaciji vodotoka" NN 15/81 spadaju u I. kategoriju, ~~Planom se određuje zaštitni pojas od 10 m od ruba protočnog korita.~~

Članak 75a

Zaštita od štetnog djelovanja bujičnih vodotoka, te ostalih vodotokova i oborinskih odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podriivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz bujične vodotoke treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno se inundacijski pojas može smanjiti do 3,0 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Članak 76.

~~Građevne čestice moraju se odrediti tako da se osigura pristup do vodotoka radi uređenja korita i oblikovanja inundacije potrebne za maksimalni protok vode.
Za izgradnju ili uređenje zemljišta uz vodotok moraju se ishoditi vodopravni uvjeti.~~

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do ulijeva u recipijent, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko - pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji, a

koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih metoda.

Članak 76a

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min. 3,0 m, odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

Članak 76b

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to treba utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

Članak 76c

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0.50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

Članak 76d

Koristeći postojeće vodne potencijale (izvori, vodotoci, oborine i podzemne vode i dr.) za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje, planirana je izgradnja sustava kanala za navodnjavanje, a na temelju "Plana navodnjavanja za područje Zadarske županije" (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu, 2007. godine). Površine za navodnjavanje nisu prikazane u kartografskim prikazima Plan, već će se utvrditi na temelju ove studije i u skladu s posebnim propisima.

5.3. Elektroopskrba

Članak 77.

~~Općina Starigrad opskrbljuje se električnom energijom u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije i to na način da je područje priključeno na 10kV dalekovod iz pravca Obrovca i Gospića preko RS Seline~~

Područje općine Starigrad je u sklopu jedinstvenog elektroenergetskog sustava Zadarske županije. Područje se opskrbljuje električnom energijom zračnim dalekovodom 35kV iz TS 110/35kV Obrovac i zračnim dalekovodom 10kV iz TS 35/10kV Gospić. Daljnja raspodjela energije će biti iz planirane TS 35/10(20) kV SELINE 2x8MVA, dok će se postojeća TS 35/10kV SELINE demontirati i ukloniti.

Na području općine Starigrad sva naselja imaju svoje trafostanice tako da postoje trafostanice. Na području općine Starigrad sva naselja imaju svoje trafostanice tako da postoje trafostanice Viniština, Mandalena, Lisarica, Običaj, Paripovača, Kruščica 1 i 2, Redine, Korita, Ljubotić, Lug, Bristovac, Kopovine, Šibuljina, Klačine, Kozjača 1 i 2, Šiljožetarica, Laden porat, Milovac, Kojići, Starigrad 1-6, Starigrad Hotel, Marasovići, NP Paklenica, Jaz, Seline, RS Seline, Seline istok, Bucići, Goli brig, Reljani, Modrič

Trafostanice su tipske, Stupne, zidane "tkz. tornjiće" ili novi od gotovih betonskih elemenata priključene na DV-10kV.

Članak 78.

U svim naseljima niskonaponska mreža je većim dijelom izvedena kao zračna sa golim ili izoliranim vodičima, a manjim dijelom podzemnim kabelima.

Mogu se povećati kapacitet trafostanica zamjenom transformatora veće snage ili zamjenom cijele trafostanice novom, većeg kapaciteta.

Članak 79.

Rekonstrukcija postojećih i gradnja novih elektroenergetskih građevina kao i kabliranje pojedinih dijelova trase određuje se lokacijskom dozvolom na temelju ovog Plana ili planova nižeg reda (UPU, DPU), i prema uvjetima HEP-a.

Članak 80.

Mjesna transformatorska postrojenja postavljaju se tako da je moguć kolni pristup barem jednom pročelju i da su uklopljene u okoliš. Ako se grade kao samostalne građevine obvezno je hortikulturno uređenje okoliša. Udaljenost transformatorske stanice od kolne ceste iznosi najmanje 3,0 m, a od susjedne međe najmanje 1,0 m..

Članak 81.

Planom su predviđene minimalne građevinske parcele za trafostanicu:

- 110/35 (20) kV - 6000 m²
- 35/10 (20) kV - 1000 m²
- 10/04 kV - 40 m²

Ukoliko se pokaže potreba, mogu se postaviti i druge trafostanice uz poštivanje općih uvjeta ovog Plana i uvjeta iz ovog poglavlja, a sve u skladu s posebnim uvjetima Elektre Zadar.

Građenje infrastrukturnih objekata moguća je i prije donošenja planova užeg područja (UPU, DPU), ukoliko je osiguran pristup do prometne površine.

Članak 81a.

Unutar zone proizvodne namjene (I2) na području Reljani (naselje Seline) mogu se planirati sadržaji i uređivati površine za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Vrsta i kapaciteti potencijalne energane utvrdit će se prema programskoj studiji i prema posebnim propisima.

5.4. Telekomunikacije

Članak 82.

Sve komutacije kao i sustavi prijenosa moraju biti digitalni.

U cilju povećanja kvalitete usluga krajnjih korisnika i zadovoljavanja tehničkih normativa moguće je nadograđivati izvedene i graditi nove elemente fiksne telekomunikacijske infrastrukturne mreže (komutacije, kabeli i drugo), a prema posebnim zakonima i propisima.

Članak 83.

Telekomunikacijska mreža mora omogućavati lako uvođenje novih usluga.

Članak 84.

Svjetlovodnim kabelima ~~će se povezati~~ su povezane komutacije: Starigrad, Seline, Šilježetarica i Kruščica.

Članak 85.

Trase svjetlovodnih kabela, kao i mjesne telekomunikacijske mreže, će, gdje je to moguće, ići uz prometnice.

Članak 86.

Telekomunikacijske mreže, ako je to ekonomski opravdano, treba graditi podzemno, kako bi se osigurao kvalitetan rad, kao i da se što manje narušava izgled mjesta stupovima i zračnim kabelima.

Članak 87.

Svakom korisniku treba omogućiti kvalitetno korištenje telekomunikacijskih usluga fiksnim priključkom ili priključkom mobilne mreže na cijelom području Općine Starigrad.

Članak 87a

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija (sustavi slijedećih generacija). U skladu s navedenim, na području obuhvata Plana moguća je izgradnja i postavljanje baznih stanica (osnovnih postaja) pokretnih komunikacija smještanjem na samostojeće stupove i krovne prihvate.

Bazne stanice (osnovne postaje) i pripadajuće antene pokretnih telekomunikacijskih mreža mogu se postaviti na lokalitetima koji nisu u sukobu sa smjernicama zaštite prirode (narušavanje krajobraznih vrijednosti) i nepokretnih kulturnih dobara, a prema posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima, mjerodavnih službi zaštite, te prema Prostornom planu Zadarske Županije.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova izvan građevinskih područja potrebno je poštivati sljedeće uvjete:

- na novoj lokaciji moguće je graditi samostojeći antenski stup, ili rekonstruirati postojeći, samo takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno tipski projekt koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva;
- ukoliko je na postojećoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, moguće je planirati još samo jedan za ostale operatore.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova u građevinskom području naselja potrebno je pored navedenih poštivati i sljedeće dodatne uvjete:

- samostojeći antenski stup moguće je graditi samo po posebnom projektnom rješenju za pojedinu odabranu lokaciju projektiranu u skladu s postojećim okolišem (kao maskirni element, rasvjetni element ili nosac reklama i sl.) na građevnoj čestici do koje je osiguran kolni pristup minimalne širine 5,0 m.
- minimalna veličina građevne čestice za smještaj osnovne postaje i najmanje dva parkirališna mjesta iznosi 80 m². Takva čestica će se priključiti na elektroenergetsku mrežu. U slučaju tehničke nemogućnosti priključka na elektroenergetsku mrežu, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, samostalni antenski stup će se napajati preko agregata ili sunčanih kolektora. U slučaju napajanja agregatom, buka proizvedena istim ne smije prijeći razinu dozvoljene buke za jednu vrstu građevnog područja, koja proizlazi iz posebnih propisa.

Planom se dozvoljava postavljanje elektronike komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama (antenski prihvati) u skladu s posebnim uvjetima tijela i /ili osoba određenih posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishoda lokacijske dozvole.

Male antene će se obojiti bojom istom kao i podloga na koju se učvršćuje, tako da bude što manje uočljiva. Mogu se koristiti isključivo nosači od nehrđajućeg čelika ili vruće pocinčanog čelika i vijke od nehrđajućeg čelika.

Pokretna telekomunikacijska mreža nije definirana kartografskim prikazima ovog Plana.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 88.

Prostornim planom utvrđuju se kao osobito vrijedna područja :

a/ Krajobraznih obilježja : more sa podmorjem, obalni pojas, reljef kopna sa svim važnim morfološkim obilježjima, karakteristične šumske zajednice te polja sa svim strukturalnim karakteristikama poljodjelstva.

b/ Kulturno-povijesnih vrijednosti : arheološki nalazi iz raznih vremenskih perioda, cjeline graditeljskog naslijeđa ruralnog obilježja, pojedinačni objekti sakralnog i svjetovnog obilježja te svi registrirani i neotkriveni nepokretni spomenici kulturno-povijesne baštine.

6.1. Zaštita prirodnih i krajobraznih vrijednosti

Članak 88a

Posebno vrijedna područja na prostoru Općine (Nacionalni Park Paklenica i Park prirode Velebit), zaštićeni su temeljem Zakona o zaštiti prirode. Uvjeti građenja, uređenje i zaštite prostora utvrđuju se planovima područja posebnih obilježja. U slučaju kolizije između plana područja posebnih obilježja i Prostornog plana uređenja općine Starigrad, primjenjuju se odredbe iz plana područja posebnih obilježja.

Posebno se zakonima štiti način gospodarenja morem i podmorjem, te priobalnim pojasom (Zakon o morskom ribarstvu i Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama).

Na osnovi navedenih zakona potrebno je na razini jedinice lokalne samouprave provoditi sve potrebne mjere zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti naznačenih u ovom prostornom planu.

Članak 88b

Ovim Planom obuhvaćeni su lokaliteti i područja koja nisu zaštićena Zakonom o zaštiti prirode, ali se nalaze unutar Nacionalne ekološke mreže (NEM) i imaju određeni oblik zaštite na temelju posebnih Zakona i propisa. Područja s posebnim ograničenjem u korištenju dijele se na točkaste lokalitete i na područja. Tablica koja slijedi navodi točkaste lokalitete i područja unutar Općine:

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE
Površine unutar NEM-a	Nacionalni park Paklenica ŠIFRA: HR2000871 #	<i>Divlje svojte:</i> gušteri petrofilne ptičje vrste alpska strizibuba (<i>Rosalia alpina</i>) apolon (<i>Parnassius Aapollo</i>) bosanski ljiljan (<i>Lilium jankae ssp. Bosniacim</i>) cjelolatična žutilovka (<i>Genista holopetala</i>) crvenkrpica (<i>Zamenis situla</i>) kitaibelov pakujac (<i>Aquilegia kitaibelii</i>) <i>ostale divlje svojte ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini:</i> planinski kotrljan (<i>Eryngium alpinum</i>) riđi šišmiš (<i>Myotis emarginatus</i>) riječni rak (<i>Astacus astacus</i>) šumski crni okaš (<i>Erebia medusa</i>) uskršnji leptir (<i>Zerynthia polyxena</i>) vaganjski crni okaš (<i>Erebia gorge vagana</i>) žednjakov plavac (<i>Scolitantides orion</i>)	11; 17; 20; 29; 6000; Ostalo: nacionalni park

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE
		<p><i>Stanišni tipovi:</i></p> <p>Zajednica kozlačice i prozorskog zvončića Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom Karbonatna točila <i>Thlaspietea rotundifolii</i> Šuma crnog bora i crnog graba Jugoistočnoalpsko-ilirske termofilne bukove šume Pretplaninske bukove šume Kraške špilje i jame Kanjonska vegetacija</p>	
	Park prirode Velebit ŠIFRA: HR5000022 #	<p>Divlje svojte:</p> <p>Apolon (<i>Parnassius Apollo</i>) Dinarski rožac (<i>Cerastium dinaricum</i>) Dinarski voluhar (<i>Dinaromys bogdanovi</i>) Gorski dugoušan (<i>Plectotus macrobullaris</i>) Gospina papučica (<i>Cypripedium calceolus</i>) Hrvatski pijor (<i>Telestes (Phoxinellus) croaticus</i>) Kitaibelov pakujac (<i>Aquilegia kitaibelii</i>) Kranjska jezernica (<i>Eleocharis carniolica</i>) Mali potkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) Mali večernjak (<i>Nyctalus leisleri</i>) Mrki medvjed (<i>Ursus arctos</i>)</p> <p><i>ostale divlje svojte ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini:</i></p> <p>Planinski kotrljan (<i>Eryngium alpinum</i>) Planinski žutokrug (<i>Vipera ursinii macrops</i>) Ris (<i>Lynx lynx</i>) Rottemburgov debeloglavac (<i>Thymelicus acteon</i>) Skopolijeva gušarka (<i>Arabis scopoliana</i>) Širokouhi mračnjak (<i>Barbastella barbastellus</i>) Šumski crni okaš (<i>Erebia medusa</i>) Velebitska degenija (<i>Degenia velebitica</i>) Veliki potkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) Veliki šišmiš (<i>Myotis myotis</i>) Veliki timijanov plavac (<i>Maculinea arion</i>) Vuk (<i>Canis lupus</i>)</p> <p><i>Stanišni tipovi:</i></p> <p>Alpinske i borealne vrištine Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice (<i>Juniperus spp</i>) Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci Travnjak trave tvrdače Istočnosubmediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine Primorska bukova šuma s jesenskom šašikom Pretplaninska šuma bukve s planinskim žabnjakom Pretplaninska šuma smreke s ljepikom Dinarska bukovo-jelova šuma Kraške špilje i jame Šume običnog i crnog bora na dolomitima Pretplaninska klekovina Planinske rudine Gorska, pretplaninska i planinska točila Ilirsko-jadranska primorska točila Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom</p>	9; 11; 18; 29; 30; 115 - 120; 4000; E.6.1.1.- 17; 6000;

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA	MJERE ZAŠTITE	
	Velebit – međunarodno važno područje za ptice ŠIFRA: HR1000022 # (obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)	<i>Divlje svojte:</i> Crna žuna (<i>Dryocopus martius</i>) Gorski zviždak (<i>Phylloscopus bonelli</i>) Jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca</i>) Jastrebača (<i>Strix uralensis</i>) Lještarica (<i>Bonasa bonasia</i>) Mali ćuk (<i>Glaucidium passerinum</i>) Planinski ćuk (<i>Aegolius funereus</i>) Planinski djetlić (<i>Dendrocopos leucotos</i>) Primorska trepteljka (<i>Anthus campestris</i>) Rusi svračak (<i>Lanius collurio</i>) Sivi sokol (<i>Falco peregrinus</i>) Suri orao (<i>Aquila chrysaetos</i>) Škanjac osaš (<i>Pernis apivorus</i>) Tetrijež gluhan (<i>Tetrao urogallus</i>) Troprsti djetlić (<i>Picoides tridactylus</i>) Ušara (<i>Bubo bubo</i>) Vrtna strnadica (<i>Emberiza hortulana</i>) Zmijar (<i>Circaetus gallicus</i>)	7; 9; 11; 20; 4000	
	NAZIV LOKALITETA	STANIŠNI TIPOVI	ŠIFRA	MJERE ZAŠTITE
Točkasti lokaliteti NEM-a	Jama pod Bojinim kukom	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000052 #	6000
	Manita peć	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000082 #	6000
	Špilja kod Starigrad Paklenice	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000150 #	6000
	Vrtlina jama	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti Endemične svojte <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000197 #	6000
	Jama pod stijenom Buljme	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000756 #	6000
	Jama u zubu Buljme	<i>Divlje svojte:</i> Leptodirus hochenwarti <i>Stanišni tipovi:</i> Kraške špilje i jame	HR2000757 #	6000
	Uvala Modrič do Tankog rta	<i>Stanišni tipovi:</i> Biocenoza vrulja ponorskog tipa	HR3000048	23; 135

	NAZIV LOKALITETA	CILJEVI OČUVANJA		MJERE ZAŠTITE
	Vrulja Plantaža	<i>Stanišni tipovi:</i> Biocenoza vrulja ponorskog tipa	HR3000049	23; 135
	Ražanac M. i V.	<i>Stanišni tipovi:</i> Grebeni	HR3000051 #	31; 132; 133; 135
	Morska špilja kod Kneževića	<i>Stanišni tipovi:</i> Vrulje	HR3000277	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Vrulja Modrič	<i>Stanišni tipovi:</i> Vrulje	HR3000278	23; 135
	Šibuljina 1	<i>Stanišni tipovi:</i> Morske špilje	HR3000283 #	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Šibuljina 2	<i>Stanišni tipovi:</i> Morske špilje	HR3000284 #	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete
	Markova Jama	<i>Stanišni tipovi:</i> Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	HR3000447	11; Ostalo: očuvati povoljne stanišne uvjete

Mjere zaštite za područja iz prethodne tablice proizlaze iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže i glase:

MJERE ZAŠTITE	SMJERNICE ZA ZAŠTITU	
7	Regulirati lov i sprječavati krivolov	
9	Osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo	
11	Pažljivo provoditi turističko rekreativne aktivnosti	
18	Sprječavati zaraštavanje travnjaka	
20	Zabrana penjanja na liticama na kojima se gnijezde značajne vrste	
23	Sprječavati nasipavanje i betonizaciju obala	
29	Odrediti kapacitet posjećivanja područja	
30	Osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti (POP)	
31	Regulirati akvakulturu	
3000	115	Gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva
	116	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	117	Očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.)
	118	Očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka
	119	Očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni
	120	Poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima

MJERE ZAŠTITE		SMJERNICE ZA ZAŠTITU
4000	120	Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
	121	Prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine
	122	U gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
	123	U gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
	124	U gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme
	125	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	126	U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhих (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama
	127	U gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)
	128	Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi
	129	Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
132	Očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća	
133	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme	
135	Sanirati oštećene djelove morske obale gdje god je to moguće	
6000	137	Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
	138	Očuvati sigovine, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze
	139	Ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini
	140	Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode
	141	Sanirati odlagališta otpada na slivnim područjima speleoloških objekata
	142	Očuvati povoljne uvjete (tama, vlažnost, prozračnost) i mir (bez posjeta i drugih ljudskih utjecaja) u speleološkim objektima
	143	Očuvati povoljne fizikalne i kemijske uvjete, količinu vode i vodni režim ili ih poboljšati ako su nepovoljni

Mjere iz prethodnih tablica obvezno se primjenjuju kod izrade detaljnije planske dokumentacije.

Članak 88c

U svrhu očuvanja ruralnog krajobraza potrebno je provest sljedeće mjere:

- očuvati različitosti prostornih cjelina te karakterističnih slika prostora uvjetovanih prirodnim obilježjima, tipovima naselja i kulturno-povijesnim naslijeđem,
- očuvati i obnoviti estetske vrijednosti krajobraza (gromače, pašnjake, livade, šume),
- revitalizirati stočarstvo,
- obnoviti zapuštene vinograde i maslinike na tradicionalan način,

- e) poljoprivredno zemljište zaštititi od prenamjene, a proizvodnju prilagoditi biološkim ciklusima,
- f) gospodarske i infrastrukturne građevine prilagoditi zahtjevima zaštite prostora, uvažavajući uvjete nadležnih službi za zaštitu krajobraznih i prirodnih vrijednosti,
- g) očuvati tradicijski način izgradnje uz upotrebu autohtonog materijala,
- h) pri uređenju i regulaciji vodotoka (s ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda) sačuvati prirodno stanje toka, izbjegavati betoniranje korita ili ga obložiti grubo obrađenim kamenom.

Članak 88d

Zabranjeno je nasipavanje terena iskopnim i otpadnim građevinskim materijalom izvan građevinskog područja.

Potrebno je prirodnu obalu očuvati bez značajnih izmjena obalne linije, nasipavanja i otkopavanja obale.

Članak 88e

Pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu Zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe.

Članak 88f

Dodatni uvjeti zaštite prirode provode se kroz zakone i ostalu regulativu koja utvrđuje uvjete korištenja i zaštite zraka, tla, vode i mora, te pozitivni zakonski i ostali propisi iz drugih područja (prostorno uređenje, gradnja, zaštita šuma, zaštita poljoprivrednog zemljišta itd).

6.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Članak 89.

~~Način zaštite propisan je Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (N.N. 69/99) i u nadležnosti je Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zadru.~~

~~Ruralne cjeline koje su napuštene i u propadanju valja zaštititi i revitalizirati u skladu sa posebnom studijom koja će definirati sve relevantne kriterije njihova uređenja (čl.10.). Do izrade takve studije u sklopu ruralnih zaselaka nije dozvoljena nova izgradnja već samo obnova postojećih građevina bez mijenjanja strukturnih karakteristika.~~

Kulturno-povijesne cjeline obuhvaćaju: arheološke lokalitete (prapovijesne, antičke i one još nedefinirane), zatim graditeljsku baštinu, te etnografski značajne lokalitete kao što su mirila, mlinovi, zaseoci i stari bunari. Svi navedeni objekti i lokaliteti navedeni su u tekstu Obrazloženja Plana: **tablica u točki 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, Zaštita kulturno-povijesne baštine** i prikazane u kartografskim prikazima Plana. Kulturno-povijesne cjeline obuhvaćaju i sve neotkrivene nepokretne spomenike kulturno-povijesne baštine.

Članak 90.

~~Prostornim planom utvrđuje se potreba poštivanja utvrđenih kriterija čuvanja i zaštite posebno vrijednih lokaliteta na prostoru Općine kao što je NP Paklenica, koji ima sustav zaštite temeljem zakona, i posebnim Prostornim planom, te PP Velebit, koji ima također definiran stupanj zaštite (Zakon o zaštiti prirode N.N. br. 30/94, 72/94 i 70/05).~~

~~Posebnim se zakonskim odredbama štiti način gospodarenja morom i podmorjem te priobalnom pojasu – Zakonom o merskom ribarstvu i Zakonom o pomorskom dobru.~~

~~Na osnovi navedenih zakona potrebno je na razini jedinice lokalne samouprave provoditi sve potrebne mjere zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti naznačenih u ovom prostornom planu.~~

Sustav mjera zaštite utvrđuje se za sve radnje koje mogu prouzročiti promjene na kulturnom dobru, odnosno koje bi mogle narušiti njegovu cjelovitost. Mjerama propisanim posebnim zakonom i propisima utvrđuje se obvezatni upravni postupak, te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na nepokretnom kulturnom dobru.

Upravni postupak je obavezan i u slučajevima poduzimanja radnji na područjima i elementima prostora zaštićenim ovim Planom (sve evidentirane kulturno-povijesne vrijednosti).

Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu sljedeći zahvati:

- a) popravak i održavanje postojećih građevina,
- b) nadogradnja, prigradnja, preoblikovanje, građevne prilagodbe i funkcionalne prenamjene, rušenje dijelova ili uklanjanje građevine,
- c) novogradnja na zaštićenim česticama ili unutar zaštićenih područja,
- d) izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

Za sve navedene zahvate na kulturnim dobrima potrebno je kod Konzervatorskog odjela u Zadru ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

- a) prethodno odobrenje nužno za radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na kulturnom dobru, a bez obzira je li za njih potrebna građevna dozvola,
- b) posebne uvjete zaštite kulturnog dobra (izdaje konzervatorski odjel za sve radnje koje zahtijevaju odobrenje za građenje prema Zakonu o prostornom planiranju i gradnji).

U svim fazama radova nadzor provodi Konzervatorski odjel u Zadru.

Članak 90a.

Za arheološke lokalitete (prapovijesne, antičke i nedefinirane) definirane su sljedeće mjere zaštite:

- a) Istraživanje lokaliteta i iskapanje nalaza dopušteno je samo uz prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja i iskapanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na čuvanje nadležnom muzeju.
- b) *Gradinski* lokaliteti moraju se očuvati i održavati u naslijeđenom obliku. Kod postavljanja komunikacijske opreme na ili u blizini gradina, nužna su prethodna arheološka istraživanja, neophodna za određivanje uvjeta zaštite kulturnog dobra.
- c) Za ostatke antičkog *Argyrunsuma* i pripadajuće mu nekropole potrebno je (i odredbama plana nižeg reda) utvrditi obvezu arheološkog nadzora prilikom građevinskih zahvata na stambenim i poslovnim građevinama, uključivo i prilikom uređenja samo prizemnih dijelova građevina, te po potrebi izvedbu i zaštitnih arheoloških istraživanja.
- d) U slučaju građevinskih, infrastrukturnih ili drugih radova s izravnim utjecajem na bilo koji arheološki lokalitet, potrebno je provesti zaštitna arheološka istraživanja, uz dokumentiranje i konzervaciju nalaza i nalazišta.
- e) Ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, na kopnu ili u moru, naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna ih je prekinuti i o nalazu obavijestiti Konzervatorski odjel u Zadru bez odgađanja.

Članak 90b.

Arheološki lokaliteti koji su označeni zvjezdicom (*) u popisu u točki 3.4.1. *Zaštita kulturno-povijesne baštine* u Obrazloženju Plana, iznimno su ugroženi raznim građevinskim zahvatima, te zahtijevaju posebne mjere zaštite:

- a) Poviše centra Starigrada, s lijeve i desne strane ceste *Starigrad – Dokoze*, na n.m. visini od 30 do 450 metara, nalaze se tri *gradinska* lokaliteta i petnaest kamenih grobnih humaka. Šest humaka s lijeve strane ceste u zaleđu centra Starigrada su najugroženija, a tri humka (označeni brojevima 30., 31. i 32. u Obrazloženju ovog Plana) su već dijelom devastirani. Prije bilo kakvih daljnjih radova humke je potrebno arheološki istražiti i dokumentirati, a pokretne nalaze konzervirati i pohraniti u nadležnom muzeju. Isto vrijedi i za humke pod brojevima 154. i 155 iz Obrazloženja ovog Plana.
- b) Kasnoantička utvrda i prapovijesna gradina na lokalitetu Sv. Trojica, od podnožja *gradinskog* naselja do crkve s grobljem, potrebno je što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju tog dijela nalazišta.
- c) Na dijelu lokaliteta *Gradina Kneževići* s pripadajućom nekropolom (polje Malo Libinje) potrebno je što prije provesti zaštitna arheološka istraživanja i konzervaciju.

Članak 90c.

U cilju očuvanja kulturno–povijesnih obilježja prostora, preporučuje se očuvanje tradicionalnih naseobinskih cjelina (zaselaka, osamljenih gospodarstava, stanova, mlinova) u njihovom izvornom okruženju, zajedno s povijesnom građevnom strukturom i pripadajućom parcelacijom. Ove su cjeline prikazane u kartografskim prikazima Plana kao etnološka područja ili ruralne cjeline. Preporučuje se i revitalizacija zapuštenih i zanemarenih objekata narodnoga graditeljstva (etnološke ili ruralne cjeline), uz moguću novu ili izmijenjenu staru namjenu (korištenje za stambenu, turističku, kulturnu, odgojno-obrazovnu svrhu). Iako opstanak i očuvanje takvih građevina ovisi prvenstveno o ambicijama, željama i potrebama njihovih vlasnika, odnosno korisnika, prilikom bilo kakvih radova potrebno je dokumentirati postojeće stanje, provesti arhitektonska i arheološka istraživanja, te na temelju toga izvesti primjerenu konzervaciju i prezentaciju.

Mirila i bunare potrebno je čuvati i održavati u izvornom (naslijeđenom) stanju, a sve zahvate na njima rješavati u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Zadru.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 91.

Ovim Planom se cilju unapređivanja stanja u postupanju s otpadom utvrđuje slijedeće:

- Propisati mjere izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada
- Propisati mjere iskorištenja vrijednih dijelova otpada s ciljem smanjenja količine otpada
- Uspostaviti program odvojenog sakupljanja opasnog otpada iz kućanstva koji se sastoji od kemijskih sredstava za čišćenje, boja i lakova, starih lijekova, istrošenih akumulatora i baterija, istrošenih motornih ulja i.t.d.
- Odrediti mjere saniranja postojećih neuređenih odlagališta otpada i otpadom onečišćena tla.
- Centralizirati odlaganje otpada za cijelu općinu s ciljem izbjegavanja nastajanja nekontroliranih smetlišta.
- Propisati mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom.
- Odrediti izvore i visinu financijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera.
- Odrediti rokove za izvršenje utvrđenih mjera.
- Na području općine uspostaviti ~~jedan do dva~~ reciklažna dvorišta u svrhu edukacije stanovništva. Reciklažno dvorište trebalo bi sadržavati kontejnere za : PET ambalažu, limenke, staklo, papir, stare lijekove, akumulatore, otpadna motorna ulja, otpadna jestiva ulja.
- Stimulirati i educirati stanovništvo u cilju kompostiranja biootpada čime se može smanjiti količina komunalnog otpada i do 25 %.
- Građevinski otpad koristiti za sanaciju ~~postojećeg~~ neuređena smetlišta, ali i trajno odrediti mjesta njegova odlaganja uz obaveznu zabranu nekontroliranog nasipanja obalnog pojasa. U tu svrhu potrebno je izgraditi plato za sakupljanje i privremeno skladištenje građevnog otpada bez zemlje od iskopa.
- Težiti provedbi programa postavljanja kontejnera za sabijanje otpada čime se u velikoj mjeri povećava učinkovitost postupka.
- Prema strategiji o postupanju s otpadom za područje Zadarske županije ne predviđa se odlagalište otpada na području općine Starigrad, već se predviđa korištenje postojećeg deponija za deponiranje građevinskog otpada do njegove konačne sanacije.
- Postojeća nekontrolirana (divlja) odlagališta obavezno sanirati

Članak 92.

~~Do donošenja plana za postupanje s otpadom na razini Županije, koja će primarno definirati sve faze konačnoga rješenja i odrediti dinamiku provedbe.~~ Potrebno je vršiti radnje koje će stalno poboljšavati rješavanje ovoga problema. Te se radnje sastoje u slijedećem :

1. Odlagalište ~~na Bristovcu~~ Samograd će se sanirati, u skladu sa programom gospodarenjem otpada na području Zadarske županije.
2. Potrebno je stalno unapređivati proces prihvata otpada kroz primarnu separaciju pojedinih vrsta komunalnoga i drugog otpada.
3. Na razini domaćinstava propagirati sustav malih kompostana, čime će se u znatnoj mjeri smanjiti ukupna količina otpada.
4. Provoditi permanentnu edukaciju stanovništva putem predavanja, letaka i na druge načine, upoznavajući ga sa mogućnostima suvremene tehnologije.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 93.

Težeći principu da se, intervencijama u prostoru, smanje nepovoljni utjecaji ~~na okoliš~~ na što manju mjeru ili potpuno eliminiraju planom su utvrđeni mogući nepovoljni faktori. Ti su faktori navedeni u obrazloženju Plana, a u interesu smanjenja njihova negativnog utjecaja potrebno je:

- Sve oblike izgradnje svesti na planirane dimenzije uz strogo poštivanje uvjeta o gustoći izgrađenosti i drugim uvjetima.
- Izbjegavati lociranje u ovom prostoru svih vrsta proizvodnih pogona koji su srednji i veliki zagađivači okoliša, a svojom veličinom neprimjereni datostima prostora.
- Izbjegavati osnivanje kamenoloma i pogona za preradu kamena na prostoru čitave Općine.
- Izbjegavati izgradnju većih marina, zimovnika brodova. ~~Dopustiti uređenje već formiranih malih lučica sa manjim proširenjima.~~
- Sve neophodne prometne koridore na prostoru Općine postavljati vrlo pažljivo pri čemu treba, pored tehničkih karakteristika, voditi računa o njihovu skladnom uklapanju okoliša.
- Sve potrebne infrastrukturne uređaje tako izvoditi da što manje utječu na fizičko i vizuelno onečišćenje okoliša.
- Sve fekalne i površinske vode se ne smiju ispuštati u more bez prethodnog pročišćavanja.
- Kod obrade zemljišta valja ~~izbjegavati preveliku uporabu pesticida koji mogu biti ozbiljan agens onečišćenja mora i tla~~ poticati ekološku proizvodnju hrane na poljoprivrednim površinama, bez uporabe kemijskih sredstava, uz povećanje udjela prirodne organske tvari u tlima.
- Potrebno je poticati postojanost šumskih ekosustava prirodnom obnovom i održavanje njihove stabilnosti i biološke raznolikosti.

Članak 94.

U cilju zaštite tla i svih podzemnih i površinskih voda, naročito obalnog mora, na području općine Starigrad potrebno je što prije izraditi koncepcijsko rješenje sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda za pripadajuće šire područje Zadarske županije. U svim naseljima mora se u etapama izgraditi razdjelni sustav odvodnje, uz primjenu odgovarajućeg stupnja pročišćavanja otpadnih voda.

Članak 95.

Do realizacije javnog sustava odvodnje dispozicija urbanih (fekalnih) otpadnih voda mora se rješavati ~~izgradnjom vodonepropusnih septičkih jama, bez preljeva i ispusta,~~ za svaku građevinu pojedinačno, sve u skladu sa čl.70 i 71. ove Odluke.

Članak 96.

Tehnološke otpadne vode iz raznih proizvodnih pogona moraju se, prije priključenja na javni sustav odvodnje naselja, odnosno prije upuštanja u vodonepropusne septičke sabirne jame, prethodno adekvatno pročititi tako da poprime karakteristike urbanih (fekalnih) otpadnih voda.

Članak 97.

Na površinama većih parkirališta, garaža, servisa, benzinskih postaja i sl., gdje je veća opasnost od izlivanja ulja i nafte, moraju se ugraditi separatori za sakupljanje ulja i masnoća iz oborinskih voda.

Članak 98.

Na svim izvorištima i vodotocima na području općine treba provoditi zaštitne mjere prema odredbama iz važeće zakonske regulative ("Zakon o vodama" NN 107/95 153/09, "Uredba o klasifikaciji voda" NN 77/98 i 137/08 i "Uredba o kategorizaciji vodotoka" NN 15/81).

Članak 98a

Treba provoditi mjere zaštite radi sprečavanja onečišćenja uzrokovanog pomorskim prometom i lučkim djelatnostima, i to kako slijedi:

- u lukama osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja,
- u lokalnim lukama ugraditi uređaje za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica, kontejnere za odlaganje istrošenog ulja, ostatka goriva i zauljenih voda,
- odrediti način servisiranja brodova na kopnu i moru,
- u cilju zaštite i očuvanja prostora potrebno je osigurati permanentne službe za čišćenje vrijednih uvala i obalnih poteza mora za cjelokupan prostor na razini općine.

Članak 98b

Potrebno je izraditi kartu emisija buke i konfliktnu kartu za područje Općine te ustanoviti broj stanovnika, domaćinstava i građevine ugroženim prevelikom bukom. Potrebno je i evidentirati građevine i postrojenja koji su izvor prevelike buke, te smanjiti razinu buke odgovarajućim tehničkim mjerama (npr. dislociranjem izvora prevelike buke na odgovarajuću udaljenost od naselja).

Također je potrebno odrediti najveću dopuštenu razinu buke za pojedina područja (prvenstveno za stambene zone), te uvjetovati tehničke i druge mjere zvučne zaštite (prometna regulacija, fizičke i zelene barijere uz prometnice i sl.).

Članak 98c

Uz mjere za zaštitu zraka utvrđena PPZŽ-om, donose se i ističu slijedeće mjere:

- korištenje obnovljivih energetskih izvora (biomasa, bioplin, sunčeva energija, energija vjetra),
- reguliranje prometa u svrhu smanjenja emisija štetnih plinova,
- djelotvorno gospodarenje otpadom, prema načelu IVO (izbjegavanje-vrednovanje-oporaba).
- gradnja obilaznica naselja i krajobrazne mjere (zelene površine, šetnice, parkovi) poboljšanje postojeće kvalitete zraka,
- mijenjanje navika korisnika prometa poticanjem uporabe javnog prijevoza putem unapređenja kvalitete i funkcionalnost istog, uvođenjem biciklističkih staza i pješačkih zona te zona ograničenog i smirenog prometa,
- osigurati protočnost prometnica.

8.1. Mjere posebne zaštite

8.1.1. Zaštita od požara

Članak 98d

Da bi se vjerojatnost izbijanja požara i eksplozija na području Općine svela na najnižu razinu, te da bi se smanjila šteta koju bi prouzročio eventualni požar ili eksplozija, te izbjeglo stradanje osoba, predlaže se provesti sljedeće mjere zaštite od požara:

- donijeti plan gašenja u kojemu treba riješiti specifičnost glede organizacije vatrogasne službe,

- sačiniti plan oporavka i obnove voznog parka Javne vatrogasne postrojbe,
- sačiniti plan nabavke opreme za dobrovoljna vatrogasna društva,
- vatrogasna zajednica treba organizirati i provesti obuku članova dobrovoljnih društava,
- kako bi se brzo i učinkovito djelovalo pri nesretnim događajima u cestovnom ili željezničkom prometu, potrebno je donijeti plan za postupanje u slučaju nezgoda s opasnim tvarima,
- kod projektiranja i uređenja okoliša građevina poštivati odredbe Pravilnika za vatrogasne pristupe,
- planovima nižeg reda, riješiti vatrogasne prilaze,
- za pojedina područja predvidjeti cjevovode i sve ostale elemente hidrantske mreže,
- oko visokih objekata označiti prostore koji su predviđeni za vatrogasni prilaz i pristup,
- građevine moraju biti udaljene jedne od drugih najmanje 4 m, a može i manje pod sljedećim uvjetima:
  - ako se dokaže da se požar neće prenijeti na susjedne građevine uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr.,
  - ako je građevina odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.
- zadužiti poduzeća koja održavaju javne objekte da postupe u skladu s odredbama Uredbe o održavanju zgrada u dijelu koji se odnosi na dimnjake, dimovodne kanale, instalacije za gašenje požara, vatrogasne aparate, kotlovnice za centralna grijanja, stubišta za evakuaciju stanara, te nužne i "panik" rasvjete,
- pojačati nadzor nad radom dimnjačarske službe,
- parkiranje vozila na urbanim prometnicama regulirati tako da je u svim ulicama osigurana najmanja kolno prohodna širina od 3,5 m,
- zabraniti parkiranje vozila na mjestima gdje su hidranti,
- u okviru poduzimanja mjera zaštite šuma donijeti Program gospodarenja koji će sadržavati mjere zaštite šuma od požara,
- u tijeku ljetne sezone provoditi osmatranje. Da bi se osmatranje provelo što učinkovitije, predlaže se da te poslove preuzme DVD, na temelju ugovorenih obveza.

8.1.2. Sklanjanje ljudi

Članak 98e

Općina Starigrad nalazi se u 4. skupini ugroženosti prema Pravilniku i kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu. Za ovu skupinu nema obveze građenja porodična skloništa, već se stanovništvo štiti zaklonima.

Skloništa se mogu graditi u stambenim, gospodarskim i javnim građevinama, i mogu se graditi kao višenamjenske građevine. Izgradnja skloništa može se izvoditi etapno.

Mogu se koristiti i sve veće otvorene površine poput parkirališta, parkova i slično radi sklanjanje i evakuacije ljudi.

8.1.3. Zaštita od rušenja

Članak 98f

Ceste i ostale prometnice, posebnim mjerama treba zaštititi od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.

Kod križanja cesta u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može preprojektirati za odvijanje prometa na jednoj razini.

8.1.4. Zaštita od potresa

Članak 98g

Za izgradnju građevina, prema privremenim tehničkim zakonima za gradnju u aktivnim seizmičkim područjima, ukoliko nije drugačije riješeno županijskim propisima, koristi se Pravilnik o državnom standardu za proučavanje seizmičkih utjecaja na mikrolokaciju.

Protupotresno projektiranje građevina kao i građenje treba provoditi sukladno zakonskim i tehničkim propisima, i osigurati zaštitu od potresa VII stupnja MCD skale.

Kod rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje treba analizirati otpornost na rušilačko djelovanje potresa. Kod rekonstrukcije takvih građevina izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati i ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnost

8.1.5. Moguće vrste, intenzitet i posljedice djelovanja prirodnih tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i ratnih razaranja

Članak 98h

Planom se utvrđuje potreba osiguranja zaštite od ratnih opasnosti u skladu sa zakonom i posebnim propisima, te planom o sklanjanju stanovništva lokalne samouprave (kada se takav donese).

Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari, mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su izgrađeni sukladno važećim propisima koji uređuju predmetnu problematiku.

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja građevina u kojem boravi veći broj osoba. (sportske dvorane, trgovački centri i sl.). Nove građevine koje se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 99.

Mjere provedbe prostornih planova, kojim slijedom i Prostornog plana općine Starigrad i donošenja drugih dokumenata prostornog uređenja za općinsko područje, utvrđene su Zakonom o prostornom uređenju (NN br. 30/1994), te Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (~~NN br. 68/1998, 61/200, 32/2002 i 100/2004.~~) i gradnji (76/07, 38/09, 55/11 i 90/11).

9.1. Obveza izrade prostornih planova

Članak 100.

Temeljem Zakona u nadležnosti je Općinskog vijeća donošenje Prostornog plana uređenja općine te planova nižega reda Urbanističkih planova uređenja i Detaljnih planova uređenja.

Članak 101.

Na temelju ~~Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Starigrad Zakona o prostornom uređenju i gradnji~~ izrađen je ovaj prostorni plan i utvrđuje se potreba obveza izrade urbanističkih planova uređenja (UPU) ~~za sva građevinska područja naselja i izdvojena područja ugostiteljsko-turističke namjene.~~

~~Nema važećih prostornih planova na području Općine. Budući da se radi o relativno velikom broju područja za koja je potrebno izraditi detaljniju prostornu dokumentaciju, Općina će trebati~~

izraditi četverogodišnji Program mjera za unapređenje stanja u prostoru sa dinamikom izrade navedenih UPU-a, a na temelju slijedećeg prikaza Na području Općine Starigrad na snazi su urbanistički planovi koji slijede:

- a) UPU MILOVAC-ČAVIĆI - ispod magistrale.
- b) UPU KRUŠKOVAC - športsko rekreacijske namjene
- c) UPU kod hotela Alan - pretežito stambene namjene

U izradi su slijedeći urbanistički planovi uređenja, a koji će se dovršiti prema Odluci o izradi plana:

- a) UPU PISAK - pretežito ugostiteljsko-turističke namjene
- b) UPU ŠIBULJINA RT- pretežito ugostiteljsko-turističke namjene

Slijedi tabelarni prikaz obvezne izrade urbanističkih planova uređenja:

TABELARNI PRIKAZ PODRUČJA ZA KOJA JE POTREBNA IZRADA UPU-a

Br. područja Prema graf.pr.3	Područje UPU-a	Površina zahvata (ha)	Osnovna namjena područja
SELINE			
1	MODRIČ – Gradina (S)	7,46	Pretežno stambena namjena
2	RELJANI – Provalija (S)	6,30	Pretežno stambena namjena
3	RELJANI – Bucići (S)	62,48	Pretežno stambena namjena
3a	BUČIĆI (S)		Pretežno stambena namjena
3b	JELINA GLAVICA (S)		Pretežno stambena namjena
3c	KNEŽEVIĆI (S)		Pretežno stambena namjena
3d	BUČIĆI		Pretežno stambena namjena
4	SELINE – Polje do Sv. Petra (S)	96,60	Pretežno stambena namjena
4a	SELINE – Magistrala do Jurlina I		Pretežno stambena namjena
4b	SELINE – Magistrala do Jurlina II		Pretežno stambena namjena
5	STARIGRAD/SELINE – Sv. Petar (S)		Pretežno stambena namjena
5	SELINE/STARIGRAD – uv. Prčine do jaz Dadića (T3, LS, S)	9,78	Pret.stambena i ugost.tur. namjena
5a	SELINE - jaz Dadića (T3)		Pretežit. ugost.tur. namjena
6	Uv. JAZŠKALICA do Sv. Marka (S, T3, LP)	28,93	Pret.stambena i ugost.tur. namjena.
6	Sv. MARKO (S)		Pret. stambena i groblje
7	PISAK (T3)	8,58	Pret. ugostiteljsko-turistička namjena
8	BUCIĆA PODI (T2,T3,R1,R2)	71,19	Pret ugost.tur. i športsko-rek. namjena
9	RELJANI (I2) +Z	28,07	Radna zona – trg. usluž. djelatnost i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora
STARIGRAD			
1	Kod HOTEL ALANA (S)	6,23	Pretežno stambena namjena
1a	KRUŠKOVAC (S)		Pretežno stambena namjena
1b	KRUŠKOVAC (S)		Pretežno stambena namjena
1c	KRUŠKOVAC (S)		Pretežno stambena namjena
2	STARIGRAD – iznad magistrale (S)	130,33	Pretežno stambena namjena
2a	ŠIKIĆI (S)		Pretežno stambena namjena i groblje
2b	STARIGRAD – od magistrale do Kruškovca (S)		Pretežno stambena namjena
3	STARIGRAD – ispod magistrale (S)	59,05	Pretežno stambena namjena
4	KOJIĆI – iznad magistrale jug (S)	0,70	Pretežno stambena namjena

5	KOJIĆI – iznad ispod magistrale sjever (S)	0,60	Pretežno stambena namjena
6	KOJIĆI – ispod magistrale (S)	6,90	Pretežno stambena namjena
7	MILOVAC – ČAVIĆI – LAĐEN PORAT– iznad magistrale (S)	8,63	Pretežno stambena namjena
8	MILOVAC – ČAVIĆI – ispod magistrale (S)	31,90	Pretežno stambena namjena
8	LAĐEN PORAT – ispod magistrale (S), (Kv) i (R)		Pretežno stambena namjena, komunalni vezovi i rekreacija
9	ŠILJEZETARICA	17,30	Pretežno stambena namjena
10	HOTEL ALAN (T1)+ - proširenje	24,58	Ugostiteljsko-turistička
11	MARASOVIĆI (T2)	8,20	Ugostiteljsko-turistička
12	MILOVAC-GRABOVAČA (T2)	13,50	Ugostiteljsko-turistička
13	Uv. PRČINE (T2)	7,57	Ugostiteljsko-turistička
14	KRUŠKOVAC (R1, R2,)	4,42	Sportski i rekreacijski centar
14	KOJIĆI (S)		Pretežno stambena namjena
TRIBANJ			
1	KOZJAČA (S)	19,16	Pretežno stambena namjena
1a			
1b		4,00	
2	ŠIBULJINA (S)	36,35	Pretežno stambena namjena
2a			
2b		17,50	
3	KOPOVINE (S)	11,78	Pretežno stambena namjena
4	KRUŠĆICA (S)	16,19	Pretežno stambena namjena
5	KRUŠĆICA (S)	1,08	Pretežno stambena namjena
6	KRUŠĆICA (S)	2,22	Pretežno stambena namjena
7	OBIČAJ (S)	11,72	Pretežno stambena namjena
8	LISARICA – ispod magistrale (S, LS)	1,17	Pretežno stambena namjena i športska luka
9	LISARICA – iznad magistrale (S)	1,16	Pretežno stambena namjena
10	MANDALINA	2,24	Pretežno stambena namjena
11	ŠIBULJINA RT (T3)	4,37	Ugostiteljsko-turistička
12	ŠIBULJINA UZ NASELJE (T2)	3,65	Ugostiteljsko-turistička
13	U. KRUŠĆICA DUBOKA (T3)	2,22	Ugost.-turist. u naselju

- Za sve luke posebne namjene koje su određene PPŽ-om, a za koje nije izrađen UPU, potrebno je izraditi u granicama koje su utvrđene u grafičkim priložima GP-a naselja. Za privezišta manja od 10 vezova navedena u ovom Planu nije potrebno izraditi UPU.
- Potrebno je izraditi UPU prema grafičkim priložima kartografskim prikazima Plana (listovi 4. građevinska područja naselja, te list 3. uvjeti korištenja i zaštite prostora). Obuhvat UPU-a može se razlikovati od površine iz navedenih kartografskih prikaza, a na temelju Odluke o izradi prostornog plana.

Do donošenja urbanističkih planova uređenja, u izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja na prostornim obuhvatima manjim od 5000m² može se graditi nova, rekonstruirati, odnosno zamijeniti postojeća pojedinačna ili više građevina na građevnoj čestici ili prostornoj cjelini izgrađenog dijela građevinskog područja naselja površine veće od 5 000 m².

U ZOP-u je obavezna izrada urbanističkih planova uređenja (listovi 4. građevinska područja naselja, te list 3. uvjeti korištenja i zaštite prostora). Urbanistički plan uređenja u ZOP-u mora se izraditi najmanje u mjerilu 1:1000 ili 1:2000 na topografskom planu, a obuhvaća cijeli neizgrađeni dio građevinskog područja.

Nije obvezna izrada planova nižeg reda za neizgrađeni uređeni (komunalno opremljeni) dio građevinskog područja naselja, odnosno može se graditi i prije donošenja UPU-a ako se takvo područje nalazi unutar obuhvata UPU-a. Neizgrađeni uređeni dio GP naselja prikazan je u kartografskim prikazima Plana (list 4).

9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 102.

Dijelovi općinskog teritorija su ujedno obuhvaćeni i prostorom NP Paklenica i PP Velebit.

Za NP Paklenica je u postupku donošenje izmjena i dopuna prostornog plana donesen je prostorni plan, a za PP Velebit u pripremi je izrada prostornog plana izradi je prostorni plan uređenja područja posebnih obilježja.

Općinsko vijeće mora biti obaviješteno i konzultirano o načinu i dinamici izrade navedene prostorne dokumentacije, a nakon usvajanje provoditi sve mjere propisane ovim planovima koje se odnose na teritorij Općine.

Članak 103.

Ovim se planom utvrđuje potreba primjena posebnih razvojnih i drugih mjera važnih za poticanje demografskoga rasta i zadržavanja radnog stanovništva na području Općine i to :

- U gospodarskom kompleksu treba ostvarivati razvojne programe iz domene posebnih oblika turističke djelatnosti primjerenih vrijednostima prostora, te svih oblika maloga poduzetništva i uslužnih djelatnosti.
- U društvenom pogledu poticati poboljšavanje zdravstvene i socijalne zaštite stanovništva, školstva svih oblika (srednjeg i nekih oblika visokog), te sve programe koji se temelje na posebnostima otočkoga života.
- U prometnom sustavu na kopnu treba osigurati i očuvati zaštitne koridore prometnog sustava od svih oblika devastacije, te osigurati redovno održavanje svih javnih prometnica.
- U vodoopskrbi trajno poticati potrebu izgradnje cjelovitig sustava koji će osigurati ravnomjernu vodoopskrbu svih destinacija u prostoru.
- U rješavanju problema otpadnih voda treba što prije pristupiti izgradnji lokalnih kanalizacijskih sustava sa uređajima za sustavno pročišćavanje svih otpadnih voda u zamjenu za "crne jame".
- Izgradnja i uređenje svih luka i lučica po posebnom programu uređenja i temeljem detaljnih planova uređenja prostora.
- U području zbrinjavanja otpada realizirati odluke o potrebi izgradnje centralnog uređaja za reciklažu i druge oblike suvremena oblika zbrinjavanja otpada.
- Podupirati sve nove programe koji će omogućiti razvojne procese, a pri tome voditi računa o zaštiti prostora.

Članak 103a.

Infrastrukturni objekti mogu se graditi u fazama, a na temelju lokacijske dozvole. Infrastrukturni sadržaji mogu se graditi iako nisu obuhvaćeni planom užeg područja.

9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 104.

Ovim se planom omogućava rekonstrukcija građevina s pravnim statusom (legalno izgrađene građevine), a čija je namjena protivna namjeni utvrđenom ovim planom ili drugim planom rađenim temeljem ovoga plana.

Pod rekonstrukcijom se podrazumijeva obnova krova i svih dotrajalih konstruktivnih dijelova, promjena namjene uz uvjet da se ne mijenja vanjski izgled, rekonstrukcija instalacija i opreme itd. Isto tako dopuštena je minimalna dogradnja građevine radi neophodnih uvjeta života i rada (higijensko-sanitarni sadržaji).

Maksimalna bruto površina takve dogradnje/prigradnje ne može preći 12,00 m².

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 105.

~~Praćenje provedbe ovoga Plana obavljati će se kroz Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru za razdoblje od četiri godine.~~

Članak 106.

~~U slučaju neusklađenosti između Obrazloženja Plana i Odredbi za provođenje primjenjivati će se Odredbe za provođenje.~~

Članak 107.

~~Izvornik Prostornog plana uređenja Općine Starigrad kojeg je donijelo Općinsko vijeće Općine Starigrad, potpisan od Predsjednika Općinskog vijeća čuva se u pismohrani Općine.~~

Članak 108.

~~Datumom stupanja na snagu Prostornog plana uređenja Općine Starigrad prestaje važiti Općinski prostorni plan Općine Zadar iz 1978. godine sa izmjenama i dopunama (Službeni vjesnik općina Benkovac, Biograd n/m, Obrovac i Zadar, broj 14/78, 14/85, 11/88 i 13/89).~~

Članak 115

Ova odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Službenom Glasniku Zadarske županije".

Klasa: 350-02/09-01/3
Ur.Broj: 2198/09-1-11-278
Starigrad, 27. listopada, 2011.

Predsjednik
Jure Tomić, dipl. oec.

I. IZVOD IZ DOKUMENTA ŠIREG PODRUČJA

Izvod iz dokumenta šireg područja koji se odnosi na područje obuhvata ovog Plana prikazan je u prilogu ovog teksta. Plan šireg područja koji se odnosi na predmetni Plan je **Prostorni plan Zadarske županije** ("Službeni glasnik Zadarske županije" br. 2/01 i izmjene i dopune istog, br. 6/04, 2/05, 17/06).

II. **STRUČNE PODLOGE**

Za izradu Izmjene i dopune PPUO Starigrad koristila se dokumentacija koja slijedi:

- "Magistralni cjevovod podvelebitskog područja" (RO "Vodovod sjeverne Dalmacije", Zadar 1987. godine)
- "Studija zaštite voda na području Zadarske županije" ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb i "Hidroing" d.o.o. Osijek, 2005. godine)
- Idejno rješenje "Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda općine Starigrad", ("Hidroprojekt-ing" d.o.o. Zagreb, 2006. godine).
- "Idejno rješenje vodoopskrbe podvelebitskog područja" (Hidroprojekt-ing iz Zagreba, izrađeno 2008. godine).
- "Idejno rješenje vodoopskrbe sjeverozapadnog dijela Starigrada" (Donat d.o.o. iz Zadra, izrađeno 2008. godine)
- "Plan gospodarenja otpadom Općine Starigrad za razdoblje do 2015. godine" kojeg je izradio *IPZ Uniprojekt TERRA* d.o.o. iz Zagreb, u srpnju 2009. godine.
- "Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja: Općina Starigrad" (ALFA ATEST iz Splita, izrađeno travanj 2010. godine).
- "Plan navodnjavanja za područje Zadarske županije" (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu, ožujak 2007. godine).

III. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA

Popis sektorskih dokumenata i propisa koje je bilo potrebno poštivati u izradi Plana, a koji se odnose na sadržaje plana slijede:

a) popis sektorskih dokumenata

- i. Nacionalna ekološka mreža Nacionalni park Paklenica ŠIFRA: HR2000871#
- ii. Nacionalna ekološka mreža Park prirode Velebit ŠIFRA: HR5000022 #
- iii. Nacionalna ekološka mreža Velebit – međunarodno važno područje za ptice ŠIFRA: HR1000022 # (obuhvaća cjelokupnu kopnenu površinu Općine)

b) popis propisa

- i. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11)
- ii. Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04)
- iii. Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenje pokretljivosti (NN 151/05 i 61/07)
- iv. Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu (NN 116/07)
- v. Zakon o vodama (NN 153/09)
- vi. Uredba o klasifikaciji voda (NN 77/98 i 137/08)
- vii. Uredba o kategorizaciji vodotoka (NN 15/81)
- viii. Uredba o opasnim tvarima u vodama (NN 78/98)
- ix. Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 55/02)
- x. Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- xi. Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94 i 142/03)
- xii. Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 8/06)
- xiii. Zakon o policiji (NN 129/00)
- xiv. Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86)
- xv. Pravilnik o kriterijima za gradove i naseljena mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi zaštitni objekti (NN 2/91)
- xvi. Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09)
- xvii. Zakon o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09)
- xviii. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/07)
- xix. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99 i 88/10)
- xx. Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 16/07)
- xxi. Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03 pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09)

- xxii. Zakon o javnim cestama (NN 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09 i 153/09).
- xxiii. Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (NN 57/07)
- xxiv. Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 122/08, 13 /09, 13/09 i 104/09)
- xxv. Pravilnika o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu (NN 119/07).
- xxvi. Pravilniku o autobusnim stajalištima (NN 119/2007).
- xxvii. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06 i 38/09)
- xxviii. Uredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene (NN 110/04 i 82/07)
- xxix. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nautičkog turizma (NN 72/08)
- xxx. Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07)
- xxxi. Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i izmjene i dopune 139/08)
- xxxii. Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)
- xxxiii. Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 07/06)
- xxxiv. Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 07/06)
- xxxv. Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji smještajnih objekata iz skupine «kampovi i druge vrste objekata za smještaj» (N.N. br. 84/05 i 12/06).
- xxxvi. Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli (NN 88/07 i 58/08)
- xxxvii. Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05 i 41/08)

IV. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA IZ ČLANKA 79. I 94 ZAKONA

Preslike pribavljenih mišljenja prema članku 79 Zakona slijede:

Preslike pribavljenih mišljenja i prethodnih suglasnosti prema članku 94 Zakona slijede:

V. IZVJEŠĆE O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI

IZVJEŠĆE O PRETHODNOJ RASPRAVI

IZVJEŠĆE O JAVNOJ RASPRAVI

VI. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PLANA

VII. SAŽETAK ZA JAVNOSTI